

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ

(Fundamental Principles of Official Statistics Implementation guidelines)

แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ

(Fundamental Principles of Official Statistics Implementation guidelines)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง กองบริหารจัดการระบบสถิติ
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
โทรศัพท์ 0 2141 7447-9
โทรสาร 0 2143 8121
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pstand@nso.go.th

หน่วยงานที่เผยแพร่ กองสถิติพยากรณ์
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 2
โทรศัพท์ 0 2141 7498
โทรสาร 0 2143 8132
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pinfopub@nso.go.th

ปีที่จัดพิมพ์ 2561

คำนำ

“สถิติทางการ (Official Statistics: OS) หมายถึง ข้อความหรือตัวเลขที่เป็นตัวแทนแสดงถึงคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ในประเทศที่ประมวลตามความเป็นจริงจากข้อมูลที่ได้รวบรวมได้ตามหลักวิชาการทางสถิติ และเป็นสถิติที่มีความสำคัญต่อการใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ” จากความหมายดังกล่าว สถิติทางการถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ จำเป็น และขาดเสียมิได้สำหรับประเทศที่ต้องการข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ สมเหตุสมผล เพื่อให้เกิดสถานการณ์ตัดสินใจที่สมบูรณ์ที่สุด

ดังนั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติในฐานะเป็นหน่วยงานกลางที่มีภารกิจในการบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศให้เป็นเอกภาพ จึงได้กำหนดแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ โดยให้ความสำคัญในเรื่องความต้องการของผู้ใช้หรือเหมาะสมกับวัตถุประสงค์/การนำไปใช้ (fit for use) โดยมีกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้ได้สถิติทางการที่ดี คือ หลักการพื้นฐานสถิติทางการ (The Fundamental Principles of Official Statistics: FPOS) ขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ซึ่งเปรียบเสมือนกรอบเชิงนโยบายการดำเนินงานเพื่อให้ได้สถิติทางการที่ดีที่ให้แก่แต่ละประเทศนำไปปฏิบัติ และเน้นให้ผู้ใช้นำไปใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งได้แก่ นักสถิติ ผู้ให้ข้อมูล ผู้ใช้ข้อมูลสถิติ และผู้บริหารหรือผู้ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ

เพื่อให้หลักการพื้นฐานสถิติทางการเป็นกรอบเชิงนโยบายที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสมต่อการนำไปใช้ของประเทศ สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ โดยอ้างอิงจากเอกสาร UN Fundamental Principles of Official Statistics – Implementation guidelines, 2015 ขององค์การสหประชาชาติ พร้อมทั้งปรับให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หน่วยสถิติสามารถนำแนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการนี้ไปเป็นกรอบเชิงนโยบายด้านคุณภาพ เพื่อให้สถิติทางการมีคุณภาพและนำไปใช้ในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายของประเทศได้อย่างแท้จริง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ค
สารบัญ	จ
บทนำ	1
หลักการพื้นฐานสถิติทางการ	3
แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ	5
หลักการที่ 1 ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ มีความเป็นกลาง และเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม	7
- ตรงตามความต้องการของผู้ใช้	7
- มีความเป็นกลาง และเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม	9
หลักการที่ 2 ผลิตตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพ	13
หลักการที่ 3 เผยแพร่อย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	19
หลักการที่ 4 การป้องกันการใช้อย่างไม่ถูกต้อง	23
หลักการที่ 5 เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม	25
หลักการที่ 6 รักษาข้อมูลเป็นความลับโดยเคร่งครัด	31
หลักการที่ 7 เผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับระบบสถิติ	39
หลักการที่ 8 การประสานความร่วมมือภายในประเทศ	43
หลักการที่ 9 ใช้มาตรฐานสากล	47
หลักการที่ 10 พัฒนาระบบสถิติผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ	53
แนวทางการนำหลักการความเป็นอิสระไปสู่การปฏิบัติ	57
ความเป็นอิสระทั่วไป	60
- ความเป็นอิสระทางหลักวิชาการ	60
- ความเป็นอิสระทางวิชาชีพ	61
- ความเป็นอิสระของสถาบัน	62
ภาคผนวก	63
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ	65
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแนวทางการนำหลักการความเป็นอิสระไปสู่การปฏิบัติ	93

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2537 คณะกรรมาธิการสถิติแห่งสหประชาชาติ (United Nations Statistical Commission : UNSD) ได้ให้การรับรองหลักการพื้นฐานสถิติทางการ 10 หลักการ (The Fundamental Principles of Official Statistics : FPOS) เพื่อให้หน่วยสถิติ¹ใช้เป็นหลักในการผลิตสถิติทางการและนำไปใช้อ้างอิงได้ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ต่อมาในปี พ.ศ. 2554 คณะกรรมาธิการสถิติแห่งสหประชาชาติ ได้มีการจัดตั้ง Friends of the Chair group ให้ทำหน้าที่ทบทวนและปรับปรุงภาษาที่ใช้ในคำนำของหลักการพื้นฐานสถิติทางการให้เข้ากับการพัฒนาโลกยุคใหม่ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของหน่วยสถิติในการผลิตสถิติทางการโดยการจัดทำแนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติที่ดี (United Nations Fundamental Principles of Official Statistics : Implementation Guidelines) ซึ่งคณะกรรมาธิการสถิติแห่งสหประชาชาติได้ให้การรับรองเอกสารดังกล่าวในปี พ.ศ. 2557

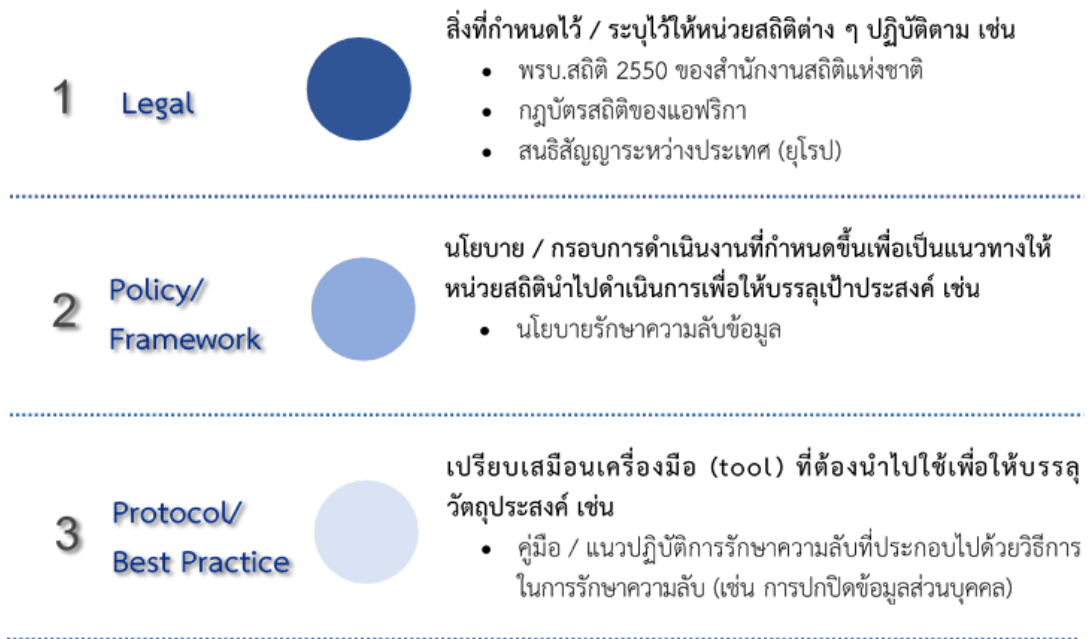
ทั้งนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ (Thailand Fundamental Principles of Official Statistics : Implementation Guidelines) อ้างอิงจาก United Nations Fundamental Principles of Official Statistics : Implementation Guidelines เพื่อให้หน่วยสถิติใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อการผลิตสถิติทางการที่มีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการปฏิบัติให้หน่วยสถิตินำไปดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติที่ดีของประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ และแนวทางการนำหลักการความเป็นอิสระไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงแนวปฏิบัติที่ดี กฎหมายทางด้านสถิติ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ โดยแบ่งโครงสร้างเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- **วัตถุประสงค์** อธิบายวัตถุประสงค์ของหลักการพื้นฐานสถิติทางการ
- **ความเสี่ยง** อธิบายความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเมื่อไม่ปฏิบัติตามหลักการฯ
- **แนวทางการปฏิบัติ** อธิบายการดำเนินการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยสถิตินำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยนำเสนอประเด็นหรือมิติที่สำคัญและจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงเพื่อให้การปฏิบัติประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีของประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ ตัวอย่างเช่น ในหลักการที่ 6 รักษาข้อมูลเป็นความลับโดยเคร่งครัด แบ่งประเด็นออกเป็น กรอบทางกฎหมาย นโยบาย และกลไกสนับสนุนการรักษาความลับของข้อมูล ข้อมูลระดับย่อยสำหรับการวิจัยการรักษาความปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น โดยในแต่ละประเด็นได้แบ่งระดับความเข้มข้นของการดำเนินการออกเป็น 3 ระดับคือ

¹ หน่วยสถิติ คือ หน่วยงานต้องจัดทำสถิติให้เป็นไปตามแผนกำหนดความรับผิดชอบตามมาตรา ๖ (๕) และดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรฐานสถิติ (ตามมาตรา ๘ ในพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐)

ส่วนที่ 2 แนวทางการนำหลักการความเป็นอิสระไปสู่การปฏิบัติ ได้แบ่งโครงสร้างเนื้อหา เช่นเดียวกันกับส่วนที่ 1 ได้แก่ วัตถุประสงค์ ความเสี่ยง และแนวทางการปฏิบัติพร้อมตัวอย่างประกอบ

หลักการพื้นฐานสถิติทางการ

(The Fundamental Principles of Official Statistics: FPOS)

- หลักการที่ 1 : ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ มีความเป็นกลาง และเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม
- หลักการที่ 2 : ผลิตตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพ
- หลักการที่ 3 : เผยแพร่อย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้
- หลักการที่ 4 : ป้องกันการใช้อย่างไม่ถูกต้อง
- หลักการที่ 5 : เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม
- หลักการที่ 6 : รักษาข้อมูลเป็นความลับโดยเคร่งครัด
- หลักการที่ 7 : เผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับระบบสถิติ
- หลักการที่ 8 : ประสานความร่วมมือภายในประเทศ
- หลักการที่ 9 : ใช้มาตรฐานสากล
- หลักการที่ 10 : พัฒนาระบบสถิติผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ

แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ

หลักการที่ 1 : ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ มีความเป็นกลาง และเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม

“สถิติทางการเป็นส่วนหนึ่งของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ขาดเสียมิได้ของสังคมประชาธิปไตยที่ให้บริการ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ประชากร สังคม และสิ่งแวดล้อมต่อรัฐบาลและประชาชน ด้วยเหตุนี้สถิติทางการต้องเก็บรวบรวมและจัดทำขึ้นบนพื้นฐานของความเป็นกลาง โดยหน่วยสถิติต้องพึงเคารพสิทธิของประชาชนในการรับรู้ และเข้าถึงข้อมูลสถิติและสารสนเทศ”

ความเสี่ยง

การขาดความเป็นอิสระในวิชาชีพของหน่วยสถิติ/ผู้บริหารสูงสุด (โดยเฉพาะสำนักงานสถิติแห่งชาติที่มีฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตสถิติพื้นฐานของประเทศ) และการขาดความสามารถทางวิชาการของเจ้าหน้าที่และขาดความเป็นกลางอาจทำให้ความน่าเชื่อถือของสถิติลดลง หากนำสถิติดังกล่าวไปใช้ในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ จะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของนโยบายด้วย

นอกจากนี้ หน่วยสถิติยังถูกคาดหวังในเรื่องการให้บริการสถิติที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้น หากสถิติทางการที่ผลิตได้ไม่ตรงกับความต้องการ อาจเป็นการบั่นทอนบทบาทการทำงานของหน่วยสถิติ และส่งผลให้หน่วยสถิตินั้นอยู่ในสถานะ “หน่วยงานชายขอบ” ซึ่งหมายถึง หน่วยงานที่ถูกกลดทอนอำนาจและบทบาททางสังคม

ในหลักการนี้ได้แบ่งแนวทางการปฏิบัติออกเป็น 2 ส่วน คือ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ และมีความเป็นกลางและเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม

ส่วนที่ 1 : ตรงตามความต้องการของผู้ใช้

วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตสถิติที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ในทุกระดับ ทั้งระดับรัฐบาล ระดับหน่วยงาน และประชาชนทั่วไป

สถิติทางการเป็นสถิติที่ผลิตโดยหน่วยสถิติของประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรระดับเหนือรัฐ² ที่ให้บริการข้อมูลแก่สาธารณชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานวิจัยในด้านเศรษฐกิจ ประชากร สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้และการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันระหว่างประเทศ จากแนวคิดดังกล่าวส่งผลให้สถิติทางการเป็นข้อมูลที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตยที่ควรผลิตให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ และเพื่อให้สถิติทางการเกิดความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจจึงต้องผลิตสถิติด้วยความเป็นกลาง โปร่งใส เป็นอิสระ เคารพสิทธิของผู้ให้ข้อมูล และข้อมูลจะต้องได้รับการเผยแพร่อย่างเป็นกลาง

² องค์กรระดับเหนือรัฐ (Supranational Organisation) เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่มุ่งเน้นการกำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐาน หรือแนวปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรัฐสมาชิกจะต้องยอมรับและถือปฏิบัติร่วมกัน จึงมีผลต่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายของรัฐสมาชิก และมีการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ การคว่ำบาตรหรือการลงโทษทางเศรษฐกิจ เป็นเครื่องมือในการสร้างอิทธิพลให้แก่ขยายครอบคลุมไปยังประเทศนอกกลุ่มด้วยตัวอย่างองค์กรประเภทนี้ เช่น สหภาพยุโรป เป็นต้น (Hague and Harrop, 2001: 155 – 156)

สถิติทางการจะต้องมีคุณภาพที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการของผู้ใช้ อยู่ในรูปแบบที่ง่ายต่อการใช้และสามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ในการผลิตสถิติทางการควรเข้าใจความต้องการของผู้ใช้ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการผลิตสถิติทางการ และหน่วยสถิติจะต้องมีเครื่องมือที่หลากหลายที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้ รวมถึงมีการวางแผนที่ดี มีการจัดลำดับความสำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงของผู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการปฏิบัติ

หน่วยสถิติควรมีการหารือกับผู้ใช้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างถูกต้อง และสามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการ พร้อมทั้งควรมีการอภิปรายเรื่องระเบียบวิธีทางสถิติและการวิจัยในการผลิตร่วมกับหน่วยงานทางวิชาการสถิติอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

1. กรอบทางกฎหมาย
2. การปรึกษาหารือผู้ใช้
3. แผนการทำงาน
4. การแจ้งให้ผู้ใช้ทราบ

1. กรอบทางกฎหมาย

หน่วยสถิติมีกฎหมายที่ระบุแผนการผลิตสถิติทางการเป็นรายปีหรือรายหลายปีหรือมีเอกสารที่ระบุกรอบการดำเนินงานในการพัฒนา ผลิต และเผยแพร่สถิติทางการซึ่งได้รับการเห็นชอบโดยคณะกรรมการผู้ใช้ (User Councils) โดยกรอบการดำเนินการดังกล่าวอาจนำไปปรึกษาหารือกับคณะกรรมการสถิติแห่งชาติ (National Statistical Council) เพื่อให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม

2. การปรึกษาหารือผู้ใช้

- 2.1 กำหนดผู้ใช้ จัดเก็บรายละเอียดต่าง ๆ รวมถึงช่องทางการติดต่อกับผู้ใช้
- 2.2 ให้ผู้ใช้มีส่วนร่วมในการผลิตสถิติทางการอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเพิ่มมูลค่าเชิงสาธารณะชน (Public Value) เช่น เข้าร่วมในคณะกรรมการที่ปรึกษา คณะทำงาน การประชุมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น
- 2.3 สืบค้นและบันทึกความต้องการของผู้ใช้ รวมถึงการนำสถิติที่มีอยู่มาใช้และประเภทของการตัดสินใจ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ มาตรการควบคุมคุณภาพในมิติตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ความเหมาะสมของเวลาและความถี่ เป็นต้น
- 2.4 ให้ผู้ใช้ประเมินคุณภาพสถิติทางการ
- 2.5 หารือและแจ้งผู้ใช้อีกก่อนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตที่ส่งผลกระทบต่อสถิติทางการ
- 2.6 หารือกับผู้ใช้เกี่ยวกับการใช้สถิติทางการ
- 2.7 มีสัญญาและบันทึกความเข้าใจเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยน/หารือระหว่างหน่วยสถิติกับกลุ่มผู้ใช้ เช่น มหาวิทยาลัย เป็นต้น

3. แผนการทำงาน

- 3.1 พัฒนาเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และแผนการทำงานเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการด้านการประเมินความต้องการของผู้ใช้
- 3.2 วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและจัดลำดับความสำคัญของการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ อย่างโปร่งใส เนื่องจากเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบในการให้บริการที่ดีต่อสาธารณะชน

4. แจ้งให้ผู้ใช้ทราบ

- 4.1 เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการข้อมูล คุณภาพข้อมูล รูปแบบและระยะเวลาของการรายงานสถิติกับผู้ใช้
- 4.2 แจ้งให้ผู้ใช้ทราบเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างแนวคิดในการผลิตสถิติกับความต้องการของผู้ใช้ ในประเด็นการนำไปใช้ประโยชน์ ข้อจำกัดของข้อมูล คุณภาพของข้อมูล และการเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยอาจจะระบุในรายงานคุณภาพที่หน่วยสถิติจัดทำขึ้น

ส่วนที่ 2 : มีความเป็นกลางและเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม

หน่วยสถิติควรตระหนักถึง ความเป็นอิสระในวิชาชีพของหน่วยสถิติ ความสามารถทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ และความเป็นกลาง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในสถิติทางการ โดยหน่วยสถิติควรแสดงความรับผิดชอบต่อสถิติอย่างชัดเจนด้วยการมีระบบที่สามารถตรวจสอบได้เพื่อแสดงถึงวิธีการที่ระบบมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

สถิติทางการเป็นส่วนหนึ่งของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ขาดไม่ได้ในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งถือเป็นบทบาทที่สำคัญ จำเป็น และซับซ้อน เนื่องจากสถิติทางการไม่ได้มีขอบเขตเฉพาะมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเหมือนที่ผ่านมา แต่ยังคงครอบคลุมไปถึงมิติที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น สันติภาพและความปลอดภัยสวัสดิการสังคม เป็นต้น นอกจากนี้ สถิติทางการไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้บริการข้อมูลแก่ภาครัฐเท่านั้น แต่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ใช้ทุกกลุ่ม รวมถึงประชาชนทั่วไปยังสามารถใช้สถิติทางการเพื่อติดตามนโยบายการพัฒนาของประเทศได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อรับรองว่าสถิติทางการที่ผลิตขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการและเป็นไปตามบทบาทที่กำหนดไว้

หน่วยสถิติมีบทบาทหน้าที่สำคัญคือ การดำเนินการผลิตสถิติเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้และมีความน่าเชื่อถือ โดยต้องคำนึงถึงความเป็นกลางและความเป็นอิสระของหน่วยสถิติในการผลิตสถิติ

ความเป็นอิสระของหน่วยสถิติเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สถิติทางการมีความน่าเชื่อถือและแสดงถึงการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นความเป็นอิสระในวิชาชีพที่หมายถึง การผลิตสถิติโดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมืองหรือกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์ เช่น ความเป็นอิสระในการพัฒนา การผลิต การเผยแพร่ การเลือกคำนิยาม วิธีการ แหล่งที่มาของข้อมูล และการตัดสินใจเรื่องเวลาและเนื้อหาในการเผยแพร่ (เป็นสิ่งที่รับประกันความเป็นอิสระในวิชาชีพของผู้บริหารสูงสุด) การดำรงตำแหน่งและการปลดผู้บริหารของหน่วยสถิติต้องมีความเป็นมืออาชีพและปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง เป็นต้น รวมถึงความเป็นอิสระเชิงสถาบัน เช่น ความเป็นไปได้ในการจัดทำและเผยแพร่แผนการทำงานด้านสถิติ ความรับผิดชอบในการจัดการงบประมาณของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นต้น

ความเป็นกลางมีความหมายที่สอดคล้องกับความเป็นอิสระในวิชาชีพ ซึ่งหมายถึง สถิติต้องมีการพัฒนา รวบรวม และเผยแพร่ด้วยวิธีการทางสถิติที่มีการพิจารณาการเลือกข้อมูลและวิธีการต่างๆ อย่างเป็นกลาง และผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยวัตถุประสงค์ของหลักการนี้จะสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของหลักการที่ 2 ในเรื่องมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

แนวทางการปฏิบัติ

ความเป็นอิสระคือปัจจัยสำคัญที่ทำให้หน่วยสถิติได้รับความเชื่อถือจากผู้ใช้ และก่อให้เกิดการเคารพและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ดังนั้น ในการผลิตสถิติควรมีความเป็นอิสระในวิชาชีพและมีความเป็นกลางตลอดทั้งกระบวนการ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา การเก็บรวบรวม และการเผยแพร่สถิติทางการ โดยเฉพาะในขั้นตอนการพัฒนา ควรมีการปรึกษาหารือกับผู้ใช้เพื่อให้แน่ใจว่าผลผลิตสถิติตรงตามความต้องการและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการเรื่องวิธีการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความโปร่งใส คุณภาพ และการให้การสนับสนุนที่จำเป็น นอกจากนี้ ในกระบวนการเก็บรวบรวมและการเผยแพร่ข้อมูลควรปราศจากการแทรกแซงใด ๆ ประกอบด้วย

1. กรอบทางกฎหมาย
2. ความเป็นอิสระในวิชาชีพของหน่วยสถิติ
3. การเก็บรวบรวมสถิติ/การปฏิบัติทางสถิติ
4. ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบวิธีสถิติและกระบวนการที่ใช้ในการผลิตสถิติ
5. การเผยแพร่สถิติ
6. การเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียม
7. แจ้งให้ผู้ใช้ทราบ
8. การให้บริการสถิติเพิ่มเติม
9. ระบบทรัพยากรบุคคล

1. กรอบทางกฎหมาย

- 1.1 มีการบังคับใช้ข้อกฎหมายที่ระบุให้หน่วยสถิติมีความเป็นอิสระในวิชาชีพ เป็นกลาง ดำเนินการพัฒนาผลิต และเผยแพร่สถิติตามมาตรฐานวิชาชีพ มีการปฏิบัติต่อผู้ใช้อย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงควรมีการจำแนกประเภทของผู้ใช้เพื่อให้บริการต่อผู้ใช้ได้ตรงกับความต้องการมากขึ้น เช่น นักวิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลระดับย่อยเพื่อทำการวิจัยได้ในขณะที่สาธารณชนไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล เป็นต้น
- 1.2 มีการประกาศกฎหมาย ระเบียบ และมาตรการต่างๆที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของระบบสถิติให้สาธารณชนทราบ

2. ความเป็นอิสระในวิชาชีพของหน่วยสถิติ

- 2.1 การดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานต้องมีกระบวนการสรรหาและปลดออกด้วยความโปร่งใส และเป็นอิสระจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง
- 2.2 ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยสถิติต้องรับผิดชอบในการจัดการงบประมาณและมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชนเกี่ยวกับงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้กับหน่วยสถิติ
- 2.3 ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานมีตำแหน่งที่สูงเพียงพอที่ทำให้มั่นใจได้ว่า สามารถเข้าถึงผู้บริหารด้านนโยบายและฝ่ายบริหารภาครัฐ

- 2.4 หน่วยสถิติมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางสถิติอย่างเปิดเผยต่อสาธารณชน (เมื่อเหมาะสม) รวมถึงการวิจารณ์เกี่ยวกับการใช้สถิติอย่างไม่ถูกต้อง
- 3. การเก็บรวบรวมสถิติ/การปฏิบัติทางสถิติ(ควรปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง)**
- 3.1 การเก็บรวบรวมสถิติควรดำเนินการตามมาตรฐานที่พิจารณาตามหลักวิชาการสถิติเท่านั้น เช่น คู่มือการรับประกันความเป็นกลางและยึดข้อเท็จจริงในการเก็บรวบรวมสถิติ เป็นต้น
- 3.2 การเลือกแหล่งที่มาของข้อมูล ระเบียบวิธีสถิติ และการตัดสินใจเผยแพร่สถิติควรพิจารณาตามหลักวิชาการสถิติเท่านั้น เช่น มีการประเมินความถูกต้องของการเก็บรวบรวมและระเบียบวิธีทางสถิติที่ใช้ เป็นต้น
- 4. ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบวิธีสถิติและกระบวนการที่ใช้ในการผลิตสถิติ (ควรเป็นอิสระจากการแทรกแซงทางการเมือง)**
- 4.1 มีการเผยแพร่ระเบียบวิธีสถิติและกระบวนการที่ใช้ในการผลิตสถิติแก่สาธารณชน เช่น คำอธิบายรายละเอียดข้อมูล เอกสารเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสถิติ เป็นต้น
- 5. การเผยแพร่สถิติ**
- 5.1 การเผยแพร่สถิติและการแถลงข่าวใดๆต้องยึดข้อเท็จจริงและเป็นกลาง
- 5.2 การเผยแพร่สถิติต้องแตกต่างจากการแถลงข่าวทางการเมือง
- มีนโยบายและกระบวนการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน
- 5.3 มีการประกาศวันและเวลาเผยแพร่สถิติ (ปฏิทิน)
- เมื่อการเผยแพร่สถิติคลาดเคลื่อนจากปฏิทิน ควรมีการประกาศและอธิบายเหตุผลให้ผู้ใช้ทราบ แต่ไม่ควรเกิดขึ้นบ่อย
- 6. การเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน**
- 6.1 ผู้ใช้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกันและในเวลาเดียวกัน ไม่มีสิทธิพิเศษแม้จะเป็นเจ้าหน้าที่จากภาครัฐและหากมีกรณีของการอนุญาตให้ผู้ใช้ภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลก่อนเวลาที่กำหนดควรมีการจำกัด ควบคุม และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน
- 6.2 หากเกิดการรั่วไหลของข้อมูลควรดำเนินการปรับปรุงเพื่อให้เกิดความเป็นกลาง โดยมีการกำหนดขั้นตอนดำเนินการต่างๆและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน
- 7. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลสถิติ**
- 7.1 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงระเบียบวิธีสถิติหรือการจัดจำแนกประเภท ควรประกาศให้ผู้ใช้ทราบล่วงหน้าตามนโยบายการปรับปรุงที่มีการระบุไว้ทั้งการปรับปรุงที่เป็นไปตามกำหนดและไม่เป็นไปตามกำหนด
- 7.2 หากพบความผิดพลาดของข้อมูลสถิติหลังจากการเผยแพร่ต้องมีการแก้ไขและประกาศให้ผู้ใช้ทราบโดยเร็วที่สุดโดยมีการกำหนดขั้นตอนสำหรับการรายงานความผิดพลาดและการแก้ไขให้ถูกต้อง
- 8. การให้บริการสถิติเพิ่มเติม**
- ควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการให้บริการทางสถิติเพิ่มเติม และเมื่อมีผู้เข้ามาขอรับบริการ วิเคราะห์ตามความต้องการควรมีการแจ้งนโยบายดังกล่าวให้ทราบ นอกจากการระบุการให้บริการทาง

สถิติเพิ่มเติมแล้ว ในการกำหนดนโยบายควรมีการระบุถึงการให้บริการข้อมูลที่ไม่คิดค่าใช้จ่ายด้วย (เช่น การให้บริการผ่านฐานข้อมูลที่เข้าถึงได้ เป็นต้น)

9. ระบบทรัพยากรบุคคล

- 9.1 มีระบบทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพในกระบวนการสรรหาและเลื่อนตำแหน่งบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการพัฒนา การผลิต และการเผยแพร่สถิติ โดยระบบดังกล่าวต้องมีกระบวนการที่ชัดเจนและเป็นมืออาชีพ และมุ่งเน้นถึงทัศนคติและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน
- 9.2 ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลควรพัฒนาบุคลากรทั้งองค์กรและควรมีกระบวนการช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน เช่น การปลูกจิตสำนึก เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนด รักษา และพัฒนาคุณสมบัติของบุคลากรเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการขจัดอุปสรรคในการผลิตสถิติทางการ

หลักการที่ 2 : ผลิตตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

“หน่วยสถิติต้องใช้วิธีการและกระบวนการในการเก็บรวบรวม ประมวลผล วิเคราะห์ และนำเสนอสถิติทางการ อย่างมีอาชีพบนพื้นฐานของหลักวิชาการและจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของสถิติทางการ”

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างและรักษาความน่าเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อสถิติทางการ ซึ่งไม่เพียงแต่ความโปร่งใสของระเบียบวิธี การประยุกต์ใช้แนวทางจรรยาบรรณวิชาชีพ และความเป็นกลางในการรายงานสถิติเท่านั้น แต่ต้องรับประกันได้ว่าการตัดสินใจทางสถิติทั้งหมดนั้นอยู่บนพื้นฐานตามหลักวิชาการ

หน่วยสถิติต้องคำนึงถึงจรรยาบรรณที่เป็นหลักความประพฤติให้บุคคลในวิชาชีพยึดถือปฏิบัติตาม ซึ่งมีการกำหนดวิชาชีพทางวิชาการ รวมถึงวิชาชีพทางสถิติที่ได้มีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพทางสถิติไว้เป็นมาตรฐานสากล วัตถุประสงค์ของหลักการนี้คือ

1. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของสถิติทางการ ซึ่งผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำเป็นต้องมีความเข้าใจสถิติทางการและหลักวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง รวมทั้งต้องยึดถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ กฎหมาย กฎระเบียบ และกลไกต่าง ๆ ที่มีส่วนในการส่งเสริมการจัดทำสถิติให้อยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาการและจรรยาบรรณวิชาชีพ
2. เพื่อรับรองว่า สถิติทางการจัดทำบนพื้นฐานของหลักวิชาการ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง มีความเป็นกลาง และมีคุณภาพสูง

ความเสี่ยง

หากหน่วยสถิติไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพ จะทำให้หน่วยสถิติสูญเสียความไว้วางใจจากประชาชน และส่งผลให้ไม่สามารถนำสถิติทางการที่ผลิตไปใช้เป็นข้อมูลสำคัญ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของภาครัฐและเอกชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงของหน่วยสถิติและเจ้าหน้าที่ในระยะยาว รวมถึงอาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เป็นผู้นำสถิติไปใช้

ดังนั้น เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากความเสียหายดังกล่าว หน่วยสถิติจะต้องปกป้องความเป็นอิสระของตนเอง มีความเป็นกลาง มีระเบียบวิธีที่โปร่งใส และสื่อสารอย่างเปิดเผยต่อสาธารณชน

หลักการนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่อง "ความเป็นอิสระทางวิชาการ" และ "ความเป็นอิสระในวิชาชีพ" ที่มีการอธิบายไว้ในเอกสารประกอบ และจะช่วยอธิบายเกี่ยวกับ "ความเป็นกลาง" ในหลักการพื้นฐานที่ 1 ให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น

แนวทางการปฏิบัติ

มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ คือ แนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดที่แนะนำให้สำนักงานสถิติแห่งชาติพิจารณานำไปใช้หรือพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

1. กรอบทางกฎหมาย
2. นโยบายและกลไกสนับสนุนมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานอื่น

1. กรอบทางกฎหมาย

การระบุหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือกฎระเบียบที่ชัดเจนในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติสถิติ จะส่งเสริมให้หน่วยสถิติมีมาตรฐานทางวิชาการและจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีมาตรการปกป้องคุ้มครองความเป็นอิสระทางวิชาการที่ทำให้สาธารณชนมีความเชื่อมั่นในความเป็นกลางของหน่วยสถิติในการเก็บรวบรวมและผลิตข้อมูล นอกจากนี้ หลักจรรยาบรรณจะต้องมีความเข้มแข็ง เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการรักษาข้อมูลเป็นความลับซึ่งต้องอาศัยกฎหมายสนับสนุนและห้ามไม่ให้มีการแทรกแซงการดำเนินงานของหน่วยสถิติ

- 1.1 มีข้อกำหนดที่ชัดเจนในกฎหมาย เพื่อให้แน่ใจว่าการผลิตสถิติทางการเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ
- 1.2 กฎหมายต้องรับประกันว่า สำนักงานสถิติแห่งชาติมีความเป็นอิสระทางวิชาการและมีการป้องกันไม่ให้มีการแทรกแซงทางการเมือง
- 1.3 กฎหมายหรือข้อบังคับต้องมีความโปร่งใส ในการคัดเลือก การแต่งตั้ง และการปลดผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 1.4 กฎระเบียบมอบอำนาจให้ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติตัดสินใจตามวิชาชีพ ดังนี้
 - ขอบเขต เนื้อหา และความถี่ในการรวบรวมข้อมูล
 - การคัดเลือกและการเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่
 - การเผยแพร่ข้อมูลสถิติและวัสดุประกอบเพิ่มเติม และการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่สถิติ
 - การติดต่อสื่อสารโดยตรงกับหน่วยสถิติก่อนผู้มีอำนาจทางการเมืองและภาครัฐอื่น ๆ
 - กระบวนการและขั้นตอนดำเนินงานต่าง ๆ
- 1.5 มีข้อกำหนดที่ชัดเจนในกฎหมายเพื่อให้แน่ใจว่าการผลิตสถิติทางการเป็นไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 1.6 กฎหมายและข้อบังคับต้องกำหนดให้หน่วยสถิติรักษาข้อมูลเป็นความลับตามหลักการที่ 6 (รักษาข้อมูลเป็นความลับโดยเคร่งครัด)
- 1.7 กฎหมายหรือข้อบังคับกำหนดให้มีหน่วยงานตรวจสอบหน่วยสถิติ เช่น ผู้ตรวจสอบทั่วไป หรือมีหน่วยงานด้านการตรวจสอบข้อร้องเรียน เช่น ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นต้น
- 1.8 มีข้อกำหนดที่ชัดเจนในกฎหมายเกี่ยวกับวิธีการจัดการเมื่อมีการประพฤติมิชอบในหน้าที่

2. นโยบายและกลไกสนับสนุนมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

การพัฒนานโยบายด้านมาตรฐานทางวิชาการและจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างและสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักวิชาการ ความเป็นอิสระทางวิชาการ และการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องในวิชาชีพ

- 2.1 ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติต้องมีความสามารถในวิชาชีพสูงสุดและปฏิบัติตามมาตรฐานด้านคุณภาพอย่างเข้มงวด
 - 2.1.1 การสรรหาเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิชาชีพระดับสูง
 - 2.1.2 เจ้าหน้าที่ได้รับการฝึกอบรมทางสถิติและทำหน้าที่วิจัยและวิเคราะห์ทางสถิติ
 - 2.1.3 มีคู่มือการปฏิบัติเพื่อสนับสนุนนวัตกรรมและการพัฒนา
 - 2.1.4 หน่วยสถิติมีงบประมาณเพียงพอในการสนับสนุนการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ นวัตกรรม และการพัฒนา
- 2.2 ผู้บริหารกำหนดนโยบายเรื่องมาตรฐานและคู่มือการปฏิบัติงานในการเก็บรวบรวมและวิธีการทางสถิติ การจัดทำเนกสถิติ การนำเสนอและเผยแพร่สถิติ เพื่อให้สถิติมีคุณภาพสูง
- 2.3 มีมาตรฐานที่สนับสนุนให้มีการใช้กระบวนการและวิธีการที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ
 - 2.3.1 มีมาตรฐานที่ระบุข้อกำหนดและเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีในการออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.3.2 มีมาตรฐานที่ระบุข้อกำหนดเกี่ยวกับการได้รับความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยความสมัครใจ
 - 2.3.3 มีนโยบาย มาตรฐาน และกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ในการวางแผน ติดตาม และการบังคับใช้เรื่องคุณภาพของการผลิตสถิติ
- 2.4 มีนโยบายเรื่องมาตรฐานการจัดจำแนก แนวคิด และคำนิยามของข้อมูลสถิติ เพื่อให้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบกันได้ระหว่างโครงการสำรวจ เปรียบเทียบข้ามช่วงเวลา และเปรียบเทียบได้กับสากล
 - 2.4.1 หัวข้อหลักของมาตรฐานการจัดจำแนก คือ
 - หน่วยทางภูมิศาสตร์
 - อุตสาหกรรมและธุรกิจ
 - การค้า
 - ผลิตภัณฑ์ธุรกิจ
 - อาชีพและงาน
 - 2.4.2 หัวข้อเพิ่มเติมของมาตรฐานการจัดจำแนก คือ
 - โรคและปัญหาสุขภาพอื่น ๆ
 - การบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน
 - คุณลักษณะทางประชากร เช่น เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ชาติกำเนิด เป็นต้น
 - 2.4.3 มาตรฐานการจัดจำแนกเหล่านี้ควรปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานที่ 9 (ผลิตโดยใช้มาตรฐานสากล)
- 2.5 มีมาตรฐานและแนวทางที่สนับสนุนให้มีการใช้วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมในการนำเสนอและเผยแพร่สถิติ
 - 2.5.1 มาตรฐานกำหนดความโปร่งใสและความเหมาะสมของเวลาในการเผยแพร่ตัวชี้วัดที่สำคัญทางเศรษฐกิจและสังคม

- 2.5.2 มาตรฐานรักษาความแตกต่างระหว่างการเผยแพร่ข้อมูลตามนโยบายความเป็นกลางของหน่วยสถิติกับการตีความตามนโยบายจากหน่วยงานภาครัฐ
- 2.5.3 มาตรฐานรวบรวมเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีในการเผยแพร่ของหน่วยสถิติ
- 2.5.4 มาตรฐานกำหนดการเผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลวิธีการทางสถิติ และคำอธิบายข้อมูลต่อสาธารณชน
- 2.5.5 หน่วยสถิติต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใสและเปิดเผยต่อสาธารณชน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกำหนดการเผยแพร่หรือการเปลี่ยนแปลงการเก็บรวบรวมข้อมูลและการประมวลผล
- 2.5.6 มาตรฐานและแนวทางเป็นไปตามที่ระบุไว้ในหลักการพื้นฐานที่ 3 (เผยแพร่ตามมาตรฐานวิชาชีพเพื่อความโปร่งใส) และหลักการพื้นฐานที่ 4 (ป้องกันการใช้อย่างไม่ถูกต้อง)
- 2.6 ผู้บริหารสูงสุด นโยบายต่าง ๆ และการกำกับดูแลองค์กรต้องเป็นไปตามแนวปฏิบัติเชิงจริยธรรม
 - 2.6.1 มีหลักจรรยาบรรณทั่วไปสำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
 - 2.6.2 มีหลักจรรยาบรรณและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมสำหรับสถิติโดยเฉพาะ
 - 2.6.3 มีมาตรฐานเรื่องการป้องกันการรักษาความลับของข้อมูลตามที่ระบุไว้ในหลักการพื้นฐานที่ 6 (รักษาความลับข้อมูลอย่างเคร่งครัด)
 - 2.6.4 มีมาตรฐานในการรับประกันความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่และการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนส่วนบุคคล

3. สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานอื่น

สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานอื่นสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักวิชาการ รวมทั้งนวัตกรรมในการปฏิบัติและการตรวจสอบจรรยาบรรณวิชาชีพ

- 3.1 หน่วยงานประกันคุณภาพการปฏิบัติตามหลักวิชาการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประกอบด้วย
 - สภา/คณะกรรมการระดับภูมิภาคหรือระหว่างประเทศ
 - สภา/คณะกรรมการระดับประเทศ
 - สภา/สมาคมวิชาชีพด้านระเบียบวิธีหรือด้านสถิติ
 - คณะที่ปรึกษา
 - ผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาจากภายนอก
- 3.2 หน่วยงานเหล่านี้เป็นผู้จัดทำมาตรฐานและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับคุณภาพตามหลักวิชาการ
- 3.3 หน่วยงานเหล่านี้เป็นที่ปรึกษาให้แก่สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 3.4 หน่วยงานเหล่านี้เป็นผู้จัดการทบทวนคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ
- 3.5 หน่วยงานเหล่านี้แบ่งปันความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานทางวิชาการ ระเบียบวิธี และแนวคิดต่าง ๆ
- 3.6 หน่วยงานตรวจสอบการปฏิบัติทางจริยธรรมและจรรยาบรรณของสำนักงานสถิติแห่งชาติและเจ้าหน้าที่ ประกอบไปด้วย
 - สภา/คณะกรรมการระดับภูมิภาคหรือระหว่างประเทศ
 - สภา/คณะกรรมการระดับประเทศ
 - สภา/สมาคมวิชาชีพด้านระเบียบวิธีหรือสถิติ
 - คณะที่ปรึกษา
 - องค์กรเฝ้าระวังและภาคเอกชนอื่น ๆ
 - สื่อมวลชน

- 3.7 หน่วยงานเหล่านี้เป็นผู้จัดทำมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพและการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง
- 3.8 หน่วยงานเหล่านี้อาจเป็นผู้ประเมินหน่วยสถิติและแผนงานต่าง ๆ
- 3.9 หน่วยงานเหล่านี้เป็นผู้รายงานการละเมิดหลักจรรยาบรรณต่อหน่วยงานภายนอก

หลักการที่ 3 : เผยแพร่อย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

“ หน่วยสถิติต้องเผยแพร่แหล่งที่มา ระเบียบวิธี และกระบวนการในการผลิตสถิติทางการตามมาตรฐานวิชาการ เพื่อแสดงถึงความโปร่งใสและรับผิดชอบต่อการได้มาซึ่งข้อมูล รวมถึงให้ผู้ใช้สามารถนำสถิติทางการไปใช้ได้อย่างมั่นใจและถูกต้อง ”

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการรับรองว่า ผู้ใช้สารสนเทศได้เข้าใจถึงคุณลักษณะและคุณภาพของสถิติทางการ จากคำอธิบายและการดำเนินนโยบายและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ในการผลิตและเผยแพร่สถิติ ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้สามารถแปลความหมายข้อมูลได้อย่างถูกต้องและทำให้มีการปรับปรุงการใช้งานสถิติ

สถิติทางการจำเป็นต้องมีมาตรฐานสูงที่คำนึงถึงการใช้และประโยชน์ที่ผู้ใช้และภาคสังคมทั้งหมดจะได้รับไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ความโปร่งใสของแหล่งข้อมูล ระเบียบวิธี และกระบวนการผลิตสถิติทางการ รวมถึงการประเมินคุณภาพที่เปิดเผยแก่ผู้ใช้ จะช่วยให้ผู้ใช้ตัดสินใจได้ว่าข้อมูลที่ใช้นั้นตรงตามความต้องการหรือเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ (Fitness for use) ดังนั้น ความโปร่งใสจึงมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของผู้ใช้ที่มีต่อสถิติและช่วยให้มีการนำสถิติไปใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจเพิ่มมากขึ้น

สิ่งสำคัญสำหรับผู้ใช้ที่มีความเป็นมืออาชีพนั้นจะไม่ได้มองแค่ผลลัพธ์สถิติที่ได้มาเท่านั้น แต่ต้องมีความเข้าใจอย่างมืออาชีพถึงกระบวนการผลิตสถิติ แหล่งที่มาของข้อมูล ระเบียบวิธี และขั้นตอนการดำเนินงาน จึงจะสามารถใช้ผลลัพธ์สถิติได้อย่างเหมาะสมและตรงตามความต้องการ ดังนั้น คำอธิบายข้อมูล (Metadata) จึงเป็นส่วนประกอบสำคัญของมาตรฐานการเผยแพร่สถิติทางการ

แนวทางการปฏิบัติเพื่อความโปร่งใสตามหลักการบริหารจัดการกิจกรรมทางสถิติระหว่างประเทศประกอบด้วย

- การตั้งเป้าหมายอย่างต่อเนื่องในการนำเสนอการปรับปรุงที่มีระเบียบแบบแผนและระบบที่ใช้ในการจัดการและปรับปรุงคุณภาพและความโปร่งใสของสถิติ
- การยกระดับความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ โดยส่งเสริมให้มีการฝึกอบรม การปฏิบัติงานเชิงวิเคราะห์ การตีพิมพ์เอกสารวิชาการ รวมถึงการเข้าร่วมการสัมมนาและการประชุม
- การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด คำนิยามและการจัดจำแนก รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการประมวลผลและการประเมินคุณภาพ และเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ
- การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวม ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูล รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับกลไกการแก้ไขที่ใช้กับข้อมูลระดับประเทศ
- การเผยแพร่มาตรฐานที่ได้รับการเห็นชอบจากหน่วยสถิติต่างๆ อย่างเป็นทางการ

ความเสี่ยง

หากหน่วยสถิติไม่ปฏิบัติตามนโยบายหรือกรอบการดำเนินงานด้านความโปร่งใส จะทำให้ผู้ใช้ขาดความไว้วางใจในสถิติทางการ

แนวทางการปฏิบัติ

หน่วยสถิติต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายหรือพระราชบัญญัติสถิติ นโยบายระดับประเทศ และแนวปฏิบัติทางสถิติ เพื่อให้ระบบสถิติของประเทศมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

1. กรอบทางกฎหมาย
2. นโยบายหรือกรอบการดำเนินงานระดับประเทศ/ภูมิภาค
3. การดำเนินการทางสถาบัน

1. กรอบทางกฎหมาย

การระบุหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือกฎระเบียบที่ชัดเจนในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติสถิติ ทำให้เกิดความโปร่งใส

- 1.1 มีข้อตกลงหรือหลักเกณฑ์ระบุในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติสถิติเกี่ยวกับความโปร่งใส
- 1.2 มีมาตรการจัดการในกรณีที่มีการละเมิดกฎระเบียบ
- 1.3 มีการเผยแพร่กฎหมายภายในประเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการระบบสถิติให้สาธารณชนทราบ

2. นโยบายหรือกรอบการดำเนินงานระดับประเทศ/ภูมิภาค

หน่วยสถิติจะต้องอธิบายวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตสถิติทางการไว้ในนโยบายหรือกรอบการดำเนินงานระดับประเทศ/ภูมิภาคเพื่อเป็นแนวทางในการนำสถิติทางการไปใช้ นโยบายหรือกรอบการดำเนินงานต้องอ้างอิงถึง

- ความโปร่งใสของมาตรฐานสากลและวิธีการที่ใช้
- ความโปร่งใสเมื่อมีการเปลี่ยนระเบียบวิธีสถิติที่สำคัญ
- ความโปร่งใสของแนวคิด คำนิยาม และการจัดจำแนกที่ใช้
- หลักเกณฑ์และแนวทางในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติทางสถิติและข้อมูลสถิติ

3. การดำเนินการทางสถาบัน

สำนักงานสถิติแห่งชาติและหน่วยสถิติอื่น ๆ ต้องจัดทำและเผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสถิติตามมาตรฐานสากลและเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีดังต่อไปนี้

- 1.1 รวบรวมและเผยแพร่คู่มือการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเผยแพร่ข้อมูล เช่น
 - กระบวนการแก้ไขข้อมูล
 - กระบวนการตรวจสอบคุณภาพ/การประเมินคุณภาพ
 - กระบวนการประมาณค่าข้อมูล
 - กระบวนการวิเคราะห์และการปรับข้อมูลตามฤดูกาล
 - การอธิบายความคลาดเคลื่อนและลักษณะการสุ่มตัวอย่าง
- 1.2 รวบรวมและเผยแพร่คู่มือเกี่ยวกับแนวคิดและคำนิยาม ซึ่งประกอบไปด้วย
 - หน่วยนับ
 - ประชากร
 - ตัวแปรและอื่นๆ

- 1.3 รวบรวมและเผยแพร่หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการทบทวนและนโยบายการแก้ไขข้อผิดพลาดทางสถิติที่พบ
- 1.4 รวบรวมและเผยแพร่แนวปฏิบัติในการแปลความหมายข้อมูลและการประมาณข้อมูลอนุกรมเวลา
- 1.5 รวบรวมและเผยแพร่แนวปฏิบัติเรื่องความเป็นกลางและการเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียม

ทั้งนี้ นโยบายและแนวปฏิบัติที่จัดทำเป็นเอกสารและเผยแพร่แก่สาธารณชนจะต้องเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจและประเมินคุณภาพสถิติทางการในมิติคุณภาพต่าง ๆ ก่อนนำสถิติทางการไปใช้

หลักการที่ 4 : ป้องกันการใช้อย่างไม่ถูกต้อง

“ หน่วยสถิติมีสิทธิ์ในการให้ข้อคิดเห็น เมื่อมีการตีความและนำเสนอสถิติทางการไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง ”

วัตถุประสงค์

เพื่อรักษาความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือของสถิติทางการ โดยหน่วยสถิติมีสิทธิ์ที่จะแสดงความคิดเห็นและดำเนินการเมื่อมีการตีความและการนำเสนอสถิติทางการไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง รวมถึงปรับปรุงการใช้สถิติและเพิ่มความเข้าใจในสถิติด้วยการให้ความรู้แก่ผู้ใช้ในการตีความสถิติทางการอย่างถูกต้อง

สถิติสามารถนำไปใช้และตีความได้หลากหลายวิธี ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากความไม่ตั้งใจหรือเจตนาให้เกิดเพื่อผลประโยชน์ของผู้กระทำเพื่อการโฆษณาหรือการสนับสนุนความคิดเห็นทางการเมือง การนำเสนอสถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้องสามารถเกิดขึ้นได้ง่าย ถึงแม้ว่าจะมีการตรวจสอบอย่างระมัดระวังแล้วก็ตาม ไม่ว่าจะโดยนักวิชาการหรือนักคณิตศาสตร์และนักสถิติที่ขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการพื้นฐานบางอย่างโดยเฉพาะ การขาดความรู้ด้านทฤษฎีความน่าจะเป็น หรือขาดมาตรฐานในการทดสอบ เช่น การทิ้งข้อมูลที่ไม่ต้องการ คำถามนำ การสรุปความคิดแบบเหมารวม ความเอนเอียงโดยการสุ่มตัวอย่าง การรายงานที่ไม่ถูกต้องหรือความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องที่มีต่อความคลาดเคลื่อนจากการประมาณ เป็นต้น

หลักเกณฑ์การจัดการกิจกรรมทางสถิติระหว่างประเทศ ได้นำเสนอแนวทางการปฏิบัติเรื่องการตีความและการนำเสนอสถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง ประกอบด้วย

- แสดงความคิดเห็นและดำเนินการเมื่อมีการตีความและการนำเสนอสถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง
- ส่งเสริมการใช้สถิติให้ถูกต้องโดยการพัฒนาเครื่องมือการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มผู้ใช้ที่สำคัญ

ความเสี่ยง

การนำเสนอสถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้องทำให้การกำหนดนโยบายเพื่อการตัดสินใจต่าง ๆ ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดความเสียหายอย่างมาก ซึ่งมีผลต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยสถิติ และความเชื่อมั่นของสาธารณชน รวมถึงความไว้วางใจของผู้ใช้ที่มีต่อสถิติทางการ ดังนั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติต้องยอมรับความเสี่ยงในการให้ความคิดเห็นและการนำเสนอประเด็นการนำเสนอสถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้องต่อสาธารณะ ซึ่งต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดข้อกล่าวหาถึงความไม่เป็นกลางของหน่วยงาน

แนวทางการปฏิบัติ

เพื่อให้ระบบสถิติของประเทศเป็นไปตามหลักการป้องกันการใช้สถิติอย่างไม่ถูกต้องควรมีการดำเนินการภายใต้กฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติทางสถิติ รวมถึงการฝึกอบรมแก่ผู้ใช้และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในการตีความและนำเสนอสถิติทางการไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วย

1. กรอบทางกฎหมาย
2. นโยบายหรือกรอบการดำเนินงานระดับประเทศ/ภูมิภาค
3. การดำเนินการทางสถาบัน

1. กรอบทางกฎหมาย

การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติสิทธิเป็นหนึ่งในแนวทางป้องกันการตีความและการนำสิทธิไปใช้หรืออย่างไม่ถูกต้อง

- สำนักงานสถิติแห่งชาติมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นในการตีความและการนำสิทธิไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจมีการระบุในกฎหมาย
- มีกฎหมายหรือข้อบังคับระบุให้มีหน่วยงานและมีกระบวนการรายงานและตรวจสอบการใช้ข้อมูลอย่างไม่ถูกต้องของหน่วยสถิติ ซึ่งได้ระบุแนวปฏิบัติไว้ในหลักการพื้นฐานที่ 2

2. นโยบายหรือกรอบการดำเนินงานระดับประเทศ/ภูมิภาค

นโยบายหรือกรอบการดำเนินงานในระดับประเทศ/ระดับภูมิภาคใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันการใช้สิทธิอย่างไม่ถูกต้อง โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิ์ของผู้บริหารสูงสุด/เจ้าหน้าที่ของหน่วยสถิติและหัวหน้าส่วนภูมิภาคในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชนเมื่อมีการตีความและนำสิทธิทางการไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง

3. การดำเนินการทางสถาบัน

สำนักงานสถิติแห่งชาติมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นในการตีความและการนำสิทธิทางการไปใช้อย่างไม่ถูกต้องต่อสาธารณะเมื่อจำเป็น และมีมาตรการที่สำคัญอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การเผยแพร่เอกสารที่อธิบายสิทธิสำคัญแก่ผู้ใช้ การจัดโปรแกรมการให้ความรู้แก่ผู้ใช้ เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้และความรู้เกี่ยวกับสิทธิทางการ และให้ความสำคัญกับการให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่ผู้ใช้ในการนำสิทธิไปใช้ที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีมาตรการที่หน่วยสถิติสามารถดำเนินการเพิ่มเติม ได้ดังนี้

- เผยแพร่งานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดและวิธีการเก็บรวบรวม
- ตรวจสอบการนำสิทธิไปใช้ของผู้ใช้
- ปรับแก้คู่มือการใช้สถิติ
- ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถิติ
- ปรับรูปแบบการนำเสนอสิทธิเพื่อเพิ่มความเข้าใจและองค์ความรู้
- ฝึกอบรมผู้ใช้ในการใช้สิทธิอย่างเหมาะสม
- มีนโยบายการเผยแพร่อย่างโปร่งใส
- ให้สิทธิ์การเข้าถึงสถิติทางการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ตัวอย่างเช่น สำนักงานสถิติเยอรมนีอนุญาตให้มีการเผยแพร่และนำสถิติทางการไปใช้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หากมีการระบุแหล่งข้อมูลถูกต้อง (ตราบเท่าที่บุคคลที่สามไม่ถูกละเมิดสิทธิ์) ซึ่งการเข้าถึงสถิติโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเป็นแรงจูงใจที่ดีที่ส่งเสริมให้ผู้ใช้ นำสถิติทางการไปใช้ในการอ้างอิงมากขึ้น

หลักการที่ 5 : เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม

“ข้อมูลที่นำมาใช้ในวัตถุประสงค์เชิงสถิตินั้น อาจได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะจากการสำรวจหรือการบริหารงาน ดังนั้นหน่วยสถิติต้องเลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมและคุ้มค่าเพื่อนำมาผลิตสถิติทางการ โดยคำนึงถึงคุณภาพ ความทันสมัย และภาระของผู้ให้ข้อมูล”

วัตถุประสงค์

เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ผลิตและการดำเนินงานทางสถิติ รวมถึงคุณลักษณะของกระบวนการผลิตและคุณภาพของข้อมูลที่ได้ถูกกำหนดและดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลของผู้ใช้

การผลิตสถิติเป็นงานที่ใช้งบประมาณและกำลังเจ้าหน้าที่จำนวนมากในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูล ดังนั้น นักสถิติจะต้องใช้วิธีการผลิตสถิติที่ช่วยลดภาระของผู้ให้ข้อมูลและเลือกแหล่งที่มาของข้อมูลที่คุ้มค่า (ที่ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพของข้อมูล) จึงมีข้อเสนอแนะให้ใช้ข้อมูลจากการบริหารงาน/งานทะเบียน รวมถึงการเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งอื่นเพิ่มเติมด้วย โดยการเลือกใช้แหล่งข้อมูลต่าง ๆ นั้น จะต้องคำนึงถึงคุณภาพของข้อมูล ความทันเวลา และการลดภาระของผู้ให้ข้อมูลด้วย

ความเสี่ยง

หน่วยสถิติที่ไม่มีกรอบทางกฎหมายเพื่อใช้ควบคุมการดำเนินงานด้านสถิติในระบบสถิติทำให้การผลิตสถิติไม่มีประสิทธิภาพ การที่ไม่มีข้อมูลจากการบริหาร รูปแบบข้อมูลไม่มีความสอดคล้อง กระบวนการติดตามมีความล่าช้า ไม่มีฐานข้อมูลระบบเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ การใช้หน่วยการวัดและรูปแบบข้อมูลที่แตกต่างกันซึ่งมีผลต่อคุณภาพ เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ไม่มีการฝึกอบรมทางด้านเทคนิค เครื่องมือทางเทคนิคไม่เพียงพอ และความล้มเหลวในการปฏิบัติตามมาตรฐาน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของสถิติทางการที่นำมาใช้เพื่อการตัดสินใจและการบริหารประเทศ ดังนั้น การกำหนดกรอบทางกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดขั้นตอนหลักของการผลิตสถิติให้เป็นมาตรฐาน ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ระดับสูงและบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐทั้งหมด

แนวทางการปฏิบัติ

การกำหนดนโยบาย รวมถึงแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนจะเพิ่มความเข้มแข็งในบทบาทการผลิตสถิติของประเทศ ซึ่งสามารถปรับใช้กับการสำรวจทุกประเภท (ไม่ว่าจะอยู่ในแผนงานหรือมีอยู่แล้ว) มุมมองด้านคุณภาพจะอยู่ในแนวทางปฏิบัติทุกแนวทางที่อยู่ในหลักการที่ 5 นี้ ซึ่งกรอบการทำงานที่มีอยู่มากมายนั้นมีส่วนช่วยในการปรับปรุงการจัดการคุณภาพและเป็นพื้นฐานของกรอบการประเมินคุณภาพ เช่น General Data Dissemination System, Data Quality Assessment Framework, European Foundation for Quality Management, European Code of Practice, European Statistical System Quality Assurance Framework, Total Quality Management and ISO EN 9001 และอื่น ๆ โดยต้องคำนึงถึงแนวทางการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. กรอบทางกฎหมาย
2. กรอบแนวคิดและระเบียบวิธี
3. ความน่าเชื่อถือ : ปัญหาในการเก็บรวบรวมและการประมวลผลข้อมูล
4. ปัญหาในการจัดการ
5. การประสานงานทางสถิติ
6. ความสมเหตุสมผลและความสอดคล้อง
7. ข้อมูลจากการบริหารงานและงานทะเบียนสถิติ
8. เทคโนโลยีสารสนเทศ
9. การฝึกอบรม

1. กรอบทางกฎหมาย

กรอบทางกฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดแนวทางการผลิตสถิติ ซึ่งการออกกฎหมายหรือกฎระเบียบเกี่ยวกับสถิติมีผลต่อผู้ผลิตทั้งหมดในระบบสถิติของประเทศ จึงควรมีพระราชบัญญัติระบบสถิติแห่งชาติที่ประกอบไปด้วยกฎระเบียบเกี่ยวกับกลไกทางสถาบันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสถิติทางการ โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลจากแหล่งอื่น เพื่อแสดงให้เห็นว่าหน่วยสถิติสามารถนำกรอบตัวอย่างต่าง ๆ มาพิจารณา/รวมเพื่อสร้างเป็นกรอบตัวอย่างใหม่ได้

หน่วยสถิติควรพิจารณาว่าสามารถใช้ข้อมูลจากการบริหารงาน/งานทะเบียนในการผลิตสถิติเพื่อลดภาระของผู้ให้ข้อมูลได้หรือไม่ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าจำเป็นจะต้องมีการระบุไว้อย่างชัดเจนในกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิ์และเงื่อนไขในการเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ หรือมีข้อตกลงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าถึงแหล่งที่มาของข้อมูล รวมถึงสร้างการรับรู้หากมีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อข้อมูลจากการบริหารงาน/งานทะเบียน เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ หากมีการนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่นมาใช้ในการผลิตสถิติทางการ หน่วยสถิติควรคำนึงถึงคุณภาพของสถิติทางการที่ได้จากการผลิต เนื่องจากคุณภาพของสถิติทางการขึ้นอยู่กับความร่วมมือภาคสังคมทั้งหมดคือทั้งภาครัฐและเอกชน จึงอาจมีกฎหมายระบุให้ภาคเอกชนมีหน้าที่ให้ข้อมูลต่าง ๆ แต่ก็ควรมีกฎหมายรองรับว่าข้อมูลจากภาคเอกชนเหล่านี้จะต้องถูกเก็บเป็นความลับซึ่งอาจปฏิบัติตามคำแนะนำที่เป็นสากล

ในการพิจารณาด้านคุณภาพของข้อมูล พบว่าการควบคุมคุณภาพข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสามารถทำได้ดีกว่าแต่ต้องใช้ต้นทุนสูง ในขณะที่แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (ข้อมูลจากการบริหารงาน/งานทะเบียน หรืออื่น ๆ) จะใช้ต้นทุนที่ต่ำกว่าและลดภาระของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อมูลเหล่านี้เช่นกันว่าได้มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอหรือไม่ สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนานั้น การใช้ข้อมูลจากการบริหารงาน/งานทะเบียนจะถูกจำกัดในแง่ของความซ้ำซ้อน ความลำสมัย และความครอบคลุมต่ำ จึงเป็นความท้าทายของสำนักงานสถิติแห่งชาติในการประสานงานระบบสถิติของประเทศ

2. กรอบแนวคิดและระเบียบวิธี

กรอบแนวคิดและระเบียบวิธีที่ใช้ในการผลิตสถิติเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดความสอดคล้องทางสถิติ ซึ่งต้องพิจารณาค่านิยมของตัวแปร ค่าอธิบายข้อมูล หมาดหมูค่าตอบ การจัดจำแนกและการให้รหัส รวมถึงการกำหนดระเบียบวิธีที่เริ่มตั้งแต่ ขอบเขตของวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์ การเผยแพร่ การเก็บรวบรวม การประมวลผล และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งกรอบอ้างอิงที่เปรียบเสมือนกรอบทางกฎหมายเพื่อใช้ในการดำเนินงานทางสถิติ คือกระบวนการเพื่อการผลิตสถิติทั่วไป (GSBPM : The Generic Statistical Business Process Model)

3. ความน่าเชื่อถือ : ปัญหาในการเก็บรวบรวมและการประมวลผลข้อมูล

ความน่าเชื่อถือของข้อมูลสถิติมีอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ของการประเมินคุณภาพ ซึ่งแสดงถึงการไม่มีข้อมูลความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่ไม่ได้เกิดจากการสุ่มตัวอย่างสำหรับข้อมูลที่มาจากการบริหารงาน/งานทะเบียน เช่น การออกแบบ งานทะเบียนหรืองานทะเบียนย่อย การจัดจำแนกผิดประเภท การตอบเพียงบางส่วน เป็นต้น หรืออาจหมายถึงการลดการไม่ตอบกลับและมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสำหรับข้อมูลที่มาจากการสำรวจ โดยทั่วไปความน่าเชื่อถือของข้อมูลจะเกิดขึ้นในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อมูล ดังนั้น หน่วยสถิติควรมีมาตรการป้องกันหากเกิดความผิดพลาดในกระบวนการผลิตเพื่อไม่ให้ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของสถิติทางการ

4. ปัญหาในการจัดการ

ประสิทธิภาพการผลิตสถิติขึ้นอยู่กับปัจจัยการผลิต เช่น การจัดการภายในองค์กรและการบริหารจัดการ จำนวนและคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์และเทคโนโลยีตามมาตรฐานการผลิตที่กำหนดไว้งบประมาณที่เพียงพอ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการกำหนดหน้าที่และการจัดสรรเจ้าหน้าที่อย่างเหมาะสมเมื่อมีการผลิตสถิติร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการผลิตสถิติ

5. การประสานความร่วมมือทางสถิติ

การประสานความร่วมมือทางสถิติอยู่บนพื้นฐานแนวความคิดการประสานความร่วมมือ ซึ่งเป็นกระบวนการและขั้นตอนการรวบรวมสถิติทางการที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน โดยปกติจะประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ

- ความสอดคล้องด้านแนวคิด หมายความว่า หน่วยสถิติที่มีส่วนในการจัดการสถิติทางการ จะมีการใช้ตัวแปรที่มีค่านิยมเหมือนกัน ซึ่งได้รับทราบและมีการใช้การจัดจำแนกตัวแปรดังกล่าวในระดับประเทศหรือสากลร่วมกัน มีการให้รหัสด้วยวิธีการเดียวกัน มีการใช้ระเบียบวิธีทางสถิติร่วมกันในทุกขั้นตอนของการผลิตสถิติ และจะดีที่สุดถ้าหากมีการใช้ฐานข้อมูลร่วมกัน
- การประสานความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน เช่น มีกลไกในการติดต่อสื่อสาร การติดตามและการควบคุม และขั้นตอนการสื่อสาร เป็นต้น

6. ความสมเหตุสมผลและความสอดคล้อง

การขาดการประสานความร่วมมือที่ดีด้านความสอดคล้องทางสถิติและการจัดการระหว่างหน่วยงานอาจทำให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการผลิตสถิติทางการควรระบุนโยบายการสถิติ

และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิต เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของการจัดการด้านแนวคิดและการจัดการเชิงสถาบัน และเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการผลิตสถิติ

ความซ้ำซ้อนในการผลิตสถิติ หมายถึง การที่สองหน่วยงานผลิตสถิติรายการเดียวกัน โดยใช้ประชากรที่ศึกษา เป้าหมาย และเทคนิคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ข้อมูลจากการบริหารงาน ข้อมูลจากการสำรวจ หรือสำมะโน) เหมือนกัน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วความซ้ำซ้อนในการผลิตเกิดขึ้นได้เสมอ เพียงแต่อาจได้ข้อมูลที่แตกต่างกัน เนื่องจากวิธีการเก็บรวบรวมหรือการประมวลผลข้อมูลแตกต่างกัน แต่ก็มีหลายกรณีแหล่งข้อมูลมาจากสองแหล่งที่แตกต่างกันแต่ให้ข้อมูลที่เหมือนกัน ซึ่งข้อมูลอาจมาจากการสำรวจหรือการบริหารงาน/งานทะเบียนและสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวตรวจสอบความถูกต้องระหว่างกัน และกันได้

7. ข้อมูลจากการบริหารงานและงานทะเบียนสถิติ

หน่วยสถิติควรเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่มาจากการบริหารงานที่อยู่ภายในระบบบริหารงานต่าง ๆ เพื่อลดภาระของผู้ให้ข้อมูล เนื่องจากการพัฒนาและการสร้างข้อมูลจากการบริหารงานดังกล่าวนี้เป็นของหน่วยสถิติอื่น ดังนั้นหน่วยสถิติควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาและร่วมออกแบบตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นของกระบวนการผลิตสถิติเพื่อสนับสนุนให้มีการใช้แหล่งข้อมูลนี้ต่อไป เพื่อพัฒนาข้อมูลจากการบริหารงานให้ดีขึ้น หรือเป็นการพัฒนาเพื่อลดปัญหาเมื่อมีการใช้สถิติเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดพื้นฐานทางสถิติ ทำให้สามารถใช้ข้อมูลได้โดยตรงและหลีกเลี่ยงการสูญเสียคุณภาพได้

อย่างไรก็ตาม การนำข้อมูลจากการบริหารงานมาใช้โดยตรงเป็นไปได้ยาก เนื่องจากเนื้อหาและรายละเอียดของข้อมูลนั้นไม่สอดคล้องกับความต้องการสถิติ แต่ผู้ผลิตสถิติก็ควรรับทราบว่า สามารถนำข้อมูลจากการบริหารงานมาช่วยในการสำรวจได้ ทั้งในส่วนของ การปรับปรุงกรอบตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล และการประมาณค่า นอกจากนี้อาจใช้การจับคู่ข้อมูล (Data matching) หรือการเชื่อมโยงข้อมูล (Data linking) เมื่อต้องการใช้กรอบการดำเนินงานที่มีอยู่เดิมทำการผลิตสถิติรายการใหม่

สำหรับการทำงานทะเบียนสถิติโดยเฉพาะ ควรพิจารณาถึงคุณภาพและวัตถุประสงค์การนำไปใช้ด้วยเช่นกัน เช่น ในกรณีที่การดำเนินงานทางสถิติไม่สามารถเก็บรวบรวมหรือบันทึกหน่วยวิเคราะห์ได้ทุกหน่วยหรือทุกเหตุการณ์ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดการสูญเสียคุณภาพของกระบวนการทางสถิติที่เป็นผลมาจากการสูญเสียข้อมูล ดังนั้น หน่วยสถิติควรจัดทำงานทะเบียนสถิติที่ย่อยขึ้น เช่น งานทะเบียนย่อยของสถิติชีพเรื่องการเกิด ซึ่งสาเหตุมาจากการไม่มีข้อมูลสาธารณสุขจากภาคเอกชนให้แก่ภาครัฐ หรือเกิดการสูญเสียข้อมูลระหว่างการแลกเปลี่ยนข้อมูลของศูนย์กลางข้อมูลสาธารณสุขกับศูนย์กลางที่ทำหน้าที่ผลิตสถิติทางการ เป็นต้น

8. เทคโนโลยีสารสนเทศ

หน่วยสถิติควรกำหนดมาตรฐานเฉพาะเพื่อการปกป้องข้อมูล เก็บรวบรวม วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยสถิติและผู้ผลิตสถิติทางการหลักในระบบสถิติของประเทศ และควรกำจัดความหลากหลายของรูปแบบข้อมูลที่แตกต่างกันตามโปรแกรมทางสถิติที่ต่างมาตรฐานข้อมูลที่หลากหลาย ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ที่พัฒนาขึ้น โดยมีนามสกุลหรือรูปแบบเฉพาะทำให้ไม่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ และการซื้อซอฟต์แวร์ที่มีข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้เกิดความสอดคล้องของข้อมูลในระบบและสามารถประมวลผลข้อมูลร่วมกันได้

9. การฝึกอบรม

การฝึกอบรมและผู้เชี่ยวชาญทางสถิติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อระบบการฝึกอบรมของประเทศ และความต้องการที่จะมีสถิติที่ถูกต้องแม่นยำของภาครัฐนั้นจำเป็นต้องมีหลักสูตรอบรมที่ครอบคลุม ทั้งระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับสูง เพื่อให้สอดคล้องกับผู้เข้ารับการอบรมที่มีพื้นฐานและความสนใจที่แตกต่างกัน โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ร่วมให้ความรู้และรับรองการฝึกอบรมโดยมอบใบประกาศ รวมทั้งมีการฝึกอบรมทางออนไลน์ และ E-learning ในกรณีที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ

หลักการที่ 6 : รักษาข้อมูลเป็นความลับโดยเคร่งครัด

“ข้อมูลเฉพาะบุคคลหรือเฉพาะรายไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่หน่วยสถิติจัดเก็บต้องรักษาปกปิดไว้เป็นความลับอย่างเคร่งครัด และใช้ประโยชน์ในทางสถิติเท่านั้น”

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและการยอมรับของสาธารณชนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการผลิตสถิติทางการ ข้อมูลที่มีความถูกต้องและตรงตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับความเต็มใจและความร่วมมือของสาธารณชนไม่ว่าจะเข้ามามีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจหรือปฏิบัติตามหน้าที่ก็ตาม และเพื่อรักษาความไว้วางใจของผู้ให้ข้อมูล หน่วยสถิติจะต้องรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล (เช่น คร่าวเรือน หรือสถานประกอบการ เป็นต้น) โดยมีการรับประกันว่า จะไม่มีการนำข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงหรือระบุตัวตนส่วนบุคคลหรือส่วนองค์กรไปเผยแพร่สู่สาธารณะ ในขณะที่เดียวกัน หน่วยสถิติจะต้องรับประกันคุณภาพของข้อมูลโดยการหลีกเลี่ยงการสูญเสียข้อมูลที่มีความถูกต้อง ดังนั้น การเก็บรักษาความลับของข้อมูลควรจะดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการทางสถิติ ตั้งแต่การเตรียมการสำรวจไปจนถึงการเผยแพร่ผลผลิตสถิติ

ความเสี่ยง

การละเมิดการเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับมีแรงกระตุ้นที่แตกต่างกัน เช่น ความไม่ระมัดระวัง พฤติกรรมไม่เหมาะสม หรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เป็นต้น แต่ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตามหน่วยสถิติควรจะหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล เนื่องจากจะเกิดผลกระทบในแง่ลบอย่างรุนแรง ไม่เพียงแต่เป็นการละเมิดกฎหมายสถิติที่ใช้บังคับเท่านั้น แต่อาจส่งผลให้ประชาชนหรือสถานประกอบการได้รับความเสียหายด้วย อีกทั้งยังอาจเกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ทำลายความน่าเชื่อถือในหน่วยงานของรัฐบาลด้วย ดังนั้นเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หน่วยสถิติจะได้รับการกระตุ้นให้ป้องกันข้อมูลที่เป็นความลับในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการผลิตสถิติให้ดีขึ้น ทำให้เกิดความโปร่งใส และมีการสื่อสารกับสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการปฏิบัติ

ในการดำเนินการรักษาข้อมูลเป็นความลับ หน่วยสถิติควรคำนึงถึงแนวทางการนำไปใช้หรือการพัฒนาเพิ่มเติม โดยมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

1. กรอบทางกฎหมาย
2. นโยบายและกลไกสนับสนุนการรักษาความลับของข้อมูล
3. ข้อมูลระดับย่อยสำหรับการวิจัย
4. การรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. องค์กร เจ้าหน้าที่ และการวิจัย

1. กรอบทางกฎหมาย

มีการประกาศการรักษาข้อมูลเป็นความลับเป็นบทบัญญัติในกฎหมายสิทธิอย่างชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่า หน่วยสิทธิรับรู้และปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความลับของข้อมูล

1.1 มีบทบัญญัติอย่างชัดเจนเรื่องการรักษาข้อมูลเป็นความลับในกฎหมายสิทธิ นโยบาย หรือข้อตกลง เพื่อสร้างความมั่นใจว่าข้อมูลสิทธิจะถูกเก็บรักษาเป็นความลับ

CoP 5.1 : ความลับของข้อมูลต่าง ๆ จะต้องได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย

QAF 5.1.1 : มีบทบัญญัติที่ชัดเจนทางกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความลับทางสิทธิ

1.2 การออกกฎหมายหรือนโยบายการรักษาข้อมูลเป็นความลับเป็นการรับประกันถึง

- ความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล (เช่น คริวเรือ สหกรณ์ประกอบ การ หน่วยงานภาครัฐ และผู้ให้ข้อมูลอื่น ๆ เป็นต้น) และความลับของข้อมูลที่ให้
- การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้บริการข้อมูล
- การนำข้อมูลไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางสิทธิเท่านั้น

1.3 บทลงโทษผู้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ ไม่ว่าจะป็นเจ้าหน้าที่สิทธิ หรือบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะกำหนดไว้ในกฎหมายสิทธิหรือข้อกำหนดทางกฎหมายอื่น ๆ

CoP 5.3 : มีการกำหนดบทลงโทษสถานหนักในกรณีที่มีการละเมิดหรือฝ่าฝืนการเก็บรักษาความลับโดยเจตนา

1.4 ในกฎหมายสิทธิมีการแบ่งประเภทของการละเมิดกฎหมาย เช่น ความประมาท พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมที่ประสงคร้าย การใช้ข้อมูลที่เป็นความลับเพื่อผลประโยชน์ส่วนบุคคล เป็นต้น

QAF 5.3.1 : มีบทบัญญัติแห่งชาติทางสิทธิหรือข้อกำหนดทางกฎหมายอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหาร การลงโทษทางอาญา และทางวินัยสำหรับการละเมิดการรักษาความลับทางสิทธิ

1.5 การลงโทษต้องเป็นไปตามระดับของการปกครอง การทำผิด และวินัย โดยในกฎหมายสิทธิจะกล่าวถึงการรักษาข้อมูลเป็นความลับ ในขณะที่กฎหมายอื่นจะกล่าวถึงความเป็นส่วนตัว ดังนั้น อาจมีกฎหมายหลายข้อที่กล่าวถึงการลงโทษเหล่านี้

2. นโยบายและกลไกสนับสนุนการรักษาข้อมูลเป็นความลับ

การพัฒนา นโยบายการรักษาข้อมูลเป็นความลับให้ครอบคลุมครบถ้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญ ในการดำเนินการตามหลักการพื้นฐานทางสิทธิ เพื่อให้ได้รับความร่วมมือด้านการรักษาความลับและความไว้วางใจของผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งมีการกำหนดกลไกการดำเนินงานที่เพียงพอจะช่วยให้รักษาความลับข้อมูลประสบความสำเร็จ

2.1 หน่วยสิทธิต้องจัดทำนโยบายด้านการรักษาข้อมูลเป็นความลับให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วย สิทธิ และเปิดเผยนโยบายต่อสาธารณชน

CoP 5.4 : กำหนดข้อควรปฏิบัติและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อรักษาข้อมูลเป็นความลับในกระบวนการผลิตตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูล แนวทางนี้จะต้องระบุเป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่สู่สาธารณชน

QAF 5.4.3 : ผู้มีอำนาจทางสิทธิมีการเตรียมความพร้อม และให้เจ้าหน้าที่ที่มีคำแนะนำ/แนวทางเพื่อที่จะรักษาความลับเมื่อได้มีการเผยแพร่ข้อมูลทางสิทธิ

2.2 ต้องมีการกำหนดหลักการและความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความลับทางสถิติ

CoP 5.4 : กำหนดข้อควรปฏิบัติและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อรักษาข้อมูลเป็นความลับในกระบวนการผลิตตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูล แนวทางนี้จะต้องระบุเป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่สู่สาธารณชน

QAF 5.4.1 : มีนโยบาย/ข้อปฏิบัติเพื่อป้องกันการรักษาความลับจะถูกเปิดเผยต่อสาธารณะ

2.2.1 ควรกำหนดวิธีการผลิตและเผยแพร่สถิติที่ต้องคำนึงถึงการรักษาข้อมูลเป็นความลับ

- ในช่วงก่อนหรือระหว่างการเก็บข้อมูล หน่วยสถิติจะแจ้งผู้ให้ข้อมูลทราบถึงการเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ และข้อมูลจะถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางสถิติเท่านั้น และจะไม่มี การนำเสนอข้อมูลส่วนบุคคลไม่ว่ากรณีใดก็ตาม
- ผู้ให้ข้อมูลจะได้ทราบถึงการนำข้อมูลไปใช้และข้อจำกัดของการเข้าถึงข้อมูล

2.2.2 ควรระบุถึงเงื่อนไขของการนำข้อมูลระดับย่อย (เช่น ข้อมูล ส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล เป็นต้น) ไปใช้เพื่อการวิจัยและการวิเคราะห์เพิ่มเติม

- ผู้ผลิตสถิติใช้วิธีการควบคุมการเปิดเผยข้อมูลก่อนที่จะเผยแพร่ข้อมูลสถิติ ทั้งชุดข้อมูล และข้อมูลระดับย่อย

2.3 กลไกการรับประกันความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

2.3.1 ในระหว่างการเก็บรวบรวมและการประมวลผลข้อมูล

- ในฐานะข้อมูลจะไม่มี การใส่ชื่อบุคคลหรือสถานประกอบการ
- ข้อมูลส่วนบุคคลและแบบสอบถามจะถูกเก็บไว้ในที่ปลอดภัยและจะถูกทำลายหลังจากเวลาผ่านไปช่วงหนึ่ง

2.3.2 สำหรับการเผยแพร่ชุดข้อมูล

- ถ้าผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนน้อย ควรมีการยับยั้งการเผยแพร่ข้อมูลเนื่องจากข้อมูลส่วนบุคคลจะถูกเปิดเผยได้ง่าย
- ใช้ซอฟต์แวร์มาตรฐานสำหรับการตรวจสอบข้อมูลตารางและข้อมูลระดับย่อยเพื่อป้องกัน การเปิดเผยข้อมูล และใช้ซอฟต์แวร์พิเศษอื่น ๆ
- มีการตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดที่เตรียมไว้เผยแพร่โดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาต

2.3.3 เมื่อมีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

- ตรวจสอบโปรแกรมประยุกต์ทั้งหมดสำหรับการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นความลับโดยคณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการป้องกันข้อมูลสำหรับบางประเทศ
- การเผยแพร่ข้อมูลระดับย่อยต้องไม่ระบุชื่อบุคคลและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัยเท่านั้น
- จำกัดรายละเอียดทางภูมิศาสตร์ จำนวนตัวแปร การแปลงรหัส และการสุ่มตัวอย่างย่อย

2.4 นโยบายการรักษาข้อมูลเป็นความลับต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่และบุคคลภายนอก³ ซึ่งทำงานในนามเจ้าหน้าที่สถิติที่เข้าถึงข้อมูลรายบุคคลหรือข้อมูลที่เป็นความลับต้องลงนามรับผิดชอบในการรักษาความลับข้อมูล

³ บุคคลภายนอกในที่นี้คือบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่กฎหมายกำหนดด้านสถิติ

CoP 5.2 : เจ้าหน้าที่ของหน่วยสถิติจะต้องลงนามในสัญญาที่ต้องรับผิดชอบในการเก็บรักษาข้อมูลต่าง ๆ เป็นความลับตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของหน่วยสถิติ

QAF 5.2.1 : เจ้าหน้าที่ของหน่วยสถิติมีการลงนามในสัญญาเพื่อการรักษาความลับทางสถิติ

2.4.1 เจ้าหน้าที่ที่ต้องรับรองว่าจะปฏิบัติตามการรักษาข้อมูลเป็นความลับและมีบทลงโทษในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตาม

2.4.2 ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อตกลงต่าง ๆ เอกสารลงนามควรได้รับการปรับปรุงและลงนามอีกครั้งโดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

3. ข้อมูลระดับย่อยสำหรับการวิจัย

การให้ข้อมูลของหน่วยสถิติกับบุคคลที่สามต้องมีการลบชื่อออกจากรายการข้อมูล โดยต้องมีการกำหนดเงื่อนไขอย่างชัดเจน

3.1 กำหนดเงื่อนไขที่ชัดเจนในกฎหมายสถิติหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องสำหรับการยินยอมให้นักวิจัยเข้าถึงข้อมูลที่เป็นความลับเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ ซึ่งเงื่อนไขเหล่านี้จะถูกเปิดเผยต่อสาธารณชนในเว็บไซต์ของหน่วยสถิติ

QAF 5.6.1 : มีเงื่อนไข กฎระเบียบที่ชัดเจนสำหรับการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นความลับเพื่อวัตถุประสงค์งานทางวิชาการ

3.2 ผู้ใช้ข้อมูลที่เป็นความลับจะต้องลงนามในสัญญาการใช้ข้อมูลระดับย่อย/ไฟล์ข้อมูลสาธารณะประกอบด้วย

- ข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษสำหรับการละเมิดข้อบังคับการรักษาความลับของข้อมูล

QAF 5.3.2 : ผู้ใช้ข้อมูลที่เป็นความลับมีความตระหนักในบทบัญญัติที่มีอยู่ในการลงโทษสำหรับการละเมิดการรักษาความลับทางสถิติ

CoP 5.6 : มีระเบียบหรือข้อตกลงที่เข้มงวดสำหรับบุคคลภายนอกที่เข้าถึงข้อมูลสถิติระดับจุลภาคเพื่อวัตถุประสงค์ทางการวิจัย

- ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการสูญเสียข้อมูลเนื่องจากขั้นตอนการลบชื่อออกจากข้อมูลระดับย่อย

3.3 การอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลระดับย่อย

3.3.1 การเข้าถึงข้อมูลสถิติเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เช่น การเข้าถึงระยะไกล ศูนย์การรักษาความปลอดภัย การดำเนินการระยะไกล เป็นต้น

QAF 5.5.4 : ข้อมูลสถิติทั้งหมดจะถูกเก็บไว้ในสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยซึ่งป้องกันการเข้าถึงโดยบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต

3.3.2 ให้บริการข้อมูลระดับย่อยผ่านโครงการวิจัยร่วมระหว่างนักวิจัยและสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยที่นักวิจัยจะมาทำงานให้กับสำนักงานสถิติแห่งชาติ

3.4 เพื่อรับประกันความเป็นส่วนตัวของข้อมูลระดับย่อยก่อนนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณชน

3.4.1 หน่วยสถิติมีขั้นตอนและกระบวนการที่เหมาะสม (เช่น การไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น) ก่อนที่จะนำข้อมูลไปใช้เพื่อการวิจัย

3.4.2 มีการตรวจสอบการใช้ข้อมูลระดับย่อยเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ทันที เมื่อมีการละเมิดการรักษาความลับของข้อมูล (เช่น ตรวจสอบผ่านการจับคู่ไฟล์ เป็นต้น)

4. การรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการพิจารณาเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลสถิติจะพบว่า มีอุปสรรคในเรื่องความพร้อมในการให้บริการ การรักษาความลับของข้อมูล และความสมบูรณ์ของข้อมูลตั้งนั้นเพื่อที่จะรับประกันความเป็นส่วนตัวของข้อมูล หน่วยสถิติจึงได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

4.1 มีนโยบายทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อป้องกันและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล พร้อมทั้งกำหนดแนวทางในการรักษาความปลอดภัยและความสมบูรณ์ของฐานข้อมูลสถิติครอบคลุมไปถึงการป้องกันทางกฎหมายและทางเทคนิคทั้งหมดเพื่อป้องกันข้อมูลที่เป็นความลับ

QAF 5.5.2 : มีนโยบายการรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยี สำหรับการป้องกันและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล และมีการเผยแพร่ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับทราบโดยทั่วกัน

QAF 5.6.2 : มีการเปิดเผยข้อกำหนดเงื่อนไขการเข้าถึงข้อมูลจากหน่วยสถิติทางเว็บไซต์

4.2 นโยบายการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลครอบคลุมทั้ง 3 มิติ ดังนี้

- ความพร้อมในการใช้งาน : หน่วยสถิติต้องพร้อมให้ผู้ใช้ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ในขอบเขตที่กำหนด
- ความสมบูรณ์ : หน่วยสถิติใช้วิธีการสำรวจและการประมวลผลที่เหมาะสม เพื่อรับประกันว่าข้อมูลจะไม่ถูกแก้ไขโดยผู้ใดหรือโดยความผิดพลาดทางเทคนิค
- การรักษาข้อมูลเป็นความลับ : หน่วยสถิติต้องทำให้มั่นใจว่าข้อกำหนดเกี่ยวกับการรักษาข้อมูลเป็นความลับและการปกป้องข้อมูลได้รับการรับรอง และข้อมูลจะถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางสถิติเท่านั้น

4.3 เจ้าหน้าที่ของหน่วยสถิติรับทราบนโยบายการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลเป็นอย่างดี

QAF 5.5.2 : มีนโยบายการรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยี สำหรับการป้องกันและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล และมีการเผยแพร่ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับทราบโดยทั่วกัน

4.4 มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในระดับปฏิบัติการ ระดับเทคโนโลยีสารสนเทศ และระดับองค์กรเพื่อรักษาข้อมูลเป็นความลับและความสมบูรณ์ของสถิติ

QAF 5.5.1 : หน่วยสถิติมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม และมีกระบวนการตรวจสอบในการสร้างความเชื่อมั่นเพื่อป้องกันการละเมิดข้อมูลทางสถิติ

4.4.1 มีการบันทึกสิทธิ์ของผู้ใช้ข้อมูลและมีการปรับปรุงให้ทันสมัยเพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

QAF 5.4.4c : สิทธิของผู้ใช้จะถูกบันทึกและเก็บไว้เพื่อป้องกันการเข้าถึงที่ไม่ได้รับอนุญาต

4.4.2 ควรลบชื่อและที่อยู่หรือข้อมูลที่สามารถระบุถึงตัวบุคคลออกอย่างรวดเร็ว

QAF 5.4.4d : ชื่อ ที่อยู่ หรือข้อมูลส่วนบุคคลอื่น ๆ จะถูกลบออกอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

4.4.3 มีการตรวจสอบระบบการรักษาความปลอดภัยของหน่วยสถิติ ซึ่งการตรวจสอบจะประเมินเครื่องมือ และการป้องกันทุกชนิดเพื่อความปลอดภัยและความสมบูรณ์ของฐานข้อมูลสถิติ

QAF 5.5.3 : มีระบบตรวจสอบความปลอดภัยของข้อมูล อุปกรณ์เครื่องมือ และคุณสมบัติของฐานข้อมูลสถิติ

4.4.4 จะต้องเก็บข้อมูลไว้ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย (ป้องกันการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต) ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับและมาตรฐานด้านการรักษาความปลอดภัยและการรักษาข้อมูลเป็นความลับ

QAF 5.4.4a : ข้อมูลสถิติทั้งหมดจะถูกเก็บไว้ในสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยซึ่งป้องกันการเข้าถึงโดยบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต

4.5 มีขั้นตอนที่เหมาะสมในการวัดความเสี่ยงของการละเมิดการรักษาข้อมูลเป็นความลับ

- เพื่อประเมินความเสี่ยงที่สามารถระบุผู้ให้ข้อมูลได้จากการเผยแพร่สถิติหรือข้อมูลระดับย่อย
- เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางสถิติเท่านั้น
- เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนของข้อมูล (การคัดลอกข้อมูลที่ผิดกฎหมายหรือการไม่ลบข้อมูลหลังจากที่ใช้แล้ว)

QAF 5.6.3 : ผู้ใช้จะต้องลงนามในข้อตกลงเกี่ยวกับกฎการใช้งานข้อมูลระดับย่อย รวมถึงมาตรการเพื่อป้องกันการซ้ำซ้อนของข้อมูล (การข้อมูลคัดลอกผิดกฎหมาย หรือไม่ลบข้อมูลหลังการใช้งาน)

4.6 การเข้าถึงฐานข้อมูลสถิติทั้งหมดจะต้องมีการตรวจสอบและบันทึกอย่างเคร่งครัด

4.7 หน่วยสถิติระบุความเสี่ยงของการเผยแพร่สถิติหรือข้อมูลระดับย่อย ถ้ามีความเสี่ยงของการระบุถึงตัวบุคคลเกินระดับที่กำหนด ต้องมีการพิจารณาว่าจะเผยแพร่ข้อมูลหรือข้อมูลระดับย่อยหรือไม่

4.8 ขั้นตอนทั้งหมดที่ดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงของการระบุถึงตัวบุคคล ต้องมีการจัดทำเอกสารอย่างเหมาะสม และเผยแพร่ในคำอธิบายข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุดข้อมูลสถิติ

4.9 มีขั้นตอนที่สอดคล้องกับนโยบายรักษาความลับของข้อมูลเพื่อลดความเสี่ยงให้น้อยที่สุด

4.10 มีการตรวจสอบขั้นตอนที่ใช้ในการป้องกันข้อมูลตามระยะเวลา และเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมที่สุด โดยพิจารณาระหว่างความเสี่ยงในการระบุข้อมูลส่วนบุคคลและการสูญเสียข้อมูล

QAF 5.4.4b : มีวิธีการรับมือกับความเสี่ยงของข้อมูลส่วนบุคคล และการสูญหายของข้อมูล

QAF 5.4.2 : โครงสร้างองค์กรมีการให้แนวทาง แนะนำวิธีการที่เหมาะสม และมีการตรวจสอบเป็นระยะ ๆ ถึงวิธีการปกป้องรักษาข้อมูลเป็นความลับ

5. องค์กร เจ้าหน้าที่ และการวิจัย

หน่วยสถิติควรมีมาตรการเพิ่มเติมมาช่วยสนับสนุนการรักษาข้อมูลเป็นความลับในทุกมิติ

5.1 โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม

- หน่วยสถิติพิจารณาว่าจะจัดตั้งโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม หรือตั้งหน่วยงานภายนอกเพื่อรับประกันการรักษาข้อมูลเป็นความลับ

5.2 มาตรการรักษาความปลอดภัยทั่วไปภายในสำนักงานของเจ้าหน้าที่สถิติ

- มีจรรยาบรรณของวิชาชีพและ/หรือกฎระเบียบภายในที่ระบุให้เจ้าหน้าที่ยึดถือคำสัตย์ปฏิญาณในการทำงาน

- มีการอบรมเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาข้อมูลเป็นความลับและการปฏิบัติที่จำเป็น

5.3 งานวิจัยที่ดำเนินการ

- มีการทำวิจัยด้านการรักษาข้อมูลเป็นความลับอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามตลอดเวลา
QAF 5.4.4a : มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องในด้านการรักษาความลับของข้อมูล

หลักการที่ 7 : เผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับระบบสถิติ

“กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของระบบสถิติต้องเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ”

วัตถุประสงค์

เพื่อให้การดำเนินงานทางสถิติมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น ควรออกกฎหมายที่มีคุณภาพที่ระบุถึง บทบาทและอำนาจหน้าที่ และความเป็นอิสระของสำนักงานสถิติแห่งชาติไว้อย่างชัดเจน

เพื่อรักษาความไว้วางใจของผู้ให้ข้อมูล และรักษาความน่าเชื่อถือของสถิติทางการ จำเป็นต้อง เปิดเผยแพร่การผลิตสถิติทางการในทุกแง่มุม โดยมีกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้การ ดำเนินงานของระบบสถิติแห่งชาติมาสนับสนุน

ความเสี่ยง

หากกฎหมายและกฎระเบียบไม่มีคุณภาพ ไม่ครอบคลุม หรือถูกกำหนดจากอำนาจทางการเมือง อาจ ส่งผลต่อชื่อเสียงของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และความน่าเชื่อถือของสถิติทางการ ซึ่งทำให้การดำเนินงานของ ระบบสถิติไม่มีประสิทธิภาพและเกิดความเสียหายต่อประชาชนและองค์กร

แนวทางการปฏิบัติ

ประเด็นต่าง ๆ ทางกฎหมายต่อไปนี้ หน่วยงานรัฐควรนำไปพิจารณาเมื่อมีการนำแนวทางการปฏิบัติ เหล่านี้ไปดำเนินการ โดยมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

1. กรอบทางกฎหมาย
2. ประเด็นสำคัญในกฎหมายและกฎระเบียบ
3. การเผยแพร่กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการต่าง ๆ

1. กรอบทางกฎหมาย

กฎหมายที่มีคุณภาพสูงมีความสำคัญต่อระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของระบบสถิติ ของประเทศ

- 1.1 ควรจะมีกฎหมายและกฎระเบียบที่ชัดเจนในการควบคุมการดำเนินงานของสถิติทางการ ภายในประเทศ
- 1.2 กฎหมายและกฎระเบียบควรมีความสอดคล้องตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ
- 1.3 กฎหมายควรมีการกำหนดความเป็นอิสระของสถิติทางการไว้อย่างชัดเจน
 - ควรมีความโปร่งใสในการแต่งตั้งและปลดผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
 - ผู้บริหารสูงสุดเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องงบประมาณของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
 - ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการเลือกแหล่งข้อมูล วิธีการทางสถิติ และการตัดสินใจในการเผยแพร่สถิติ
- 1.4 กฎหมายและกฎระเบียบควรมีความทันสมัยและปรับปรุงอย่างเป็นประจำ
- 1.5 กฎหมายและกฎระเบียบควรครอบคลุมกิจกรรมของสำนักงานสถิติแห่งชาติและกิจกรรมของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตสถิติทางการ

- 1.6 ควรมีกฎหมายสถิติโดยเฉพาะ
- 1.7 กฎหมายและกฎระเบียบควรครอบคลุมและมีรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาทางการเมือง แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายและข้อบังคับที่กำหนด ไว้อย่างไม่เหมาะสมจะส่งผลทำให้เกิดความยุ่งยากและไม่ยืดหยุ่นในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
- 1.8 กฎหมาย กฎระเบียบควรกำหนดหลักเกณฑ์ที่สำคัญของระบบสถิติของประเทศ และมีมาตรการอื่น ๆ ให้การสนับสนุน
- 1.9 สำนักงานสถิติแห่งชาติและระบบสถิติของประเทศควรมีความสอดคล้องกับการดำเนินงานระหว่างกฎหมายสถิติ กฎระเบียบ และกฎหมายอื่น ๆ

2. ประเด็นสำคัญในกฎหมายและกฎระเบียบ

กฎหมายและกฎระเบียบควรครอบคลุมกิจกรรมและความรับผิดชอบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบสถิติของประเทศ

2.1 ประเด็นสำคัญที่ควรระบุในกฎหมายและกฎระเบียบมีดังนี้

- ลักษณะและหลักการพื้นฐานของสถิติทางการ
- หน้าที่ของรัฐมนตรีหรือหน่วยงานอื่น ๆ (เช่น รัฐสภา) ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสถิติ
- หน้าที่และสถานะของผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- สถานะและภารกิจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- บทบาทและสมาชิกของสภาสถิติแห่งชาติ
- การประสานความร่วมมือด้านสถิติระหว่างรัฐบาล รวมถึงบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น (ในประเทศที่มีระบบสถิติแบบกระจายงาน ควรมีบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดชอบและหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดเก็บและรักษาข้อมูล และจะมีการคว่ำบาตรถ้าไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบดังกล่าว)
- ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแผนงานด้านสถิติและระเบียบวิธีการดำเนินงาน
- การเก็บรวบรวมสถิติ อำนาจในการเข้าถึงข้อมูล และการปฏิบัติตามข้อกำหนด
- การเข้าถึงข้อมูลที่มาจากการบริหารงาน/งานทะเบียน (administrative data)
- ข้อกำหนดเกี่ยวกับการรักษาความลับของข้อมูล
- การรวบรวม การวิเคราะห์ การเผยแพร่และการจัดเก็บข้อมูล (รวมถึงข้อมูลระดับย่อย)
- ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ
- การเข้าร่วมกิจกรรมทางสถิติในระดับสากล
- การกระทำผิดและบทลงโทษ (เช่น ความผิดพลาดในการให้ข้อมูล หรือเปิดเผยความลับข้อมูล เป็นต้น)

ตัวอย่างของประเด็นที่สำคัญในกฎหมายและกฎระเบียบ

หน่วยงานที่มีพระราชบัญญัติสถิติ เช่น แอฟริกาใต้, สำนักงานสถิติแคนาดา, สำนักงานสถิติไอร์แลนด์, สำนักงานสถิตินิวซีแลนด์, สำนักงานสถิติสิงคโปร์ เป็นต้น

3. การเผยแพร่กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการต่าง ๆ

การเผยแพร่กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการต่าง ๆ คือสิ่งสำคัญในการรักษาความไว้วางใจ และความน่าเชื่อถือของสถิติทางการ

- 3.1 กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และระบบสถิติของประเทศควรเข้าถึงได้ง่ายและพร้อมเผยแพร่แก่สาธารณะ
- 3.2 กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการต่าง ๆ ควรมีเผยแพร่ลงบนเว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 3.3 เว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติควรนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบต่อสาธารณะ ไว้อย่างชัดเจน
- 3.4 มีการเผยแพร่รายงานประจำปี แผนงานสถิติ รายงานการประเมิน และการตรวจสอบการดำเนินงานทางสถิติแก่สาธารณะ
- 3.5 มีการเก็บรวบรวมกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับสถิติและเผยแพร่วิธีการเก็บรวบรวมและประมวลผลสถิติต่อสาธารณชน
- 3.6 หน่วยสถิติควรพร้อมให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา วิธีการ และขั้นตอนการผลิตสถิติทางการ

หลักการที่ 8 : ประสานความร่วมมือภายในประเทศ

“การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยสถิติภายในประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบสถิติมีความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ เพื่อลดความซ้ำซ้อน ลดภาระผู้ให้ข้อมูล และช่วยให้เกิดการบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ผ่านการใช้มาตรฐานสถิติ”

วัตถุประสงค์

เพื่ออธิบายแนวทางการประสานความร่วมมือด้านสถิติกับหน่วยสถิติต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงแนวทางการปรับปรุงความสอดคล้องและประสิทธิภาพของระบบสถิติของหน่วยสถิติ

ตามที่ Global Review 2013 (UNSD) ได้ระบุไว้ว่า “ไม่ว่าการจัดการภายในองค์กรเพื่อการผลิตสถิติของหน่วยสถิติต่าง ๆ จะเป็นแบบใดก็ตาม หน่วยสถิติต่าง ๆ ควรประสานความร่วมมือด้านสถิติเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ลดภาระของผู้ให้ข้อมูล และสนับสนุนการบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ผ่านการใช้มาตรฐานสถิติ” สิ่งสำคัญคือ การประสานความร่วมมือเป็นหลักการที่ถูกละเลยไปปฏิบัติน้อยที่สุด แต่การปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบสถิติให้เพิ่มมากขึ้นนั้นจะเกิดขึ้นได้จากการนำหลักการนี้ไปปฏิบัติเพิ่มมากขึ้นด้วย

ความเสี่ยง

การขาดการประสานความร่วมมือระดับประเทศอาจทำให้เกิดความเสี่ยงขึ้น ดังนี้

1. ความไม่สอดคล้องกันของสารสนเทศอาจทำให้ผู้ใช้สารสนเทศเกิดความเข้าใจผิด โดยเฉพาะในกรณีของผู้กำหนดนโยบายสาธารณะที่ใช้การตีความที่ไม่ถูกต้องจากสารสนเทศที่ไม่สอดคล้องกันมาสนับสนุนการตัดสินใจ
2. การสูญเสียทรัพยากรจากสารสนเทศที่ซ้ำซ้อน
3. สารสนเทศที่ไม่สอดคล้องและซ้ำซ้อนที่ส่งให้องค์กรระหว่างประเทศ ทำให้เกิดความสับสนในการใช้งานและการตีความ
4. หากสารสนเทศที่ส่งให้องค์กรระหว่างประเทศมาจากหลายแหล่ง หน่วยงานระหว่างประเทศควรทบทวนกรอบการดำเนินงานทางกฎหมายของแต่ละประเทศเพื่อให้แน่ใจว่าสารสนเทศมาจากแหล่งที่เป็นทางการ
5. การประสานความร่วมมือของระบบสถิติของประเทศที่ไม่ดีพอ ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของสถิติทางการ

แนวทางการปฏิบัติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติใช้กรอบการบริหารด้านสถาบันในการดำเนินบทบาทประสานความร่วมมือ รวมถึงจัดกิจกรรม และจัดทำกลไกและเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าสถิติที่ผลิตโดยหน่วยสถิติที่อยู่ในระบบสถิติของประเทศนั้นมีคุณภาพตามมาตรฐาน เนื่องจากสำนักงานสถิติแห่งชาติของแต่ละประเทศมีบริบท ความซับซ้อน และการเข้าถึงระบบที่แตกต่างกัน จึงต้องประยุกต์ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมด้านสถิติของประเทศเกิดการประสานร่วมมือเป็นอย่างดี แนวทางการปฏิบัตินี้สามารถนำไปใช้ได้กับทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่มีระบบสถิติแบบรวมศูนย์ (เช่น สำนักงานสถิติแคนาดา เป็นต้น) หรือประเทศที่มีระบบสถิติแบบกระจายงาน (เช่น สหรัฐอเมริกา เป็นต้น) รวมถึงประเทศที่มีระบบสถิติแบบหลากหลาย (เช่น เยอรมนี เป็นต้น) แนวทางการปฏิบัติในหลักการนี้ ประกอบด้วย

1. กรอบทางกฎหมาย
2. นโยบายระดับประเทศ
3. วิธีการประสานงาน

1. กรอบทางกฎหมาย

กรอบทางกฎหมายของแต่ละประเทศเป็นตัวกำหนดขอบเขตการบริหารด้านสถาบันของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นประโยชน์ของการมีระบบสถิติของประเทศที่ช่วยให้สถิติมีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ใช้ มีความเป็นกลาง และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ซึ่งได้กำหนดบทบาทการประสานความร่วมมือในระดับประเทศไว้ในพระราชบัญญัติสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ระบบสถิติของประเทศที่มีการทำงานอย่างเหมาะสม ทำให้การประสานงานด้านสถิติระหว่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดความซ้ำซ้อนในการผลิตสถิติ รวมทั้งเพิ่มขอบเขตและประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านสถิติในระดับสากล

หากประเทศยังไม่มีกรอบทางกฎหมายด้านการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติควรเสนอกฎหมายหรือพระราชบัญญัติที่กำหนดหน้าที่การเผยแพร่ประมวลจรรยาบรรณ (Code of Ethics) หรือแนวปฏิบัติที่ดี (Code of Best Practices) เกี่ยวกับการประสานงานระหว่างหน่วยสถิติโดยอ้างอิงจากหลักการพื้นฐานสถิติทางการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสอดคล้องและประสิทธิผลของระบบสถิติของประเทศ และควรนำหลักการนี้ไปประยุกต์ใช้กับหน่วยสถิติภาครัฐเป็นลำดับแรก รวมถึงประชาสัมพันธ์ให้ป็นรู้จักอย่างแพร่หลายในสังคมสถิติของประเทศ

2. นโยบายระดับประเทศ

2.1 สนับสนุนให้เกิดความสอดคล้องของสถิติระดับประเทศ

- การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยสถิติภายในประเทศเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความสอดคล้องของสถิติของประเทศ และสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นผู้จัดทำและเผยแพร่สารสนเทศที่ทำให้เกิดความสอดคล้องของระบบประสานงาน นอกจากนี้ การประสานความร่วมมือจะต้องดำเนินการภายใต้กรอบทางกฎหมายและการบริหารด้านสถาบันซึ่งเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ โครงสร้าง และกระบวนการต่าง ๆ ในการประสานความร่วมมือ
- การประสานความร่วมมือจะเกิดขึ้นได้ควรมีการใช้กลไกต่าง ๆ ร่วมกัน ทั้งเครื่องมือทางกฎหมาย การติดต่อสื่อสารที่ดี และการเป็นพันธมิตรระหว่างสำนักงานสถิติแห่งชาติและหน่วยสถิติอื่น ๆ และความเป็นผู้นำของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

- ประสิทธิภาพของระบบการประสานความร่วมมือเกิดจากการจัดการภายในตามกรอบทางกฎหมายและการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสิทธิทางการ

2.2 หน่วยสถิติใช้วิธีการทางสถิติอย่างเหมาะสม

- การประสานความร่วมมือที่ดำเนินการโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติจะช่วยให้มั่นใจได้ว่า มีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยสถิติอย่างเต็มที่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ รวมถึงผลักดันให้หน่วยสถิติดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานและคุณภาพ และการประสานความร่วมมือทำให้เกิดการใช้มาตรฐานสากลและวิธีการทางสถิติที่เหมาะสมจะช่วยเพิ่มคุณภาพของสถิติระดับประเทศ ดังนั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติควรจัดทำแนวทาง คู่มือระเบียบวิธีสถิติ และเกณฑ์ทั่วไปอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้ผลิตสถิติระดับประเทศหรือเพื่อกำหนดวิธีการและกระบวนการที่เป็นมาตรฐาน
- การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านเทคนิค รวมถึงหลักสูตรการฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของหน่วยสถิติในระบบสถิติ จะเป็นกลไกที่ช่วยสนับสนุนให้มีการใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยทั่วไป กระบวนการ และวิธีการทางสถิติที่เหมาะสม และถ้ามีการสร้างมาตรฐานขึ้น ก็ควรจะมีการกำหนดกลไกการควบคุมในการใช้มาตรฐานดังกล่าวด้วย

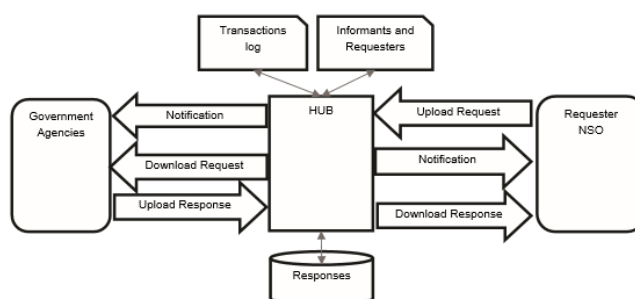
2.3 ติดตามการใช้มาตรฐานการจัดจำแนกของหน่วยงานต่าง ๆ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ นอกจากจะมีบทบาทหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยสถิติของประเทศแล้วยังมีบทบาทในการติดตามการใช้มาตรฐานการจัดจำแนกในการผลิตสถิติของหน่วยสถิติอื่น ๆ ที่อยู่ในระบบสถิติของประเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าหน่วยสถิติใช้มาตรฐานการจัดจำแนกทั่วไปที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการเปรียบเทียบสถิติ รวมถึงบทบาทในการพัฒนาคู่มือมาตรฐานการจัดจำแนกต่าง ๆ และการตรวจสอบ/ตรวจประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานของหน่วยสถิติอย่างเป็นทางการ

2.4 สนับสนุนการบูรณาการข้อมูลจากหลายแหล่งผ่านการใช้มาตรฐานทางสถิติ

2.5 ประสานความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ

- โครงหลักของกรอบทางกฎหมายทำให้มั่นใจว่า การประสานความร่วมมือของระบบสถิติของประเทศเป็นรูปแบบการแลกเปลี่ยนสารสนเทศที่ช่วยให้ผู้ประสานความร่วมมือสามารถตอบสนองความต้องการของหน่วยสถิติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ตามแผนผังด้านล่าง ดังนี้

2.6 ป้องกันไม่ให้เกิดการขอข้อมูลที่ซ้ำซ้อน ซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงาน

2.7 ลดภาระของผู้ให้ข้อมูล

3. วิธีการประสานงาน

3.1 การประสานความร่วมมือของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

- จากการสำรวจในปี 2556 (Global Review 2013) พบว่า ในการประสานงานในระดับสากล มีองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลายหน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ธนาคารกลาง กระทรวง กรม และผู้ผลิตสถิติระดับภูมิภาค ซึ่งหากปฏิบัติตามคำแนะนำควรมีหน่วยประสานงาน เพียงหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่ประสานงาน (โดยทั่วไปคือสำนักงานสถิติแห่งชาติ) ดังนั้น ผู้ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือด้านสถิติของประเทศควรมีเพียงหน่วยงานเดียวคือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งอาจมีวิธีการในการประสานความร่วมมือได้หลายวิธี เช่น
 - กำหนดเป็นกฎระเบียบ ข้อตกลง หรือกฎหมายเกี่ยวกับการประสานระหว่างหน่วยงานของรัฐ
 - จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล คณะกรรมการที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการทางเทคนิคเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ประสานความร่วมมือ
 - กำหนดแผนประจำปีหรือหลายปีในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - เก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกัน
 - ทดลองใช้วิธีการสำรวจ

3.2 การประสานงานผู้ใช้/ผู้ให้ข้อมูล

- การประสานความร่วมมือของสำนักงานสถิติแห่งชาติไม่ควรมุ่งเน้นเฉพาะผู้ผลิตสถิติระดับประเทศเท่านั้น แต่รวมถึงหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ และผู้ให้ข้อมูลด้วย ตามที่ระบุใน NQAF2 : การจัดการความสัมพันธ์กับผู้ใช้ข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลว่า “หน่วยสถิติควรสร้างความสัมพันธ์อันดีและยั่งยืนกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ รวมถึงผู้ใช้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูล หน่วยงานที่ให้ทุน หน่วยงานรัฐบาล องค์กรที่เกี่ยวข้อง และสื่อ”
- เป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งของการประสานความร่วมมือระดับประเทศคือ การลดภาระของผู้ให้ข้อมูล ดังนั้น หน่วยประสานควร “ประเมินความจำเป็นในการเก็บรวบรวมสารสนเทศ การใช้ข้อมูลจากงานทะเบียนหรือการสำรวจอื่นๆ และการใช้วิธีการทางสถิติและการสำรวจที่เหมาะสม เพื่อลดภาระของผู้ให้ข้อมูล” (NQAF3 : การจัดการลดภาระของผู้ให้ข้อมูล)

3.3 การจัดทำมาตรฐาน

การจัดทำมาตรฐานเป็นเครื่องมือในการประสานความร่วมมือทางสถิติที่สำคัญ โดยทั่วไปแล้วจะระบุให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำมาตรฐานเพียงหน่วยงานเดียว และเป็นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการออกนโยบายของสำนักงานสถิติแห่งชาติและ/หรือการออกกฎหมาย เช่น การกำหนดคณะกรรมการเฉพาะด้านการประสานงาน การทำงานร่วมกับผู้ใช้ข้อมูล เป็นต้น

3.4 การประสานภายในหน่วยงานของรัฐและองค์กรนอกภาครัฐ

การประสานภายในหน่วยงานของรัฐและองค์กรนอกภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการประสานงานทางสถิติในระดับนานาชาติและการจัดทำมาตรฐาน

3.5 การประสานความร่วมมือทางสถิติอื่น ๆ

การประสานความร่วมมือทางสถิติ อาจอยู่ในรูปของผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการด้านเทคนิค กฎหมาย และข้อตกลงต่าง ๆ

หลักการที่ 9 : ใช้มาตรฐานสากล

“หน่วยสถิติควรใช้แนวคิด การจัดจำแนก และระเบียบวิธีสถิติที่เป็นสากล เพื่อส่งเสริมให้ระบบสถิติมีความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพในทุกกระดับ”

วัตถุประสงค์

การที่ไม่มีมาตรฐานหรือคำอธิบายข้อมูลเพื่อใช้ร่วมกัน ทำให้ข้อมูลไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ในระหว่างหน่วยงานทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

การเปรียบเทียบเป็นมิติสำคัญของคุณภาพสถิติ หากข้อมูลไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ก็จะเสียโอกาสในการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ และหากไม่มีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลที่หน่วยสถิติผลิตขึ้นก็จะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้น การใช้มาตรฐานสถิติจึงเป็นหลักการสำคัญในการผลิตและบริการสถิติทางการที่เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง เนื่องจากการใช้มาตรฐานสถิติร่วมกันจะช่วยให้ข้อมูลมีประสิทธิภาพทั้งภายในแต่ละหน่วยงานและภายในระบบสถิติทางการ

วัตถุประสงค์ของหลักการนี้คือ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสถิติทางการที่ผลิตขึ้นนั้นตรงต่อความต้องการของผู้ใช้และช่วยสร้างมูลค่าให้แก่รัฐบาล/ภาครัฐ หลักการนี้จึงเป็นหลักการที่หน่วยสถิติต้องคำนึงถึงเพิ่มเติมจากหลักวิชาการและมาตรฐานของหลักการที่ 2 ในการผลิตสถิติทางการ

ความเสี่ยง

การที่ไม่ใช้มาตรฐานสากลในการดำเนินการทางสถิติส่งผลให้ระบบสถิติของประเทศไม่มีประสิทธิภาพและไม่สอดคล้องกัน และส่งผลให้ข้อมูลไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้

หากผู้นำข้อมูลที่ไม่สามารถเปรียบเทียบได้มาใช้จะเกิดความเสี่ยงที่ทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้ และมีโอกาสที่ผู้ใช้จะมองว่าเป็นความผิดของสถิติและหน่วยงานสถิติ ซึ่งเป็นผลกระทบเชิงลบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของสถิติทางการ

แนวทางการปฏิบัติ

แนวทางการปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสากลประกอบด้วย

1. กรอบทางกฎหมาย
2. มาตรฐาน
3. คุณภาพ
4. มาตรฐานสำหรับการร่วมมือระหว่างประเทศ
5. ผลกระทบต่อทรัพยากรมนุษย์และองค์กร

1. กรอบทางกฎหมาย

กฎหมายสถิติควรมีการระบุอย่างชัดเจนว่าการดำเนินงานทางสถิติจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อผลักดันให้มีการใช้มาตรฐานสากล

2. มาตรฐาน

ในบางกรณีอาจมีมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับชุดข้อมูลมากกว่าหนึ่งมาตรฐาน ตัวอย่างเช่น The Eurostat Concepts and Definitions Database (CODED) ได้กำหนดคำนิยาม “การจ้างงาน” ไม่ต่ำกว่า 12 คำนิยาม เป็นต้น ซึ่งคำนิยามทั้งหมดนี้ถือได้ว่าเป็นมาตรฐานสากล หรือบางมาตรฐานอาจใช้เฉพาะเรื่อง เช่น มาตรฐานการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ เป็นต้น ในขณะที่บางมาตรฐานอาจใช้ได้ทั่วไป เช่น มาตรฐานคำจำกัดความที่เผยแพร่โดยองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้นในกรณีที่ต้องใช้เพียงมาตรฐานเดียว นักสถิติต้องพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากส่วนใหญ่แล้วจะไม่มีกรอบอธิบายไว้อย่างชัดเจนว่าควรใช้อย่างไร

นอกจากนี้ ในกรณีที่องค์กรระหว่างประเทศต้องการให้รายงานข้อมูลเดียวกันโดยใช้มาตรฐานที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ข้อมูลกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สหภาพยุโรปมีข้อกำหนดการรายงานตามการจัดจำแนกกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประชาคมยุโรป (Statistical classification of economic activities in the European Community) ในขณะที่องค์การสหประชาชาติใช้การจัดประเภทอุตสาหกรรมตามมาตรฐานสากล (International Standard Industry Classification : ISIC) ซึ่งการจัดจำแนกทั้งสองแบบมีความสัมพันธ์กันแต่มีรายละเอียดเชิงลึกที่ต่างกัน หน่วยสถิติจึงจำเป็นต้องทำการแปลงข้อมูลและปรับค่าเมื่อต้องการเปลี่ยนข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบอื่น ดังนั้น วิธีการแก้ปัญหาในระยะยาวคือ ทำการจัดเรียงความสัมพันธ์ของมาตรฐานสากลเรื่องเดียวกันที่แตกต่างกันเพื่อใช้ในการผลิตข้อมูล ในทางปฏิบัติวิธีการแก้ปัญหาในระยะสั้นคือ ใช้มาตรฐานที่ผู้ใช้ข้อมูลต้องการมากที่สุด และจัดเตรียมเอกสารที่บอกถึงความแตกต่าง รวมถึงทำตารางเปรียบเทียบเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำรายงานตามมาตรฐานอื่น ๆ เมื่อจำเป็น

3. คุณภาพ

- กรอบการประกันคุณภาพของประเทศ (Generic National Quality Assurance Framework : NQAF)

ในปี 2555 คณะกรรมาธิการสถิติแห่งสหประชาชาติให้การรับรองการใช้กรอบการประกันคุณภาพของประเทศ (NQAF) ที่พัฒนาโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ประกอบด้วยตัวแทนขององค์กรสถิติในระดับประเทศและระหว่างประเทศ โดย NQAF เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและปรับปรุงกรอบการประเมินคุณภาพข้อมูลของแต่ละประเทศ ซึ่ง NQAF ประกอบไปด้วย 19 หัวข้อ และในหลายหัวข้อได้เน้นถึงความสำคัญของการใช้มาตรฐานสากลและมีคำถามเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยสถิติปฏิบัติตาม เกณฑ์ปฏิบัติที่ดี ตัวอย่างคำถาม เช่น

NQAF 3 การจัดการมาตรฐานสถิติ

- หน่วยสถิติมีคำอธิบายถึงมาตรฐานสถิติที่ใช้ว่าสอดคล้องตามมาตรฐานของประเทศหรือสากลหรือไม่
- มีเอกสารหรือคำอธิบายเมื่อมาตรฐานสถิติที่ใช้อยู่ นั้นแตกต่างจากมาตรฐานของประเทศหรือสากลหรือไม่

- มีรายละเอียดแสดงความสอดคล้องตามมาตรฐานของประเทศหรือสากลหรือไม่

NQAF 10 การประกันคุณภาพด้านความถูกต้องตามหลักวิธีการ

- ในการพัฒนาและเก็บรวบรวมสถิติ หน่วยสถิติใช้วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมตามมาตรฐาน แนวทาง และเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของสากล และสอดคล้องตามหลักการทางวิชาการที่เป็นที่ยอมรับและมีกระบวนการทางสถิติที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพตลอดการผลิตสถิติหรือไม่
- ระเบียบวิธี (แนวคิด นิยาม การจัดจำแนกประเภท พื้นฐานการบันทึกข้อมูล ฯลฯ) ที่หน่วยงานใช้ สอดคล้องกับมาตรฐาน แนวทาง และเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของสากลหรือไม่
- ถ้าการดำเนินงานทางสถิติที่ใช้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน แนวทาง และเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของสากล ได้มีการอธิบายวิธีการที่แตกต่างไปหรือไม่

NQAF 12 การประกันคุณภาพด้านความถูกต้องของการดำเนินงาน

- เพื่อให้ผลิตสถิติได้ทันเวลา มีความน่าเชื่อถือ และถูกต้อง หน่วยสถิติควรวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานด้านสถิติตามมาตรฐาน แนวทาง และเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของสากลและเหมาะสม

NQAF 17 การประกันคุณภาพด้านการเข้าถึงข้อมูลและความชัดเจนของข้อมูล

- มีกระบวนการที่ทำให้มั่นใจว่า มีการจัดทำคำอธิบายเมื่อมาตรฐานที่ใช้มีความแตกต่างจากมาตรฐาน แนวทาง หรือเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของสากลหรือไม่

NQAF 18 การประกันคุณภาพด้านความสอดคล้องและความสามารถในการเปรียบเทียบ

- มีการประเมินการผลิตสถิติว่าเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศหรือสากลเป็นระยะหรือไม่
- ได้มีการระบุความแตกต่างจากมาตรฐานของประเทศหรือสากลไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ และได้อธิบายเหตุผลของแต่ละความแตกต่างให้กับผู้ใช้ทราบหรือไม่
- มีการรับทราบและปฏิบัติตามมาตรฐานของประเทศหรือสากลเกี่ยวกับค่านิยามหน่วย และการจัดจำแนกหรือไม่
- หน่วยสถิติสนับสนุนด้านความสอดคล้องและความสามารถในการเปรียบเทียบโดยสนับสนุนการนำมาตรฐานสากล/ประเทศมาปรับใช้

- หลักปฏิบัติสถิติยุโรป (The European Statistics Code of Practice : CoP) ข้อที่ 7 เรื่องความถูกต้องของระเบียบวิธีสถิติ ได้เน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของหลักการนี้โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ 7.1 ที่ระบุว่า ระเบียบวิธีสถิติทั้งหมดของหน่วยสถิติยึดถือตามมาตรฐาน แนวทาง และเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีระดับสากล
- กรอบการประเมินคุณภาพข้อมูล (The Data Quality Assurance Framework : DQAF) ได้ให้ความสำคัญกับการใช้มาตรฐาน ดังนี้
 - 2.1.1 โครงสร้างโดยรวมเกี่ยวกับแนวคิดและค่านิยามเป็นไปตามมาตรฐาน คู่มือหรือแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล
 - 2.2.1 ขอบข่ายของข้อมูลสอดคล้องกับมาตรฐาน คู่มือ หรือแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล

- 2.3.1 ใช้ระบบการจัดหมวดหมู่/การจำแนกข้อมูลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน คู่มือ หรือแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการใช้มาตรฐานสากลมีความสำคัญต่อคุณภาพของสถิติ โดยมีทั้งใช้เป็นตัวชี้วัดคุณภาพตลอดจนใช้รับประกันคุณภาพของสถิติ (เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานคุณภาพกับหลักวิชาการ โปรดอ่านหลักการที่ 2 เพิ่มเติม)

4. มาตรฐานสำหรับการร่วมมือระหว่างประเทศ

หากหน่วยงานต่าง ๆ มีการใช้มาตรฐานร่วมกันก็จะทำให้ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเป็นไปอย่างสะดวกมากขึ้น เนื่องจากการใช้มาตรฐานร่วมกันจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตลอดจนมีคำศัพท์ที่ใช้ในการสื่อสารร่วมกัน

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยสถิติมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมการพัฒนาร่วมกันและการพัฒนาสถิติที่เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการผลิตและบริการ (The High-Level Group for the Modernisation of Statistical Production and Services : HLG) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานสากล และได้กำหนดวาระการประชุมเรื่องการปรับปรุงมาตรฐานให้เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง เพื่อทบทวนมาตรฐาน ที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการทำงานระหว่างหน่วยงาน และเปิดตัวโครงการระหว่างประเทศที่สำคัญหลายโครงการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานเหล่านี้

HLG ได้ระบุมาตรฐานสากลสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยสถิติ มีดังนี้

- กระบวนการเพื่อการผลิตสถิติทั่วไป (The Generic Statistical Business Process Model : GSBPM)

กระบวนการเพื่อการผลิตสถิติทั่วไปได้พัฒนาขึ้นครั้งแรกใน พ.ศ. 2552 และได้พัฒนา Version 5.0 ใน พ.ศ. 2556 โดยมีการจัดทำศัพท์เฉพาะที่เป็นมาตรฐานและกำหนดกระบวนการที่จำเป็นในการผลิตสถิติทางการ และมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยสถิติใช้เป็นกรอบการดำเนินงานผลิตสถิติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการผลิตสถิติทั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศ สามารถนำมาใช้ได้กับทุกแหล่งข้อมูล และสามารถนำมาใช้เพื่อการอธิบายและการประเมินคุณภาพกระบวนการผลิตจากการสำรวจ การสำมะโน การบันทึกข้อมูลทะเบียน และแหล่งที่มาอื่น ๆ

การนำกระบวนการเพื่อผลิตสถิติทั่วไปไปปรับใช้อย่างรวดเร็วของหน่วยงานทั่วโลกแสดงให้เห็นถึงการยอมรับอย่างกว้างขวางกับแนวคิดที่ว่า การผลิตสถิติทั้งหมดสามารถนำมาจัดรูปแบบการผสมผสานของกระบวนการผลิตสถิติได้กระบวนการที่แตกต่างกันได้ไม่น้อยกว่า 50 รูปแบบ และหากทำการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตสถิติในปัจจุบันกับที่วางแผนไว้บน GSBPM จะทำให้เห็นส่วนที่เหมือนกันระหว่างกระบวนการทั้งสอง ซึ่งจะช่วยในการระบุแนวปฏิบัติที่ดีและทำการปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังใช้ GSBPM เป็นเครื่องมือในการระบุต้นทุนในแต่ละกระบวนการผลิตสถิติ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร

- **แบบจำลองสารสนเทศสถิติทั่วไป (The Generic Statistical Information Model : GSIM)**

แบบจำลองสารสนเทศสถิติทั่วไปได้ถูกพัฒนาขึ้นใน พ.ศ. 2554 เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงาน (Reference framework) ที่เป็นมาตรฐานกลางในการนำสารสนเทศต่างๆ (Information objects) มาใช้เป็น input และ output ในการผลิตข้อมูลสถิติตามมาตรฐาน GSBPM และสามารถเชื่อมโยงกับมาตรฐานข้อมูลและคำอธิบายข้อมูล เช่น DDI (Data Documentation Initiative) และ SDMX (Statistical Data and Metadata eXchange) เป็นต้น โดย GSIM จะครอบคลุมทั้งคำอธิบายข้อมูล การจัดทำแผนภูมิ การกำหนดคำนิยามของตัวแปรและตัวชี้วัด การกำหนดโครงสร้างข้อมูล ความถี่ ตัวอย่าง แหล่งข้อมูล การปรับ/แก้ไขข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล การกำหนดกลุ่มผู้ใช้ และการเผยแพร่และนำเสนอข้อมูลสถิติ จึงทำให้สามารถแลกเปลี่ยน และเชื่อมโยงการผลิตสถิติร่วมกันได้ทั้งภายในหน่วยงาน ระหว่างหน่วยงาน และระดับสากล

- **สถาปัตยกรรมการผลิตสถิติทั่วไป (The Common Statistical Production Architecture : CSPA)**

เป็นสถาปัตยกรรม (Reference architecture) ในการผลิตสถิติที่ช่วยให้หน่วยสถิติต่าง ๆ สามารถพัฒนากระบวนการและระบบผลิตสถิติตามมาตรฐาน GSBPM และ GSIM รวมทั้งมาตรฐานสากลอื่นๆ โดยการทำงานของ CSPA มุ่งเน้นการจัดทำกระบวนการ/วิธีการ ทางสถิติที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้หน่วยสถิติได้ใช้ร่วมกันหรือสามารถนำไปใช้งานร่วมกับกระบวนการผลิตสถิติที่มีอยู่เดิม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงการผลิตสถิติร่วมกันตามหลักการพื้นฐานของ standard-based modernization ซึ่งจะช่วยลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการ แม้ว่าผลผลิตจากหน่วยงานที่ต่างกันหรือมีคาบเวลาที่ต่างกันก็ตาม ลดเวลาและต้นทุนที่ต้องใช้ในการเก็บรวบรวมและจัดทำ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มคุณภาพของข้อมูลและเพิ่มโอกาสในการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์

5. การส่งผลกระทบต่อทรัพยากรมนุษย์และองค์กร

แม้ว่าการใช้มาตรฐานสากลจะได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง แต่ในทางปฏิบัติ บางหน่วยงานอาจใช้มาตรฐานที่จัดทำขึ้นเองเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของตน ดังนั้นหลักการนี้จึงยอมให้หน่วยสถิตินำมาตรฐานสากลไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับเงื่อนไขและความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งในบางกรณี มาตรฐานเฉพาะเรื่องหรือมาตรฐานของประเทศอาจเหมาะสมกับสถิติเฉพาะเรื่องนั้นๆ อย่างไรก็ตาม การนำมาตรฐานสากลไปปรับใช้อาจทำให้ความสามารถในการเปรียบเทียบสถิติในระดับประเทศลดลงได้ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพิจารณาว่ามาตรฐานแบบใดเหมาะสมกับการนำไปใช้ในระดับหน่วยงาน ระดับประเทศ หรือระหว่างประเทศ ในทำนองเดียวกัน การนำมาตรฐานมาประยุกต์ใช้อาจทำให้เกิดความสับสนต่อผู้ผลิตแต่อาจไม่เหมาะสมกับผู้บริโภคทุกประเภท ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นประโยชน์ของมาตรฐาน หน่วยสถิติควรมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ซึ่งอาจต้องเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับสูง ผู้เชี่ยวชาญในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การติดต่อสื่อสาร และการอบรม

สำหรับโครงสร้างการบริหารงาน บางหน่วยงานได้เปลี่ยนรูปแบบจากการดำเนินงานตามขอบเขตทางสถิติมาเป็นการดำเนินงานตามหน้าที่ภารกิจ เช่น กำหนดให้การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเป็นหน้าที่ของหน่วยงานเดียว เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานในลักษณะนี้จะช่วยส่งเสริมการใช้มาตรฐานสากลและช่วยลดการใช้มาตรฐานเฉพาะเรื่องได้ แต่ก็ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าโครงสร้างการบริหารงานแบบใดที่เหมาะสมกับหน่วยสถิติ และโครงสร้างเหล่านี้ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาหากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้น ซึ่งวิธีที่เป็นไปได้และสมเหตุสมผลคือการใช้โครงสร้างการบริหารงานแบบผสม ดังตัวอย่างในประเทศสวีเดน

หลักการที่ 10 : พัฒนาระบบสถิติผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ

“ ความร่วมมือด้านสถิติระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี มีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาระบบสถิติทางการในทุกประเทศ ”

วัตถุประสงค์

การเรียนรู้จากการดำเนินงานที่ผ่านมาและการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างหน่วยสถิติโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาต้นแบบหรือวิธีการทางสถิติที่ดีที่สุดตามมาตรฐานสากล ถือเป็นสิ่งสำคัญในการผลิตสถิติให้มีคุณภาพสูง รวมถึงการสร้างขีดความสามารถในการผลิตสถิติที่มีคุณภาพสูงจะช่วยให้พัฒนาทางสถิติได้อย่างยั่งยืนและถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นหน่วยสถิติที่มีประสิทธิภาพและใช้ช่องความรู้ทางสถิติได้อย่างต่อเนื่อง

ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยทั่วไปจะอยู่ในลักษณะที่หน่วยสถิติได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย ตัวอย่างเช่น โครงการความร่วมมือในการบริหารจัดการเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างสำนักงานสถิติแห่งชาติกับหน่วยสถิติ ซึ่งจะมีการพิจารณาและปรับปรุงกระบวนการทำงานของทั้ง 2 ฝ่ายในระหว่างดำเนินโครงการร่วมกัน รวมถึงสร้างความตระหนักรู้ ทักษะ และวัฒนธรรมให้กับบุคลากรของทั้ง 2 ฝ่ายด้วย นอกจากนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติควรเข้าร่วมประชุมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสถิติอย่างกระตือรือร้น เพื่อให้มีการพัฒนาสถิติในระดับสากลอย่างต่อเนื่อง (ตัวอย่างเช่น การเข้าร่วมประชุม United Nation Statistical Commission เป็นต้น) และในกรณีที่สำนักงานสถิติแห่งชาติมีความต้องการประสานความร่วมมือในประเด็นต่าง ๆ ด้านสถิติ แต่ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานด้านการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในเวทีสากลยังไม่เพียงพอ จึงอาจจะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของความร่วมมือดังกล่าว สร้างความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ รวมถึงแหล่งความร่วมมือใหม่ ๆ ร่วมกับหน่วยงานภาคเอกชน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความร่วมมือระหว่างประเทศไม่เพียงแต่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของสถิติเท่านั้น แต่ยังมีส่งผลต่อภาพลักษณ์ของหน่วยสถิติและความน่าเชื่อถือของหน่วยสถิติภายในประเทศทั้งสองฝ่ายอีกด้วย (ทั้งผู้ได้รับผลประโยชน์และผู้ช่วยเหลือ)

ความเสี่ยง

หากสำนักงานสถิติแห่งชาติและหน่วยงานระดับพหุภาคีมีทรัพยากรไม่เพียงพอและข้อจำกัดต่างๆ ในด้านความร่วมมือระหว่างประเทศอาจทำให้ขาดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แนวปฏิบัติที่ดี รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านสถิติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการผลิตสถิติให้มีมาตรฐานคุณภาพอันจะนำไปสู่การพัฒนาสำนักงานสถิติแห่งชาติและระบบสถิติของประเทศ

แนวทางการปฏิบัติ

แนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์สำหรับการดำเนินงานตามหลักการความร่วมมือระหว่างประเทศมีดังนี้

1. กรอบทางกฎหมาย
2. การประยุกต์ใช้กรอบและแผนความร่วมมือระหว่างประเทศ
3. กลยุทธ์และการจัดการองค์กรของสำนักงานสถิติแห่งชาติในด้านความร่วมมือทางสถิติ
4. การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างหน่วยสถิติประเทศต่าง ๆ

1. กรอบทางกฎหมาย

ความร่วมมือด้านสถิติของประเทศต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่แล้ว ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในกรอบกฎหมายด้านสถิติ แต่จะกำหนดไว้ในกฎระเบียบ/ข้อตกลงกับประเทศพันธมิตรรูปแบบอื่น ๆ แทน ได้แก่

- 1.1 สนธิสัญญาทางการเมืองระหว่างประเทศตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศของประเทศ
- 1.2 ข้อตกลงระดับทวิภาคีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ว่าด้วยยุทธศาสตร์ความร่วมมือของประเทศหรือการร้องขอความร่วมมือจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 1.3 ข้อตกลงทางการเมืองระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ เช่น European Partnership, Stabilisation and Association Agreements (SAA), Association Agreements เป็นต้น
- 1.4 สัญญาโครงการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ เพื่อรับประกันถึงการระดมทุนของความร่วมมือทางสถิติ เช่น EU-Twinning-project, World Bank-Twinning-project เป็นต้น
- 1.5 ข้อตกลงร่วมกับบริษัทเอกชนโดยการจัดการประมูลสาธารณะ

2. การประยุกต์ใช้กรอบและแผนความร่วมมือระหว่างประเทศ

กรอบและแผนความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นผลมาจากข้อตกลงระหว่างประเทศด้านนโยบายการพัฒนาและการสร้างขีดความสามารถทางสถิติ โดยหน่วยสถิติจะต้องดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับกรอบและแผนความร่วมมือที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าการใช้ทรัพยากรด้านความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- 2.1 หน่วยสถิติควรรับทราบและนำกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
- 2.2 หน่วยสถิติควรรับทราบและดำเนินตามแผนปฏิบัติงานและข้อตกลงความร่วมมือด้านสถิติให้เกิดผลสำเร็จ
- 2.3 ผู้ให้และผู้รับความช่วยเหลือจากความร่วมมือด้านสถิติควรรับผิดชอบต่อผลลัพธ์จากโครงการที่ดำเนินการร่วมกัน ผลกระทบต่อการพัฒนา และความยั่งยืนของผลลัพธ์
- 2.4 คณะกรรมาธิการสถิติ (UN) คณะกรรมาธิการสถิติระดับภูมิภาค และอนุภูมิภาคจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ และโครงการความร่วมมือในระยะกลาง
- 2.5 สำนักงานสถิติแห่งชาติควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมาธิการด้านสถิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคณะที่กำหนดมาตรฐานสากล (เช่น คณะกรรมาธิการสถิติขององค์การสหประชาชาติ คณะกรรมาธิการ สถิติในระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค เป็นต้น)

3. กลยุทธ์และการจัดการองค์การด้านความร่วมมือทางสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

การกำหนดยุทธศาสตร์และการจัดการองค์การภายในที่ชัดเจนส่งผลให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีอำนาจในการดำเนินงานด้านความร่วมมือทางสถิติได้มากขึ้น

- 3.1 สำนักงานสถิติแห่งชาติควรจัดลำดับความสำคัญในเรื่องความร่วมมือทางด้านสถิติและข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ทางการเมืองระดับชาติ (ได้กล่าวถึงในกรอบตามกฎหมายและการประยุกต์ใช้กรอบและแผนความร่วมมือระหว่างประเทศ)
- 3.2 สำนักงานสถิติควรมีโครงสร้างองค์กรและบุคลากรที่มีความสามารถที่ทำให้มั่นใจว่ากลไกหรือระบบความร่วมมือด้านสถิติมีประสิทธิภาพ

- 3.2.1 สำนักงานสถิติจำเป็นต้องมีส่วนงานพิเศษหรือคณะกรรมการระดับสูงที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการและเผยแพร่กิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
- 3.2.2 องค์การระหว่างประเทศและสำนักงานสถิติแห่งชาติควรพัฒนาตัวชี้วัดที่ใช้ในการติดตามและตัวชี้วัดที่มีผลกระทบในโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อแสดงให้เห็นความร่วมมือที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน เพื่อการพัฒนาประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับที่ได้จากความร่วมมือ
- 3.2.3 สำนักงานสถิติแห่งชาติต้องมีกลไกที่ใช้ในการจัดการองค์ความรู้เพื่อให้ความร่วมมือระหว่างประเทศมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
- 3.2.4 สำนักงานสถิติแห่งชาติควรเพิ่มเครือข่ายความร่วมมือ เช่น การประสานความร่วมมือกับผู้ผลิตสถิติรายอื่น ๆ เป็นต้น
- 3.2.5 การที่สำนักงานสถิติแห่งชาติได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานสถิติอื่น ๆ หรือองค์การระหว่างประเทศ ควรมีขีดความสามารถและโครงสร้างในการประสานงานความช่วยเหลือทางสถิติที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ให้มากที่สุด
- 3.3 งบประมาณและทรัพยากรบุคคลที่มีจำกัดของสำนักงานสถิติแห่งชาติจะได้รับการช่วยเหลือจากการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานความร่วมมือของรัฐบาลหรือองค์กรเอกชนของประเทศที่ให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารจัดการการเงินและระบบของโครงการ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติจะต้องจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติด้วยตนเอง
- 3.4 สำนักงานสถิติแห่งชาติควรสนับสนุนให้มีการเพิ่มขีดความสามารถทางสถิติและความร่วมมือภายในยุทธศาสตร์ความร่วมมือแห่งชาติ

4. การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างหน่วยสถิติประเทศต่าง ๆ

ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้อย่างต่อเนื่องระหว่างหน่วยสถิติ เพื่อให้ความร่วมมือทางสถิติของทั้ง 2 ฝ่ายเกิดประสิทธิผล (ไม่ว่าจะเป็นผู้ให้หรือผู้รับความช่วยเหลือ)

ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยสถิติที่แข็งแกร่ง มีส่วนช่วยให้สามารถดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ได้ รวมถึงความช่วยเหลือที่ได้รับจากความร่วมมือที่เกิดขึ้นเปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้ การดำเนินงานด้านความร่วมมือแบบเหนือ-เหนือ⁴ และแบบใต้-ใต้⁵ และได้รับประโยชน์จากแนวปฏิบัติที่ดี แนวทางในการแลกเปลี่ยนความรู้มีดังนี้

- 4.1 การพบปะกันอย่างเป็นทางการระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดของหน่วยสถิติประเทศต่าง ๆ
- 4.2 การประชุมระหว่างผู้ปฏิบัติงานเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้
- 4.3 จัดหมายข่าวและเว็บไซต์เพื่อนำเสนอข้อมูลของโครงการในปัจจุบัน
- 4.4 การฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยสถิติประเทศอื่น
- 4.5 โครงการฝึกอบรมระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี เช่น โครงการฝึกอบรมสถิติสหภาพยุโรป โครงการอบรมของสำนักงานสถิติในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เป็นต้น
- 4.6 หน่วยสถิติควรเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีและบทความที่หน่วยสถิติประเทศอื่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทางเว็บไซต์

⁴ ความร่วมมือระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนาเพื่อประเทศที่สาม

⁵ ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา

แนวทางการนำหลักการความเป็นอิสระไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางการนำหลักการความเป็นอิสระไปสู่การปฏิบัติ

หลักการพื้นฐานสถิติทางการให้ความสำคัญกับความเป็นอิสระ คุณภาพ และบทบาทของระบบสถิติของประเทศเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงจากการประชุมคณะกรรมการสถิติแห่งชาติครั้งที่ 43 ได้เห็นความจำเป็นที่ต้องให้ความสำคัญกับความเป็นอิสระของหน่วยสถิติ ดังนั้น การนำหลักการพื้นฐานเรื่องความเป็นอิสระไปสู่การปฏิบัติจึงเป็นหัวใจสำคัญของหลักการพื้นฐานโดยรวม

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง Friends of the Chair group ขึ้นนั้น เพื่อจัดทำแนวทางการนำหลักการพื้นฐานสถิติทางการไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงต้องการเน้นย้ำและให้ความสำคัญของความเป็นอิสระของหน่วยสถิติ โดยนำเสนอความเป็นอิสระอย่างครอบคลุม ซึ่งอาจมีการอ้างอิงถึงเนื้อหาที่คาบเกี่ยวกันระหว่างหลักการที่ 1 หลักการที่ 2

วัตถุประสงค์

เพื่อให้หน่วยสถิติสามารถกำหนดวิธีการดำเนินงานตามหลักการความเป็นอิสระได้อย่างเหมาะสม ทั้งความเป็นอิสระทางหลักวิชาการ อิสระทางวิชาชีพ และอิสระเชิงสถาบัน แนวทางดังกล่าวนี้จึงเป็นการรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการดำเนินการของหน่วยงานระดับภูมิภาคและระดับโลกเพื่อความเป็นอิสระ หากหน่วยสถิติได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติดังกล่าวแล้ว หน่วยสถิติจะได้รับประโยชน์จากข้อมูลที่น่าเชื่อถือระบบสถิติทั้งในระดับภูมิภาคหรือระดับที่มีอำนาจเหนือรัฐ (supranational) รวมถึงสามารถกำหนดข้อจำกัด จุดอ่อน จุดแข็ง และแนวทางการดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้ ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมความเป็นอิสระทางวิชาชีพของหน่วยสถิติ โดยมีการทำความเข้าใจร่วมกันหรือมีข้อตกลงร่วมกันในระดับที่สูงกว่าระดับการเมืองระหว่างประเทศ (ตัวอย่างเช่น บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) เป็นต้น)

ความเสี่ยง

ถ้าหลักการความเป็นอิสระไม่มีการนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม หรือหากกระบวนการหรือผลผลิตสถิติถูกระบุว่าไม่น่าเชื่อถือก็จะส่งผลให้

1. ระบบสถิติจะไม่น่าเชื่อถือ ส่งผลต่อความไว้วางใจของประชาชน
2. ความน่าเชื่อถือของบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสถิติทางการลดลง
3. มีการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับแผนงานสถิติ

แนวทางการปฏิบัติ

ความเป็นอิสระของสถิติมีความสำคัญต่อคุณภาพ ความน่าเชื่อถือ และการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องของสถิติทางการ ดังนั้น หน่วยสถิติในระดับประเทศ ระหว่างประเทศ และเหนือรัฐ ต้องสร้างความมั่นใจว่า การดำเนินการ พัฒนา ผลิต และเผยแพร่สถิติเป็นไปในลักษณะที่เป็นอิสระ กล่าวคือ ไม่มีแรงกดดันทางการเมือง และไม่มี การให้ผลประโยชน์แบบเฉพาะเจาะจง หากระบบสถิติมีการรับประกันถึงความเป็นกลาง การยึดมั่นในหลักการ การเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม มีคุณภาพสูง และการรักษาความลับของข้อมูล ก็จะทำให้ผู้ให้ข้อมูล ผู้ใช้ สื่อมวลชน นักการเมือง และประชาชนมีความเชื่อถือในสถิติที่ให้บริการ

ในบทนี้จะอธิบายถึงหลักการความเป็นอิสระโดยทั่วไปซึ่งเป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานเบื้องต้น ก่อนที่จะอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นอิสระที่แตกต่างกันออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ ความเป็นอิสระทางหลักวิชาการ อิสระทางวิชาชีพ และอิสระเชิงสถาบัน (ซึ่งความเป็นอิสระแต่ละรูปแบบมีความสัมพันธ์กัน) พร้อมทั้งระบุสิ่งสำคัญที่ทำให้การดำเนินการด้านความเป็นอิสระทั้ง 3 รูปแบบประสบผลสำเร็จ

ความเป็นอิสระโดยทั่วไป

แนวคิดของความเป็นอิสระโดยทั่วไปอยู่บนพื้นฐาน ดังนี้

- ข้อกำหนดทางกฎหมายของความเป็นอิสระ : มีบทบัญญัติที่เป็นมูลฐานทางกฎหมายที่อธิบายสถานะของหน่วยงานอย่างชัดเจนและระบุว่า หน่วยสถิติไม่ควรรับหรือยอมรับคำแนะนำจากภายนอกเกี่ยวกับการเลือก วิธีการ เทคนิค มาตรฐาน กระบวนการ และการตีความข้อมูลทางสถิติ

แต่อย่างไรก็ตาม อาจเกิดกรณีที่กระทรวงได้รับอนุญาตให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดลำดับความสำคัญของสถิติ (เนื่องจากกระทรวงที่เป็นผู้กำหนดนโยบายมักเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก) ซึ่งเป็นสิ่งที่หน่วยสถิติต้องพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรให้เกิดความสมดุลเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากการการเมืองหรือการแทรกแซงที่เกิดขึ้น

- สถานะและความรับผิดชอบของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยสถิติ รวมถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการมาตรฐาน และกระบวนการทางสถิติ : มีนโยบายทรัพยากรบุคคลตามที่กฎหมายบัญญัติและตั้งอยู่บนเกณฑ์วิชาชีพที่กำหนดขึ้น เช่น มีความโปร่งใสในการแต่งตั้งและถอดถอนผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการแต่งตั้งผู้บริหารสูงสุดควรยึดหลักตามความสามารถในวิชาชีพเท่านั้น โดยควรกำหนดกฎและเกณฑ์ในการแต่งตั้ง การไล่ออก ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง เป็นต้น
- การตัดสินใจเกี่ยวกับเนื้อหาและเวลาในการเผยแพร่สถิติ : มีนโยบายการเผยแพร่สถิติอย่างเป็นอิสระ และสามารถแก้ไขได้ทันทีที่พบความผิดพลาด รวมถึงต้องให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน

ในการกำหนดความเป็นอิสระทางหลักวิชาการ อิสระทางวิชาชีพ และอิสระเชิงสถาบันทั้ง 3 หัวข้อสามารถนำแนวคิดความเป็นอิสระโดยทั่วไปมาใช้เป็นพื้นฐานในการประเมินระดับความเป็นอิสระของหน่วยสถิติได้ เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความเป็นจริงของหน่วยสถิติมากขึ้นว่า มีความน่าเชื่อถือสำหรับประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างน้อยแค่ไหน แต่ท้ายที่สุดแล้ว ก็ควรมีการพัฒนาระบบติดตามความเป็นอิสระในการดำเนินงานของหน่วยสถิติ

ความเป็นอิสระทางหลักวิชาการ อิสระทางวิชาชีพ และอิสระเชิงสถาบันมีแนวคิด ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นอิสระทางหลักวิชาการ

1.1 กรอบทางกฎหมาย

แนวคิดของความเป็นอิสระทางหลักวิชาการมีความสัมพันธ์กับกระบวนการและผลผลิตทางสถิติ ซึ่งไม่ได้มุ่งเน้นไปที่ภาพรวมของสถาบัน แต่ให้ความสำคัญกับวิธีการเก็บรวบรวม ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูล รวมถึงการเลือกวิธีการและเทคนิคที่ใช้

นักสถิติควรมีอิสระในการกำหนดค่านิยามและการเลือกวิธีการ เทคนิค แหล่งที่มาของข้อมูล การเขียนโปรแกรม การดำเนินการสำรวจ การประมวลผล การใช้ซอฟต์แวร์ในการติดต่อสื่อสาร วิธีการสุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมและสะท้อน

ความเป็นจริงได้ดีที่สุด นอกจากนี้ นักสถิติควรมีอิสระในการพัฒนากระบวนการผลิตสถิติในแต่ละกระบวนการตามหลักวิชาการที่พิจารณาแล้วว่า เหมาะสมที่สุดบนพื้นฐานของการไม่ละเมิดข้อกำหนดความเป็นอิสระทางวิชาชีพ เช่น ข้อจำกัดด้านงบประมาณ เป็นต้น

ความเป็นอิสระทางหลักวิชาการคือ ภาวะผูกพันในการผลิตสถิติ แต่นักสถิติสามารถอ้างอิงถึงได้หากจำเป็น (เช่น เมื่อมีการแทรกแซงทางการเมือง เป็นต้น) โดยแนวคิดของความเป็นอิสระทางหลักวิชาการอาจมีการระบุอยู่ในกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติ และเพื่อส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสของระเบียบวิธีสถิติ

เนื่องจากความเป็นอิสระแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กัน สำหรับความเป็นอิสระทางหลักวิชาการ มีความสัมพันธ์กับความเป็นอิสระทางวิชาชีพ โดยได้มีการนำแนวคิดของความเป็นอิสระทางวิชาการไปเป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวคิดของความเป็นอิสระทางวิชาชีพ เพียงแต่ความเป็นอิสระทางวิชาชีพ จะมีขอบเขตแนวคิดที่กว้างกว่า

1.2 คำแนะนำในการปฏิบัติ

มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความเป็นอิสระทางวิชาการอยู่มากมาย เช่น

- การสรรหาบุคลากรที่มีทักษะสูง ต้องมีกระบวนการคัดเลือกที่ชัดเจน โปร่งใส และยึดมั่นในหลักการ โดยเฉพาะนักระเบียบวิธีซึ่งเป็นผู้กำหนดกระบวนการทางสถิติ ดังนั้น จึงต้องให้ความสำคัญกับการจัดหาทรัพยากรมนุษย์และสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญระดับสูง แต่อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากการคัดสรรแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและองค์ความรู้อย่างสม่ำเสมอ
- มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันการศึกษา องค์กรเอกชน เป็นต้น หรือมีการแลกเปลี่ยนกับสำนักงานสถิติแห่งชาติอื่น ๆ ผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือมีส่วนร่วมในการประชุมร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางขององค์กรสถิติระหว่างประเทศ
- สำนักงานสถิติแห่งชาติมีบทบาทที่ชัดเจนในการกำกับดูแลเกี่ยวกับการใช้วิธีการทางสถิติตามหลักวิชาการ โดยได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการที่ปรึกษา

ส่วนแนวทางอื่น ๆ ที่จะแนะนำคือ การฝึกอบรม การหมุนเวียนการทำงาน และการให้คำปรึกษากับเจ้าหน้าที่ใหม่โดยเจ้าหน้าที่อาวุโส รวมถึงต้องมีการจัดหาทรัพยากรทางการเงินและการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่กล่าวมาข้างต้น

2. ความเป็นอิสระทางวิชาชีพ

2.1 กรอบทางกฎหมาย

ความเป็นอิสระทางวิชาชีพหมายความว่า หน่วยสถิติพัฒนา ผลิต และเผยแพร่สถิติอย่างมีอิสระในด้านการเลือกเทคนิค คำนียาม ระเบียบวิธีสถิติ แหล่งข้อมูลที่ต้องการใช้ เวลาและเนื้อหาในการเผยแพร่สถิติ รวมถึงเป็นอิสระจากการแทรกแซงทางการเมืองหรือกลุ่มที่มีผลประโยชน์ โดยไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของสถาบัน เช่น การจัดเตรียมงบประมาณ การจัดการองค์กร การระบุความต้องการสถิติ เป็นต้น โดยความเป็นอิสระทางวิชาชีพควรมีข้อกำหนดอย่างน้อย ดังนี้

- มีความโปร่งใสในกระบวนการแต่งตั้งและถอดถอนบุคลากรตามเกณฑ์วิชาชีพ
- การจัดสรรงบประมาณต้องทำเป็นรายปีหรือรายหลายปี

- มีการกำหนดวันที่เผยแพร่ข้อมูลสถิติที่สำคัญไว้ล่วงหน้า
- รับประกันการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน

ความเป็นอิสระทางวิชาชีพเป็นเสมือนร่มที่ทำหน้าที่ปกป้องนักสถิติไม่ให้ถูกกล่าวหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการแทรกแซงทางการเมือง ดังนั้น อาจมีการระบุในกฎหมายเพื่อกำหนดความรับผิดชอบที่หน่วยสถิติต้องดำเนินการตามที่กล่าวข้างต้น

เนื่องจากความเป็นอิสระแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์กัน สำหรับความเป็นอิสระทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความเป็นอิสระของสถาบัน

3. ความเป็นอิสระของสถาบัน

3.1 กรอบทางกฎหมาย

ความเป็นอิสระของสถาบันหมายถึง กฎหมาย การบริหารจัดการ และการจัดสรรงบประมาณ ความเป็นอิสระ โดยควรมีข้อกำหนดอย่างน้อย ดังนี้

- มีสิทธิ์ในการกำหนดและเผยแพร่โครงการด้านสถิติอย่างเป็นอิสระ (การวางแผนโครงการ)
- ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงบประมาณของสำนักงานสถิติ โดยสามารถจัดการงบประมาณได้อย่างเป็นอิสระ
- บทบาทที่โดดเด่นของผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติ

เนื่องจากการวางแผนโครงการกิจกรรมทางสถิติควรอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้ใช้และตอบสนองต่อความต้องการสถิติทางการ เพื่อกำหนดนโยบายและเป็นข้อมูลที่ส่งไปถึงประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้น ควรมีการกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอเป็นรายปีหรือหลายปี (และไม่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงเฉพาะกิจ) ซึ่งจะช่วยให้สถาบันทางสถิติสามารถวางแผนกิจกรรมได้อย่างเป็นอิสระ และหากเป็นการวางแผนการดำเนินงานในระยะกลางควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนและทรัพยากรทางการเงินก่อนที่ขั้นตอนการวางแผนกิจกรรมจะเริ่มขึ้น เพื่อให้สามารถจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม หัวข้อและรายการไว้ล่วงหน้า

นอกจากนี้ยังต้องเสริมสร้างบทบาทของผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติเกี่ยวกับการเสนอและเจรจาต่อรองงบประมาณของสำนักงาน โดยมีเอกสารประกอบการต่อรองได้แก่ รายงานเกี่ยวกับกิจกรรมทางสถิติและการปฏิบัติตามงบประมาณ

3.2 คำแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพ

ในบางประเทศอาจมีการอ้างอิงถึงความเป็นอิสระทางสถาบันในกรอบทางกฎหมาย แต่ไม่ได้ระบุข้อความหรือไม่ได้บัญญัติอย่างชัดเจน แต่อาจนำไประบุในหลักปฏิบัติสถิติของประเทศตัวอย่างเช่น

- ขั้นตอนการสรรหาที่มีความโปร่งใส และเปิดเผยต่อสาธารณชน
- เจื่อนใจและคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดของสำนักงานสถิติ
- ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสูงสุดของสำนักงานสถิติจะต้องดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงเพียงพอเพื่อให้มั่นใจว่า สามารถเข้าถึงผู้บริหารด้านนโยบายและการบริหารจัดการภาครัฐในระดับสูงได้
- กำหนดลักษณะงานเช่น หน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับวิธีการทางสถิติ งบประมาณของสำนักงานสถิติ และความจำเป็นในการเสนอแนวทางการปัญหาด้านสถิติอย่างเป็นกลาง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก : ตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ

แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการในแต่ละประเด็นได้แบ่งระดับความเข้มข้นของการดำเนินการออกเป็น 3 ระดับคือ

1 Legal		สิ่งที่กำหนดไว้ / ระบุไว้ให้หน่วยสถิติต่าง ๆ ปฏิบัติตาม เช่น • พรบ.สถิติ 2550 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ • กฎบัตรสถิติของแอฟริกา • สนธิสัญญาระหว่างประเทศ (ยุโรป)
2 Policy/ Framework		นโยบาย / กรอบการดำเนินงานที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยสถิตินำไปดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ เช่น • นโยบายรักษาความลับข้อมูล
3 Protocol/ Best Practice		เปรียบเทียบเครื่องมือ (tool) ที่ต้องนำไปใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น • คู่มือ / แนวปฏิบัติการรักษาความลับที่ประกอบไปด้วยวิธีการในการรักษาความลับ (เช่น การปกปิดข้อมูลส่วนบุคคล)

หลักการที่ 1 : ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ มีความเป็นกลาง และเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม

ตรงตามความต้องการของผู้ใช้

กรอบทางกฎหมาย

สำนักงานสถิติยุโรป	มีแผนสถิติของยุโรป ค.ศ. 2013 - 2017
แคนาดา	มีแผนการดำเนินงานของสำนักงานสถิติแคนาดา
เยอรมนี	มีแผนสถิติแห่งชาติ เช่น การวางแผนกลยุทธ์และแผนงาน ค.ศ. 2013 - 2017 เป็นต้น
ตุรกี	มีแผนสถิติทางการและแผนกลยุทธ์ ค.ศ. 2012- 2016

เครื่องมือกรอบทางกฎหมาย

สหราชอาณาจักร	หลักปฏิบัติสถิติทางการของสหราชอาณาจักร (UK Code of Practice for Official Statistics) : การคำนึงถึงผู้ใช้เป็นหลักในหลักการที่ 1

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดี

สำนักงานสถิติยุโรป	ทำการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้รายปีและสนับสนุนให้สำนักงานสถิติแห่งชาติทำการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้
แคนาดา	นโยบายการแจ้งให้ผู้ใช้ทราบเกี่ยวกับคุณภาพและระเบียบวิธีในการผลิตข้อมูล
ชิลี	ทำการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้
ญี่ปุ่น	จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพสถิติทางการ
ลิทัวเนีย	มีคณะกรรมการสถิติเป็นตัวแทนกลุ่มผู้ใช้หลัก ผู้ให้ข้อมูล และผู้ผลิตสถิติทางการ โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญของการจัดการสถิติทางการ และนำเสนอต่อสำนักงานสถิติลิทัวเนีย
ตุรกี	มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถิติเพื่อระบุความต้องการใช้สถิติทางการ ศึกษาแนวทาง และให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานในอนาคตรวมทั้งทำการประเมินและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภารกิจ แนวทางการพัฒนาสถิติทางการและแผนการนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จผ่านโครงการสถิติทางการ (the Official Statistics Programme : OSP)

มีความเป็นกลาง และเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม

กรอบทางกฎหมาย	
แอฟริกา	จัดทำกฎบัตรสถิติ
สภายุโรป	กฎระเบียบเกี่ยวกับความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความรับผิดชอบ
ประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป	สนธิสัญญาระหว่างประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป
อาเซอร์ไบจาน	กฎหมายสถิติแห่งชาติที่ระบุว่า ควรจัดทำสถิติทางการด้วยความเป็นกลาง ถูกต้อง และมีคุณภาพ
สาธารณรัฐเกาหลี	การแก้ไขกฎหมายให้สำนักงานสถิติเกาหลีเผยแพร่ข้อมูลด้วยกระบวนการที่โปร่งใส และให้สำนักงานมีความเป็นอิสระเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้
มองโกเลีย	กฎหมายสถิติระบุความเป็นอิสระทางวิชาชีพของสำนักงานสถิติมองโกเลียและความเป็นกลางในการจัดทำสถิติทางการ
กาตาร์	กฎหมายเกี่ยวกับสถิติทางการโดยให้ยึดหลักความเป็นอิสระทางหลักวิชาการ ความเป็นมืออาชีพ โปร่งใส เป็นกลาง และให้ผู้ใช้เข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน เช่น หลักจรรยาบรรณ นโยบายเผยแพร่ข้อมูล กำหนดการเผยแพร่ เป็นต้น
โปแลนด์	กฎหมายสถิติแห่งชาติระบุถึงความเป็นอิสระทางวิชาชีพในการผลิตสถิติและให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน
สหพันธรัฐรัสเซีย	Principles of official statistical accounting and state statistics system ระบุดังนี้ - ความครบถ้วนสมบูรณ์ ความน่าเชื่อถือ ความสอดคล้องตามหลักวิชาการ ความเหมาะสมของเวลา และการเข้าถึงข้อมูลสถิติ - การนำหลักวิชาการและมาตรฐานสากลมาใช้ รวมถึงข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเผยและเข้าถึงระเบียบวิธี มีการกำหนดมาตรฐานการจัดจำแนกของประเทศเพื่อให้มีความสอดคล้องร่วมกับระบบข้อมูลอื่น ๆ
ตุรกี	กฎหมายสถิติแห่งชาติที่ระบุเกี่ยวกับหลักการความน่าเชื่อถือ ความสอดคล้อง ความเป็นกลาง การรักษาความลับข้อมูล ความเหมาะสมของเวลา ความโปร่งใส และการเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับการผลิตสถิติทางการเพื่อให้สามารถประเมินคุณภาพของสถิติทางการได้

เครื่องมือกรอบทางกฎหมาย

องค์กรสหประชาชาติ	คู่มือกรอบการประกันคุณภาพของประเทศ (Guidelines for the template for a generic national quality assurance framework)
สำนักงานสถิติยุโรป	หลักปฏิบัติสถิติยุโรป (European Statistics Code of Practice) ระบุใน - หลักการที่ 1 ความเป็นอิสระ (Professional independence) - หลักการที่ 6 ความเที่ยงตรงและการยึดข้อเท็จจริงเป็นหลัก (Impartiality and objectivity) - หลักการที่ 15 การเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและความชัดเจนของข้อมูล (Accessibility and clarity)
สหราชอาณาจักร	หลักปฏิบัติสถิติทางการของสหราชอาณาจักร (UK Code of Practice for Official Statistics) ระบุใน - หลักการที่ 2 ความเที่ยงตรงและการยึดข้อเท็จจริงเป็นหลัก (Impartiality and objectivity) - หลักการที่ 3 ความซื่อสัตย์ (Integrity) - หลักการที่ 8 ความตรงไปตรงมาและการเข้าถึงข้อมูล (Frankness and accessibility) โปรโตคอลที่ 2 การเผยแพร่ต่อสาธารณะ (Release practices)
บราซิล	หลักปฏิบัติสถิติที่ดีของสำนักงานด้านภูมิศาสตร์และสถิติ (Statistics Code of Good Practices for Brazilian Institute of Geography and Statistics)
ไอร์แลนด์	หลักปฏิบัติสถิติทางการของไอร์แลนด์ (Irish Statistical System Code of Practice) ระบุใน - หลักการที่ 1 ความเป็นอิสระ (Professional independence) - หลักการที่ 2 ความเหมาะสมของเวลาและการตรงต่อเวลา (Timeliness and punctuality) - หลักการที่ 3 การเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและความชัดเจนของข้อมูล (Accessibility and clarity) - หลักการที่ 4 ความรับผิดชอบด้านคุณภาพ (Commitment to quality)

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดี

สำนักงานสถิติยุโรป	หลักปฏิบัติสถิติยุโรป (European Statistics Code of Practice) / กรอบการประกันคุณภาพระบบสถิติยุโรป (ESS Quality Assurance Framework)
ธนาคารโลก	กรอบการดำเนินงานหรือการประเมินคุณภาพของสถิติด้านการศึกษา (A Framework or Assessing the Quality of Education Statistics)
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	กรอบการประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality Assessment Framework : DQAF)
สหราชอาณาจักร	มีข้อกำหนดเกี่ยวกับสมรรถนะเชิงวิชาชีพ
บราซิล	มีแนวทางในการเผยแพร่ข้อมูลสถิติ
ฟินแลนด์	มีจรรยาบรรณวิชาชีพ
เยอรมนี	จัดทำแนวทางในการจัดการกับการเผยแพร่ข้อมูลสถิติที่ผิด
ญี่ปุ่น	มีแนวทางในการเผยแพร่สถิติพื้นฐานที่ให้ระบุวันที่และเผยแพร่ระเบียบวิธีสถิติที่ใช้ในการผลิตล่วงหน้าผ่านอินเทอร์เน็ตหรือช่องทางอื่นๆ ที่เหมาะสม
ลิทัวเนีย	กำหนดหลักการพื้นฐานในการดำเนินการ วิเคราะห์ และประกาศให้สาธารณชนทราบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางสถิติที่ผลิต
สโลวีเนีย	มีการจัดตั้งคณะกรรมการระเบียบวิธีสถิติที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการที่น่าเชื่อถือเพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณา และให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการสำรวจใหม่ การสำรวจ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนระเบียบวิธีทางสถิติ หรือการสำรวจที่มีการเสนอว่าควรยกเลิกการสำรวจ
แอฟริกาใต้	กรอบการประเมินคุณภาพสถิติแอฟริกาใต้ (South African Statistical Quality Assessment Framework : SASQAF)
ตุรกี	มีระเบียบการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมคุณภาพข้อมูล เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานทางสถิติที่สำนักงานสถิติส่วนกลางและภูมิภาคจัดทำขึ้น โดยตรวจสอบคุณภาพและประเมินเทียบกับข้อกำหนดสากลในทุกกระบวนการของการผลิตสถิติตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งถึงการเผยแพร่ข้อมูลสถิติ
สหรัฐอเมริกา	สำนักงานบริหารและงบประมาณ (The Office of Management and Budget) มีแนวทางในการรับรองและเพิ่มคุณภาพ ความเป็นกลาง ความมีประโยชน์ และความเป็นเอกภาพของข้อมูลสถิติที่เผยแพร่โดยหน่วยงานกลางของรัฐบาล

หลักการที่ 2 : ผลิตตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

กรอบทางกฎหมายมาตรฐานวิชาการ

แอลจีเรีย	กฎหมายสถิติได้กำหนดหลักการปฏิบัติที่เป็นไปตามหลักวิชาการในการผลิตสถิติ
ลิทัวเนีย	กฎหมายสถิติได้กำหนดโครงสร้างการจัดการของรัฐบาล และอำนาจทางวิชาชีพของผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติ
สหรัฐอเมริกา	พระราชบัญญัติการลดงานเอกสารของสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2538 (The United States' Paperwork Reduction Act of 1995) ได้กำหนดโครงสร้างระบบสถิติ และกำหนดอำนาจและหน้าที่ของผู้บริหารระบบสถิติ

กรอบทางกฎหมายจรรยาบรรณวิชาชีพ

สำนักงานสถิติยุโรป	มี Code of Conduct of the European Parliament
ฟินแลนด์	มีคู่มือในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
ตุรกี	มีกฎระเบียบเกี่ยวกับหลักจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่รัฐบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างวัฒนธรรมทางจริยธรรมต่อสาธารณะ เพื่อกำหนดหลักจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของสังคมที่มีต่อการบริหารรัฐกิจ
สหรัฐอเมริกา	พระราชบัญญัติการตรวจราชการของสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2521 (The United States' Inspector General Act of 1978) ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อทำการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐบาล และพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2464 (The Budget and Accounting Act of 1921) ให้จัดตั้งสำนักงานบัญชีรัฐบาลเพื่อประเมินรายจ่ายภาครัฐ

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของมาตรฐานวิชาการ

แคนาดา	มีคู่มือคุณภาพของสถิติ
สหรัฐอเมริกา	สำนักบริหารและงบประมาณได้กำหนดนโยบาย มาตรฐาน และแนวทางการออกแบบการสำรวจและการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ในมาตรฐานและคู่มือการสำรวจสถิติ และมีแนวทางสำหรับความถูกต้องของสถิติตามหลักวิชาการและการนำไปใช้ใน 1) คู่มือปฏิบัติที่ทำให้มั่นใจและเพิ่มคุณภาพ ความเป็นกลาง ความเป็นหนึ่งเดียว และความถูกต้องของข้อมูล 2) บันทึกข้อตกลงในการเผยแพร่สถิติตามหลักวิชาการ

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของจรรยาบรรณวิชาชีพ

สาธารณรัฐเช็ก	พระราชบัญญัติบริการข้อมูลสถิติกำหนดให้ สำนักงานสถิติแห่งชาติให้บริการสถิติตามกฎหมายและข้อบังคับทางกฎหมายอื่น ๆ รวมถึงนำความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและความต้องการในการใช้สถิติ จรรยาบรรณวิชาชีพ และการใช้วิชาการทางสถิติมาใช้ในการดำเนินงานด้านสถิติ
สาธารณรัฐเกาหลี	มีหลักจรรยาบรรณสำหรับเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสถิติแห่งชาติ และมีการดำเนินการ ประเมินคุณภาพสถิติด้วยตนเอง แบบทั่วไป และเฉพาะกิจ
สหรัฐอเมริกา	หน่วยสถิติมีนโยบายด้านจรรยาบรรณ การให้บริการข้อมูล และหลักจรรยาบรรณอื่น ๆ

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของสมาคมวิชาชีพและหน่วยงานอื่นในด้านมาตรฐานวิชาการ

ลิทัวเนีย	คณะกรรมการด้านระเบียบวิธี ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญภายในสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาด้านระเบียบวิธี การประสานงานและการจัดระบบของการทำงานด้านระเบียบวิธีในสำนักงานสถิติแห่งชาติ รวมถึงพิจารณาและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบวิธีสถิติในโครงการสำรวจ หรือเอกสารทางสถิติที่จัดทำโดยหน่วยสถิติระดับประเทศอื่น ๆ
โปแลนด์	กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการสถิติวิชาการทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบวิธีการสำรวจ โดยคณะดังกล่าวมีผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติเป็นประธาน และเป็นผู้กำหนดองค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการสถิติวิชาการ
สหรัฐอเมริกา	คณะกรรมการสถิติแห่งชาติ (CNSTAT) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางสถิติที่เป็นนักวิชาการในระดับประเทศที่ไม่ใช่บุคคลากรภาครัฐ ทำหน้าที่ปรับปรุงระเบียบวิธีทางสถิติและข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจและเผยแพร่หลักการและเกณฑ์ปฏิบัติสำหรับหน่วยสถิติ

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของสมาคมวิชาชีพและหน่วยงานอื่นในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

INTERNATIONAL STATISTICAL INSTITUTE	มีปฏิญญาด้านวิชาชีพ (Declaration on Professional Ethics) ที่อธิบายถึงคุณค่าทางวิชาชีพและหลักจริยธรรมสำหรับนักสถิติ
AMERICAN STATISTICAL ASSOCIATION	มีหลักจริยธรรมสำหรับการปฏิบัติทางสถิติ (Ethical Guidelines for Statistical Practice)
สหรัฐอเมริกา	มหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนาสเตต (NC State University) มีจรรยาบรรณวิชาชีพสำหรับนักสถิติ

หลักการที่ 3 : เผยแพร่อย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

กรอบทางกฎหมาย

นามิเบีย	มีการระบุในพระราชบัญญัติสถิติว่า การรวบรวม ผลผลิต และวิเคราะห์สถิติทางการ เป็นไปตามหลักวิชาการและมีความโปร่งใส
แอฟริกาใต้	มีการระบุในพระราชบัญญัติสถิติว่า สถิติทางการจะต้องถูกรวบรวม เผยแพร่ และ จัดทำเป็นเอกสารตามหลักวิชาการและมีความโปร่งใส

นโยบายหรือกรอบการดำเนินงานระดับประเทศ/ภูมิภาค

สำนักงานสถิติยุโรป	มีการระบุในหลักปฏิบัติสถิติยุโรป (European statistics Code of Practice: CoP) ในหลักปฏิบัติที่ 6 ความเที่ยงตรงและการยึดข้อเท็จจริงเป็นหลัก (Impartiality and Objectivity) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ 6.1 : การเก็บรวบรวมข้อมูลมีพื้นฐานอยู่บนวัตถุประสงค์เชิงสถิติที่กำหนดไว้โดยระเบียบวิธีสถิติ ตัวชี้วัดที่ 6.3 : ข้อผิดพลาดหรือค่าความคลาดเคลื่อนต่าง ๆ ที่พบในสถิติที่เผยแพร่แล้ว จะต้องได้รับการแก้ไขและประกาศโดยเร็วที่สุด ตัวชี้วัดที่ 6.4 : ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิธีการและกระบวนการที่หน่วยสถิติใช้ต้องพร้อมที่จะเปิดเผยต่อสาธารณชน ตัวชี้วัดที่ 6.5 : มีการประกาศวันและเวลาที่จะเผยแพร่ข้อมูลสถิติล่วงหน้า ตัวชี้วัดที่ 6.6 : มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าเมื่อมีการแก้ไขที่สำคัญหรือมีการเปลี่ยนแปลงระเบียบวิธี และในหลักปฏิบัติที่ 8 กระบวนการสถิติที่เหมาะสม (Appropriate Statistical Procedures) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ 8.6 : การปรับปรุงแก้ไขเป็นไปตามกระบวนการที่เป็นมาตรฐาน ได้รับการยอมรับและโปร่งใส
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	มีการระบุในกรอบการประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality Assessment Framework DQAF) ในองค์ประกอบที่ 1.2 ความโปร่งใส (Transparency) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ 1.2.1 : ข้อกำหนดและเงื่อนไขในการเก็บรวบรวม การประมวลผล และการเผยแพร่สถิติต้องพร้อมที่จะเปิดเผยต่อสาธารณชน ตัวชี้วัดที่ 1.2.2 : การเข้าถึงสถิติของหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ก่อนที่จะมีการเผยแพร่ จะต้องมีการระบุชื่อหน่วยงานอย่างเปิดเผย ตัวชี้วัดที่ 1.2.3 : จะต้องมีการระบุผลผลิตของหน่วยสถิติต่าง ๆ อย่างชัดเจน ตัวชี้วัดที่ 1.2.4 : มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกี่ยวกับระเบียบวิธี แหล่งข้อมูล และวิธีการทางสถิติ

ภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน	มีการระบุในหลักปฏิบัติสถิติที่ดีของลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (Latin America and the Caribbean Regional Code of Good Statistical Practice) ประกอบด้วย หลักปฏิบัติที่ 7.1 : การดำเนินการทางสถิติและการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีและกระบวนการที่ได้ มีการจัดทำเป็นเอกสารไว้แล้ว ได้ถูกนำไปปฏิบัติบนพื้นฐานของความเป็นกลางและความโปร่งใส รวมถึงบรรลุวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน หลักปฏิบัติที่ 7.2 : มาตรฐาน การจัดจำแนก วิธีการ และกระบวนการที่ใช้ในการผลิตสถิติ (การออกแบบ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง) จะต้องมีการจัดทำเป็นเอกสารและพร้อมที่จะเปิดเผยต่อสาธารณชน หลักปฏิบัติที่ 10.5 : การปรับปรุงแก้ไขเป็นไปตามกระบวนการที่เป็นมาตรฐาน และสอดคล้องกับตารางเวลาที่กำหนดไว้และพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม รวมถึงผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ที่พร้อมสำหรับผู้ใช้เฉพาะ หลักปฏิบัติที่ 15.3 : มีการกำหนดวันที่และเวลาสำหรับการเผยแพร่สถิติทั้งหมด หากมีการเปลี่ยนแปลงตารางเวลาเผยแพร่จะต้องมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าพร้อมทั้งคำอธิบายและกำหนดตารางเวลาเผยแพร่ครั้งใหม่
โคลัมเบีย	มีการระบุในหลักปฏิบัติสถิติทางการที่ดีของประเทศ (National Code of Good Practice for Official Statistics) ประกอบด้วย หลักปฏิบัติที่ 4.8 : มีการประกาศปฏิทินเผยแพร่สถิติ ก่อนที่จะมีการเผยแพร่สถิติ หลักปฏิบัติที่ 4.10 : มีการปรับปรุงแก้ไขและแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่พบในสถิติที่เผยแพร่ในเวลาที่เหมาะสม หลักปฏิบัติที่ 6.2 : มีการบันทึกความต้องการของผู้ใช้และจัดลำดับความสำคัญ หลักปฏิบัติที่ 6.3 : หากมีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับระเบียบวิธีในการผลิตสถิติทางการ ต้องประกาศให้ทราบก่อนที่จะมีการเผยแพร่สถิติ
แอฟริกา	มีการระบุใน African Charter on Statistics ในหลักการที่ 1 ความเป็นอิสระทางวิชาชีพ เรื่อง ความโปร่งใส (Transparency) : เพื่อให้สามารถแปลความหมายข้อมูลสถิติได้อย่างถูกต้อง เจ้าหน้าที่สถิติจะต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา วิธีการ และกระบวนการที่ใช้ในการผลิตสถิติตามมาตรฐานวิชาการ โดยเผยแพร่กฎหมายที่กำหนดการดำเนินงานของระบบสถิติต่อสาธารณชน
แคนาดา	มีการระบุในกรอบการประกันคุณภาพสถิติแคนาดา (Statistics Canada's Quality Assurance Framework) ในหลักการที่ 12 การจัดการโครงสร้างพื้นฐานของสถาบัน ประกอบด้วย การรักษาความลับของข้อมูล ความปลอดภัย ความโปร่งใส ความเป็นอิสระทางวิชาชีพ ความเป็นกลาง
แอฟริกาใต้	มีการระบุในกรอบการประเมินคุณภาพสถิติแอฟริกาใต้ (South African Statistical Quality Assessment Framework: SASQAF) ในมิติคุณภาพที่ 8 การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง (Integrity) ได้ระบุว่า มาตรฐานความโปร่งใส ทำให้เกิดมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมในการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติ
สาธารณรัฐเกาหลี	มีการระบุในหลักการพื้นฐานสถิติทางการของสำนักงานสถิติเกาหลี (Fundamental Principles of Official Statistics for Korea) ถึงความพยายาม

นอร์เวย์	ในการสร้างความเชื่อมั่นในสถิติทางการและความพึงพอใจของผู้ใช้ โดยในหลักการที่ 8 ยกระดับการบริการ : ให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้โดยวิธีการต่างๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของสถิติทางการที่มีการปรับปรุงการเข้าถึงสถิติทางการของผู้ใช้ให้ดีขึ้น มีการระบุในนโยบายการเผยแพร่สถิตินอร์เวย์ (Norwegian Dissemination policy) ว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดทางสถิติควรมีโปร่งใส โดยให้อธิบายข้อผิดพลาดที่พบและแก้ไขให้ถูกต้อง พร้อมจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่
กาตาร์	มีการระบุในกรอบการประเมินคุณภาพข้อมูลประเทศกาตาร์ (Qatar National Quality Assurance Framework: QNQAF) อย่างชัดเจนเรื่อง การสร้างความมั่นใจด้านความโปร่งใส : นโยบายและแนวปฏิบัติ จะต้องมีการจัดทำเป็นเอกสารและเผยแพร่ให้กับผู้ใช้ ผู้ตอบแบบสอบถาม และสาธารณชน

การดำเนินการทางสถาบัน

องค์การสหประชาชาติ	คู่มือองค์กรทางสถิติ พ.ศ. 2546 (Handbook of Statistical organization 2003) ได้ระบุไว้ในบทที่ 11 ถึงการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ใช้โดยให้นำเสนอผ่านคำอธิบายข้อมูล (Metadata)
สำนักงานสถิติยุโรป	มีเว็บไซต์ให้บริการคำอธิบายข้อมูล (Metadata) และเอกสารระเบียบวิธีสถิติ
ออสเตรเลีย	มีเว็บไซต์เผยแพร่วิธีการ มาตรฐาน และการจัดจำแนกที่ใช้ในการรวบรวมประมวลผล และนำเสนอสถิติ พร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับอนุกรมเวลาและคุณภาพของข้อมูล
แคนาดา	มีเว็บไซต์เกี่ยวกับวิธีการทางสถิติและคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการรวบรวม ประมวลผล และเผยแพร่ผลการสำรวจ สำมะโน หรือจากการบริหารงาน/งานทะเบียน
สาธารณรัฐเกาหลี	มีระบบพอร์ทัลที่ให้บริการสถิติทางการจากทุกหน่วยสถิติแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One -Stop Service) เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงสถิติทางการได้อย่างสะดวก โดยระบบดังกล่าว ยังให้บริการคำอธิบายข้อมูล (Metadata) กับผู้ใช้อีกด้วย
นิวซีแลนด์	มีเว็บไซต์เกี่ยวกับวิธีการทางสถิติ ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บข้อมูล การจัดจำแนกที่ใช้ วิธีการประมวลผล รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการบูรณาการข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อผลิตสถิติที่สมบูรณ์มากขึ้น
โปแลนด์	มีเว็บไซต์เผยแพร่คำนิยามทางสถิติที่ใช้ในสำนักงานสถิติแห่งชาติ การจัดจำแนกประเภทที่ใช้ในการสำรวจ หลักการเกี่ยวกับคุณภาพสถิติ รวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของโครงการสำรวจ
สเปน	มีเว็บไซต์เผยแพร่มาตรฐานและการจัดจำแนกที่ใช้ในการรวบรวม ประมวลผล และนำเสนอข้อมูลสถิติ
สวีเดน	มีการเผยแพร่มาตรฐานการจัดจำแนกอุตสาหกรรมและวิธีการทางสถิติอื่นๆ ผ่านเว็บไซต์ เพื่อให้สาธารณชนเข้าถึงได้ง่าย
สหรัฐอเมริกา	สำนักงานบริหารและงบประมาณ (The Office of Management and Budget) ได้กำหนดนโยบาย มาตรฐาน และแนวทางในการออกแบบการสำรวจ และรวบรวมข้อมูล

หลักการที่ 4 : ป้องกันการใช้อย่างไม่ถูกต้อง

กรอบทางกฎหมาย	
มองโกเลีย	พระราชบัญญัติสถิติกำหนดอำนาจหน้าที่ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติต้องอธิบายต่อสาธารณะและดำเนินการแก้ไขเมื่อผู้ใช้ตีความสถิติทางการผิด โดยบทบัญญัตินี้มีผลต่อการกำหนดนโยบายคุณภาพของสถิติทางการในมองโกเลีย
นิวซีแลนด์	พระราชบัญญัติสถิติ มาตรา 14 ระบุว่า "ทำการตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตีความและความถูกต้องของสถิติที่เผยแพร่อย่างไม่เป็นทางการ และเผยแพร่ความคิดเห็นดังกล่าว หากคิดว่าจำเป็น"
แอฟริกาใต้	พระราชบัญญัติสถิติ มาตรา 14 ระบุว่า "ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติอาจดำเนินการด้วยตนเองหรือทำตามคำร้องขอของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในการทบทวนและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิต การวิเคราะห์ การจัดทำเอกสาร การจัดเก็บ การเผยแพร่ การตีความ และการใช้สถิติทางการ/สถิติที่จัดทำโดยหน่วยสถิติอื่นๆ"

นโยบายหรือกรอบการดำเนินงานระดับประเทศ/ภูมิภาค	
สำนักงานสถิติยุโรป	หลักปฏิบัติสถิติยุโรป (European statistics Code of Practice: CoP) หลักปฏิบัติที่ 1 ความเป็นอิสระอย่างมืออาชีพ (Professional Independence) ตัวชี้วัดที่ 1.7 หน่วยสถิติ (เมื่อมีความเหมาะสม) สามารถให้ความเห็นต่อสาธารณชนในเรื่องประเด็นสถิติต่างๆ รวมถึงการวิจารณ์และการใช้สถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	กรอบการประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality Assessment Framework: DQAF) องค์ประกอบ 1.1 ความเป็นมืออาชีพ (Professionalism) ตัวชี้วัดที่ 1.1.3 ยินยอมให้หน่วยสถิติที่เหมาะสมให้ความเห็นในการตีความที่ผิดพลาดและการใช้สถิติในทางที่ผิดหรือไม่เหมาะสม
แอฟริกาใต้	พระราชบัญญัติสถิติ มาตรา 14 ระบุว่า "ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติอาจดำเนินการด้วยตนเองหรือทำตามคำร้องขอของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในการทบทวนและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิต การวิเคราะห์ การจัดทำเอกสาร การจัดเก็บ การเผยแพร่ การตีความ และการใช้สถิติทางการ/สถิติที่จัดทำโดยหน่วยสถิติอื่นๆ"
แอฟริกา	African Charter on Statistics หลักการที่ 1 ความเป็นอิสระทางวิชาชีพ เรื่อง "ความรับผิดชอบ (Responsibility)" ระบุว่า เจ้าหน้าที่สถิติแอฟริกาและนักสถิติจะต้องใช้วิธีการทางสถิติที่ถูกต้องในการรวบรวม ประมวลผล วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลสถิติ รวมถึงเจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแอฟริกามีสิทธิ์และหน้าที่ที่ต้องให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการตีความผิดพลาดและการนำสถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง
ภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน	หลักปฏิบัติสถิติที่ดีของลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (Latin America and the Caribbean Regional Code of Good Statistical Practice)

โคลอมเบีย	หลักปฏิบัติที่ 1.7 : ในกรณีที่มีการตีความสถิติทางการในทางที่ไม่ถูกต้อง จะต้องมียธิบายที่ชัดเจน หลักปฏิบัติสถิติทางการที่ดีของประเทศ (National Code of Good Practice for Official Statistics) หลักปฏิบัติที่ 4.11 มีการชี้แจง เมื่อเกิดกรณีการตีความสถิติทางการผิด
การดำเนินการทางสถาบัน	
โบลิเวีย	สำนักงานสถิติแห่งชาติจัดตั้งกลุ่มงานที่ทำหน้าที่จัดอบรมให้ความรู้กับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปยังสถานศึกษา (เช่น วิทยาลัย มหาวิทยาลัย เป็นต้น) ในเมืองที่สำคัญของประเทศ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสถิติที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะข้อมูลจากสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2553 หรือการเข้าร่วมหารือกับองค์กรชุมชน สหภาพแรงงาน และขบวนการขับเคลื่อนทางสังคมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการทำสำมะโนประชากร และได้รับความสนใจจากการนำเสนอสถานการณ์ทางประชากรศาสตร์ที่แท้จริง รวมถึงข้อมูลทางสังคมและเศรษฐกิจอื่นๆด้วย นอกจากนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติยังได้เข้าไปมีส่วนร่วมและจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในภาคสังคมต่างๆ รวมถึงกลุ่มเยาวชนที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่ข้อมูลสำมะโนประชากรด้วยการสอน การยกตัวอย่างประกอบ และการนำเสนอ ซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างผู้เชี่ยวชาญทางสถิติในอนาคต นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปมีความรู้ทางสถิติ (Statistical Literacy)
เยอรมนี	มีการจัดทำแนวทางการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกลุ่มการนำเสนอสถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง การระบุแหล่งที่มาของการนำเสนอสถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง การกำหนดระดับผลกระทบของการนำเสนอสถิติไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง และขั้นตอนการดำเนินการเมื่อมีข้อกำหนดและเงื่อนไขของผลกระทบแต่ละประเภท และโอกาสที่ผลกระทบจะเพิ่มมากขึ้น
ลิทัวเนีย	มีการกำหนดนโยบายการแทรกแซงทางสถิติในกรณีที่เกิดการวิจารณ์ การตีความผิดพลาด และการนำเสนอสถิติทางการไปใช้อย่างไม่ถูกต้องผ่านสื่อ โดยนโยบายดังกล่าวถูกระบุไว้ในกฎระเบียบเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลสถิติ
มอนเตเนโกร	มีการจัดทำแนวทางสำหรับการแทรกแซงในกรณีที่เกิดการตีความผิดพลาด และการนำเสนอสถิติทางการไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง

หลักการที่ 5 : เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม

กรอบทางกฎหมาย	
แอลเบเนีย	พระราชบัญญัติสถิติระบุไว้ในมาตรา 6 และ 8
ญี่ปุ่น	พระราชบัญญัติสถิติ มาตรา 27 ระบุว่า "เพื่อลดภาระของผู้ให้ข้อมูล ก่อนที่จะทำการสำรวจสถานประกอบการและบริษัท หน่วยสถิติจะใช้ข้อมูลจากการจดทะเบียนทางธุรกิจที่เรียกว่า การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสถานประกอบการมาประกอบกับข้อมูลสถานประกอบการหรือบริษัทจากการสำรวจอื่น ๆ เพื่อให้มีกรอบตัวอย่างที่ครบถ้วนก่อนสุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการสำรวจ และไม่รวมสถานประกอบการหรือบริษัทที่มีภาระในการตอบแบบสอบถามมากเกินไปได้ด้วย"
สาธารณรัฐเกาหลี	กฎหมายเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลจากการบริหารงานเพื่อวัตถุประสงค์ทางสถิติ และส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสถิติในรูปแบบใหม่จากข้อมูลจากการบริหารงาน
ลิทัวเนีย	มติคณะรัฐมนตรี ในวันที่ 11 มกราคม 2555 กำหนดให้มีการประเมินภาระในการจดทะเบียน สถานประกอบการ พร้อมทั้งให้หน่วยงานต่าง ๆ ประเมินความต้องการข้อมูลใหม่จากผู้ประกอบการและส่งความต้องการดังกล่าวไปที่กระทรวงเศรษฐกิจเพื่อพิจารณาและหาข้อสรุป
นอร์เวย์	พระราชบัญญัติสถิติ ได้ระบุการเข้าถึงข้อมูลจากการบริหารในมาตรา 3-2 โดยนอร์เวย์มีข้อตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือและคุณภาพของข้อมูลกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจดทะเบียนที่ใช้ในวัตถุประสงค์ทางสถิติด้วย
โปแลนด์	พระราชบัญญัติสถิติทางการ มาตรา 13 28 และ 41
สโลวีเนีย	พระราชบัญญัติสถิติ
สหรัฐอเมริกา	สำนักงานบริหารและงบประมาณ (The Office of Management and Budget) ได้มีบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับการให้บริการและการใช้ข้อมูลจากการบริหารงานเพื่อวัตถุประสงค์ทางสถิติ

เครื่องมือกรอบทางกฎหมาย	
สหราชอาณาจักร	หลักปฏิบัติสถิติทางการของสหราชอาณาจักร (UK Code of Practice for Official Statistics) : ความมีประสิทธิภาพของต้นทุน

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดี

สโลวีเนีย

จัดทำสำมะโนประชากรและเคหะ ปี 2554 ด้วยการใช้วิธีเลือกตัวอย่างจากระบบทะเบียนราษฎร ณ วันสำมะโนแล้วสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม (Register-based Census)

สาธารณรัฐเกาหลี

สำนักงานสถิติแห่งชาติเกาหลีได้เปลี่ยนการจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะในปี 2559 โดยใช้ข้อมูลจากการบริหารเพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป โดยคาดการณ์ว่า จะเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานทางสถิติได้ เช่น งบประมาณลดลง กำลังคนลดลง และภาระของผู้ตอบแบบสอบถามน้อยลง เป็นต้น

หลักการที่ 6 : รักษาข้อมูลเป็นความลับโดยเคร่งครัด

กรอบทางกฎหมาย	
สหราชอาณาจักร	มีพระราชบัญญัติการให้บริการข้อมูลสถิติและการลงทะเบียนของสหราชอาณาจักร พ.ศ.2550 ประกอบด้วยบทบัญญัติที่ระบุหน้าที่ในการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคล และการทำการฝ่าฝืนใด ๆ เป็นการกระทำผิดทางอาญาและต้องระวางโทษปรับหรือทั้งสอง
แอฟริกาใต้	มีการระบุในพระราชบัญญัติสถิติ ถึงการรักษาความลับและการเปิดเผยข้อมูล รวมถึงความผิดและบทลงโทษ
แคนาดา	มีการระบุในพระราชบัญญัติสถิติ ว่า "ห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูล ยกเว้นมีข้อยกเว้น" และมีพระราชบัญญัติความเป็นส่วนตัวของแคนาดาที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น
ฝรั่งเศส	ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส 2558 (มาตรา 226 - 13) กำหนดให้การละเมิดการรักษาความลับของข้อมูลต้องจำคุกหนึ่งปี และปรับไม่เกิน 15,000 ยูโร และการลงโทษอาจรุนแรงขึ้นในกรณีที่ฝ่าฝืนกฎหมาย พ.ศ. 2521 เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูล ไฟล์ข้อมูล และเสรีภาพส่วนบุคคล
นิวซีแลนด์	มีพระราชบัญญัติความเป็นส่วนตัวที่มีการระบุถึงหน้าที่ของกรมการทะเบียนส่วนตัว และประเด็นการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล
กาตาร์	กระทรวงวางแผนและสถิติของกาตาร์จะปกป้องความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล โดยข้อมูลจะถูกเก็บเป็นความลับไม่สามารถเข้าถึงได้ไม่ว่าจะเป็นผู้ภายในหรือภายนอกที่ไม่ได้รับอนุญาต และข้อมูลจะนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางสถิติเท่านั้น
สิงคโปร์	มีพระราชบัญญัติสถิติที่ระบุถึงการป้องกันข้อมูลที่เก็บรวบรวมอย่างเข้มงวด
สหรัฐอเมริกา	มีพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2545 (The United States' Confidential Information Protection and Statistical Efficiency Act of 2002 : CIPSEA) ให้การปกป้องข้อมูลสถิติอย่างเข้มงวด โดยมีบทลงโทษสำหรับการเปิดเผยโดยเจตนาต้องจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 250,000 เหรียญสหรัฐ
นิวซีแลนด์	มีพระราชบัญญัติความเป็นส่วนตัวที่มีการระบุถึงหน้าที่ของกรมการทะเบียนส่วนตัว และประเด็นการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล
กาตาร์	กระทรวงวางแผนและสถิติของกาตาร์จะปกป้องความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล โดยข้อมูลจะถูกเก็บเป็นความลับไม่สามารถเข้าถึงได้ไม่ว่าจะเป็นผู้ภายในหรือภายนอกที่ไม่ได้รับอนุญาต และข้อมูลจะนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางสถิติเท่านั้น

นโยบายและกลไกสนับสนุนการรักษาความลับของข้อมูล

แคนาดา	- มีการกำหนดหลักการเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว 10 ประการ เพื่อเป็นการรับประกัน ความลับของข้อมูลในแง่มุมมองของการสำรวจข้อมูล - มีประกาศความเป็นส่วนตัวของแคนาดาที่ระบุให้ แจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลและผู้ใช้ข้อมูล ทราบอย่างชัดเจนถึงแนวทางการรักษาความลับของข้อมูล - มีการประเมินผลกระทบด้านความเป็นส่วนตัวของการสำรวจ โดยสำนักงานสถิติแคนาดาจะประเมินระดับของการละเมิดความลับ รวมถึงพัฒนามาตรการเพื่อจัดการละเมิดความเป็นส่วนตัว
ฝรั่งเศส	มีคู่มือและแนวทางการรักษาความลับของสถิติ โดยให้เจ้าหน้าที่ป้องกันความลับของข้อมูลทั้งในกระบวนการผลิตและเผยแพร่
นิวซีแลนด์	ในเว็บไซต์ของนิวซีแลนด์มีการระบุถึงการรักษาความลับของข้อมูล ในขั้นตอนการปรับข้อมูลว่า ควรแน่ใจว่าคำตอบในแต่ละข้อยังคงเป็นความลับ และวิธีการแก้ไขเมื่อข้อมูลได้รับผลกระทบจากการปรับข้อมูล พร้อมทั้งบอกเทคนิคที่ใช้กับประเภทข้อมูลที่แตกต่างกัน
สหรัฐอเมริกา	มีการแจ้งให้ผู้ให้ทราบเกี่ยวกับวิธีการในการรักษาความลับของข้อมูลที่ใช้ในสำมะโนประชากรและเคหะ

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของข้อมูลระดับย่อยสำหรับการวิจัย

คณะกรรมการเศรษฐกิจของยุโรป แห่งสหประชาชาติ สำนักงานสถิติยุโรป	มีคู่มือการจัดการความลับทางสถิติและการเข้าถึงข้อมูลระดับย่อย ที่ระบุถึงหลักการแนวทาง และกรณีศึกษาในระดับสากลเกี่ยวกับการจัดการกับข้อมูลระดับย่อย
แอฟริกาใต้	มีระเบียบของกรรมาธิการยุโรปที่กำหนดเงื่อนไขการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นความลับเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ทางสถิติ และมีการกำหนดกฎความร่วมมือระหว่างสำนักงานสถิติยุโรป (Eurostat) กับสำนักงานสถิติแห่งชาติเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล
ออสเตรเลีย	มีเอกสารของแอฟริกาใต้ที่ระบุเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลระดับย่อย และแนวทางการเผยแพร่ข้อมูลให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้โดยไม่ละเมิดความลับของข้อมูลส่วนบุคคล พร้อมทั้งมีตัวอย่างของข้อมูลระดับย่อยที่ให้บริการ
ออสเตรเลีย	เว็บไซต์ของออสเตรเลียมีการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลระดับย่อยในแต่ละชุดที่แตกต่างกัน และแจ้งให้นักวิจัยทราบถึงวิธีการการเข้าถึงข้อมูลระดับย่อย
ศรีลังกา	มีนโยบายการเผยแพร่ข้อมูลระดับย่อยที่จะอธิบายขั้นตอนการดำเนินการให้มั่นใจว่า ข้อมูลส่วนบุคคล/องค์กรจะถูกเก็บรักษาไว้อย่างเคร่งครัด เป็นความลับ และไม่เปิดเผยสู่สาธารณชน
สโลวีเนีย	เว็บไซต์ของสโลวีเนียมีการให้คำแนะนำพื้นฐานเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ข้อมูลระดับย่อยเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย มีการประกาศเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลสัญญาสำหรับนักวิจัยและสถาบันวิจัยที่อธิบายถึงกฎและขั้นตอนเกี่ยวกับการเผยแพร่

	ข้อมูลระดับย่อย และแสดงตัวอย่างของการวิจัยข้อมูลระดับย่อยที่จัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ
ตุรกี	เว็บไซต์ของตุรกีมีการระบุถึงข้อมูลระดับย่อย โดยบอกถึงวิธีการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลระดับย่อยจากการสำรวจเพื่อการวิจัยตามความต้องการของนักวิจัยระดับชาติและระดับสากล

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของการรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

International Household Survey Network (IHSN)	มีเอกสารเกี่ยวกับเครื่องมือและหลักเกณฑ์ในการปกปิดข้อมูลระดับย่อยที่ประกอบด้วยหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้อง เทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการวัดความเสี่ยงในการเปิดเผยข้อมูล วิธีการลดความเสี่ยงในการเปิดเผยข้อมูล วิธีการประเมินผลการสูญเสียข้อมูล รวมทั้งมีตัวอย่างของการดำเนินการ
เยอรมนี	ศูนย์ข้อมูลการวิจัยของสำนักงานสถิติแห่งชาติให้บริการการเข้าถึงข้อมูลระดับย่อยเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ สำหรับนักวิจัยชาวเยอรมนีและจากต่างประเทศ
นิวซีแลนด์	มีนโยบายการรวมข้อมูลของนิวซีแลนด์ที่จัดทำขึ้น เพื่อให้แน่ใจว่า สำนักงานสถิติแห่งชาติสามารถลดความเสี่ยงเกี่ยวกับการละเมิดความเป็นส่วนตัว เมื่อมีการรวมข้อมูลส่วนบุคคล
สโลวีเนีย	การจัดการข้อมูลและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในสโลวีเนีย ครอบคลุมทั้งทางด้านเทคนิคและการจัดการองค์กร โดยมีมาตรการเพื่อป้องกันและตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ ความพร้อมในการให้บริการ การเข้าถึงและความลับของสารสนเทศ และข้อมูลที่ประมวลและจัดทำขึ้นโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเพื่อรับประกันการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สำนักงานสถิติจึงได้กำหนดนโยบายการรักษาความปลอดภัยอย่างเป็นทางการ ซึ่งเป็นกรอบของระบบการจัดการความมั่นคงของสารสนเทศ

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีขององค์กร เจ้าหน้าที่ และการวิจัย

องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ	มีโครงการการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล (UNESCO Privacy Chair) ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่าง UNESCO และสถาบันการศึกษา (University Rovira i Virgili) ที่สนับสนุนการวิจัย การฝึกอบรม และการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล
โครงการ Data without Boundaries	มีโครงการวิจัยที่สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลในระดับย่อยสำหรับพื้นที่วิจัยยุโรป (European Research Area) โดยมีกรอบโครงสร้างวิจัยที่กำหนดถึงความรับผิดชอบและการเข้าถึงและใช้ข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน
ฟินแลนด์	มีคณะกรรมการป้องกันข้อมูลทำหน้าที่แนวทางและคำแนะนำในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลและควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมาย
ฝรั่งเศส	มีการจัดตั้งคณะกรรมการความลับทางสถิติ ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบังคับให้ปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด และอนุญาต

ลิทัวเนีย	การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลตามสัญญาที่ทำไว้กับนักวิจัยหรือองค์กรที่ได้รับ การรับรองเป็นรายบุคคล มีคณะทำงานเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลสถิติที่เป็นความลับที่ทำหน้าที่ในการพิจารณา และดำเนินการทางกฎหมายที่จำเป็นสำหรับการป้องกันและการจัดการข้อมูลสถิติ ที่เป็นความลับที่จัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ รวมถึงการจัดเตรียม การแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย พิจารณาเกี่ยวกับการป้องกันข้อมูลสถิติที่เป็นความลับที่เกี่ยวข้อง และยื่นข้อเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
โปแลนด์	มีการจัดตั้งสำนักงานจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศในสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลสถิติทางการเกี่ยวกับการ ป้องกันข้อมูลสถิติ ข้อมูลส่วนบุคคล สารสนเทศที่เป็นความลับ และข้อมูลอื่นๆ ตามกฎหมาย รวมถึงการติดตามและตรวจสอบการให้บริการสถิติทางการที่ผ่าน ระบบการจัดการความปลอดภัยของข้อมูลแล้ว

หลักการที่ 7 : เผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับระบบสถิติ

กรอบทางกฎหมาย	
สำนักงานสถิติยุโรป	มีกฎระเบียบของรัฐสภายุโรปและคณะมนตรีแห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับสถิติยุโรป มีกรอบทางกฎหมายของสถิติยุโรป และมีกฎหมายสถิติ
ออสเตรเลีย	มีกรอบทางกฎหมายของสำนักงานสถิติออสเตรเลีย
ญี่ปุ่น	มีพระราชบัญญัติสถิติที่กำหนดเรื่องพื้นฐานเกี่ยวกับสถิติทางการ เช่น คำนิยามของสถิติทางการ แผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาสถิติทางการ การผลิตสถิติทางการ การใช้ประโยชน์ บทบัญญัติและการคุ้มครองข้อมูล เป็นต้น
โปแลนด์	มีกฎหมายสถิติทางการ (The Polish Law on Official Statistics) ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีของกฎหมายสถิติที่ครอบคลุมการทำงานของระบบสถิติและมีการกำหนดอย่างชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการสรรหาผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
สโลวีเนีย	มีกรอบทางกฎหมายของสถิติประเทศสโลวีเนีย
ตุรกี	มีกฎหมายสถิติ

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของการเผยแพร่กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการต่างๆ

แอฟริกาใต้	มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ
ออสเตรเลีย	มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ พร้อมทั้งวิธีการ มาตรฐาน และการจัดจำแนกสถิติ
ออสเตรีย	มีการเผยแพร่หน้าที่ความรับผิดชอบและหลักการพื้นฐานในการดำเนินงานทางสถิติ
ญี่ปุ่น	พระราชบัญญัติสถิติของญี่ปุ่น มาตรา 55 ระบุไว้ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการภายในและการสื่อสารต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์การบังคับใช้กฎหมายในทุกปีงบประมาณ เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน และรายงานต่อคณะกรรมการสถิติซึ่งเป็นองค์กรอิสระ
เนเธอร์แลนด์	มีการเผยแพร่วิธีการผลิตสถิติ
นิวซีแลนด์	มีการเผยแพร่นโยบายและแนวปฏิบัติ
สหรัฐอเมริกา	มีการตีพิมพ์นโยบายทางสถิติและแนวทางปฏิบัติใน a Federal Register และมีการระบุถึงมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูล การจัดจำแนก และแนวทางอื่น ๆ ในการผลิต สถิติในเว็บไซต์ของรัฐบาลกลาง เพื่อแจ้งให้สาธารณชนทราบ

หลักการที่ 8 : ประสานความร่วมมือภายในประเทศ

กรอบทางกฎหมาย

สำนักงานสถิติยุโรป	ภายใต้ข้อ 5.1 ของ Regulation (EC) No 223/2009 of the European Parliament and of the Council ได้ระบุว่า สำนักงานสถิติแห่งชาติของแต่ละประเทศเป็นหน่วยงาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานกิจกรรมทั้งหมดในระดับประเทศเพื่อการพัฒนา การผลิตและการเผยแพร่สถิติยุโรป รวมทั้งทำหน้าที่เป็นจุดติดต่อสำหรับคณะกรรมการในเรื่องเกี่ยวกับสถิติ
ญี่ปุ่น	ตามพระราชบัญญัติสถิติ มาตรา 4 ได้กำหนดให้รัฐบาลต้องพัฒนาแนวทางด้านสถิติอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการพัฒนาสถิติทางการ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณา ของคณะกรรมการสถิติซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ โดยมีฝ่ายวางแผนนโยบาย (ด้านมาตรฐาน สถิติ) ทำหน้าที่ประสานงานกับแต่ละกระทรวง เพื่อให้บรรลุแผนแม่บทดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีการทบทวนแผนทุก 5 ปี เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ในแผนแม่บทประกอบด้วยหัวข้อดังนี้ 1. นโยบายพื้นฐานสำหรับมาตรการเกี่ยวกับการพัฒนาสถิติทางการ 2. มาตรการที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการอย่างทั่วถึงและเป็นระบบเพื่อพัฒนาสถิติทางการ 3. เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสถิติทางการ
เม็กซิโก	มีการปรับแก้รัฐธรรมนูญเพิ่มเติมในวันที่ 7 เมษายน 2549 ระบุว่า “รัฐบาลจะมีระบบสถิติของประเทศและมีศูนย์ภูมิศาสตร์แห่งชาติ พร้อมทั้งกำหนดความรับผิดชอบในการควบคุมและประสานงานระบบดังกล่าว”
ไทย	มีพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 ที่จะใช้เป็นหลักในการจัดการ กำหนดทิศทางและกระบวนการของระบบสถิติของประเทศโดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 5 6 7 และ 8 ที่ระบุว่า สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติ ของรัฐเพื่อให้มั่นใจได้ว่า การพัฒนาด้านสถิติของประเทศ สนับสนุนนโยบายและแผน การพัฒนาประเทศ จึงได้มีการจัดทำแผนแม่บทสถิติ พ.ศ. 2554 – 2558 ฉบับแรกของประเทศไทย มีกลไกในการดำเนินงานคือ คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน เป็นผู้กำหนดทิศทางและกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนแม่บท กำหนดนโยบายทางสถิติ ดูแลและติดตามการบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ รวมถึงการบริหารงบประมาณ และการพัฒนาทรัพยากรบุคคล และรายงานความคืบหน้าต่อคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังมี คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำด้านเทคนิคเกี่ยวกับการผลิตและบริการทางสถิติแก่ผู้ใช้บริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านมาตรฐาน คุณภาพ และวิธีการทางสถิติ

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของการประสานงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานสถิติยุโรป	มีการระบุในหลักปฏิบัติสถิติยุโรป (European Statistics Code of Practice) หลักปฏิบัติที่ 14 ความสอดคล้องและเปรียบเทียบกันได้ ได้ระบุในตัวชี้วัดที่ 14.1 14.3 และ 14.5 เกี่ยวกับการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและมีหน่วยประสานงานกับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป (European Statistical System Committee (ESSC)) ทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำอย่างมืออาชีพแก่สมาชิกในการพัฒนา ผลิต และเผยแพร่สถิติในยุโรป
ประเทศในลาตินอเมริกาและแคริบเบียน	ในหลักปฏิบัติได้ระบุว่า การประสานงานของระบบสถิติในประเทศจะช่วยให้หน่วยสถิติมีการวางแผนและดำเนินการกิจกรรมทางสถิติร่วมกัน มีการติดต่อกัน และทำงานร่วมกันเพื่อปรับปรุงคุณภาพ การเปรียบเทียบ และความสอดคล้องของสถิติทางการ
ญี่ปุ่น	มีการจัดตั้งฝ่ายวางแผนนโยบาย (ด้านมาตรฐานสถิติ) ในกระทรวงกิจการภายในและการสื่อสารเพื่อเป็นหน่วยงานประสานงานระหว่างกระทรวงและหน่วยงาน เพื่อให้มั่นใจว่ามีความสอดคล้องกันระหว่างสถิติและทำการปรับเปลี่ยนหากพบการสำรวจซ้ำซ้อนกันภายในระบบสถิติแบบกระจายอำนาจของญี่ปุ่น โดยมีหน้าที่ในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1. การวางแผน จัดทำ และดำเนินการเรื่องพื้นฐานในการบริหารงานด้านสถิติ 2. การประเมินและประสานงานด้านการสำรวจทางสถิติ 3. การกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมและมาตรฐานสถิติอื่น ๆ 4. การบริหารงานด้านสถิติระหว่างประเทศ
ลิทัวเนีย	มีข้อตกลงทวิภาคีเกี่ยวกับองค์การการประกันคุณภาพและการเผยแพร่สถิติทางการที่ลงนามระหว่างสำนักงานสถิติลิทัวเนียและสถาบันระดับประเทศอื่น ๆ ในการจัดทำสถิติทางการ และมีข้อตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสถิติอีกด้วย
เม็กซิโก	รัฐธรรมนูญได้มีการพัฒนาระบบสถิติและข้อมูลภูมิศาสตร์ของประเทศ ซึ่งเป็นชุดข้อมูลที่สร้างขึ้นโดยรัฐบาลกลาง (ผู้บริหาร สภาองเกรส ตุลาการ) ผ่านระบบข้อมูล 4 ระบบที่มีสำนักงานสถิติแห่งชาติทำหน้าที่ในการประสานงาน และพัฒนาระบบโดยเครือข่ายข้อมูลแห่งชาติ หากพิจารณาถึงความสามารถในการประสานงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติก็จำเป็นต้องทบทวนเป้าหมายของระบบสถิติที่ NQAF ได้ระบุหน้าที่ของหน่วยประสานงานของระบบสถิติของประเทศ คือ • การวางแผน การดำเนินการประสานงาน การควบคุม การประเมินการพัฒนาการผลิตและเผยแพร่สถิติทางการ และการประกันคุณภาพของสถิติทางการ • การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบันทึกหรือจัดเก็บข้อมูลเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยสถิติ • เป็นกลไกในการอำนวยความสะดวกในการตกลงกันระหว่างหน่วยสถิติเกี่ยวกับลำดับความสำคัญในการผลิตสถิติของประเทศ

สโลวีเนีย	มีระบบของคณะกรรมการที่ปรึกษาทางสถิติทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญในการรวบรวมสถิติ ทำให้งานดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสถิติในประเทศในระดับผู้เชี่ยวชาญ และส่งผลให้มีความพยายามร่วมกันในการผลิตสถิติที่มีคุณภาพ ตรงเวลา และมีความสอดคล้องกับความต้องการ
สหรัฐอเมริกา	ในพระราชบัญญัติลดงานเอกสาร (the Paperwork Reduction Act) ได้ระบุเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการประสานงานให้กับสำนักงานสถิติ โดยมีหน้าที่ดังนี้ • การทบทวนงบประมาณที่ทำกิจกรรมทางสถิติ • กำหนดนโยบาย แนวทาง และมาตรฐานสถิติ • ทบทวนและอนุมัติการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน • สนับสนุนการทำงานร่วมกันแบบไม่เป็นทางการผ่านกลุ่มทำงานระหว่างหน่วยงาน • ประสานการทำงานทางสถิติกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์กรสหประชาชาติ องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ธนาคารโลก กองทุนการเงิน ระหว่างประเทศ เป็นต้น

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของการประสานงานผู้ใช้/ผู้ให้ข้อมูล

สำนักงานสถิติยุโรป	มีการจัดตั้ง the European Statistical Advisory Committee (ESAC) เพื่อหารือเกี่ยวกับปัญหาทางสถิติกับผู้ใช้และผู้ให้บริการข้อมูล ซึ่งคณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นใจว่า ความต้องการของผู้ใช้ ตลอดจนภาระของผู้ให้ข้อมูลและผู้ผลิตจะถูกนำมาพิจารณาในการพัฒนาโปรแกรมสถิติต่อไป
แคนาดา	มีนโยบายในการแจ้งผู้ให้ข้อมูล และมีกิจกรรมของกองการเข้าถึงและควบคุมข้อมูล (Data Access and Control Division : SCQAF)

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของการจัดทำมาตรฐาน

เมื่อต้องการพิจารณาถึงประโยชน์ของมาตรฐานสถิติ ก็สามารถพิจารณาผ่านคำถามต่อไปนี้

- องค์กรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเป็นผู้นำในการพัฒนามาตรฐานสถิติและสนับสนุนโปรแกรม/สาขาในการพัฒนามาตรฐาน ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวยังไม่มีการพัฒนาหรือมีแต่ไม่เหมาะสมกับบริบทในปัจจุบันหรือไม่ และความรับผิดชอบดังกล่าวได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสที่เหมาะสมหรือไม่
- หน่วยงานทำการตรวจสอบขอบเขตของการใช้มาตรฐานสถิติว่าอยู่ในโปรแกรม/สาขาใด
- เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบเกี่ยวกับมาตรฐานสถิติและการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมาตรฐานหรือไม่
- โปรแกรม/สาขาทางสถิติต้องรายงานเกี่ยวกับการนำมาตรฐานสถิติไปใช้หรือไม่
- มาตรฐานสถิติมีการทบทวนและปรับปรุงเป็นประจำเพื่อให้มั่นใจถึงคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติของการตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ความสอดคล้อง และความชัดเจน

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีของการประสานภายในหน่วยงานของรัฐและองค์กรนอกภาครัฐ

ยุโรป	มี the European Statistical Forum (ESF) เป็นเวทีสำหรับการประสานงานระหว่างสำนักงานสถิติแห่งชาติและแผนกสถิติของธนาคารกลางแห่งชาติ
โปแลนด์	มีสภาทางสถิติที่ประกอบหน่วยงานรัฐบาลและส่วนภูมิภาค ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถิติทางการ จัดตั้งอยู่ภายในสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นตัวอย่างในการประสานภายในหน่วยงานของรัฐและองค์กรนอกภาครัฐ
สหรัฐอเมริกา	มีการจัดตั้งกลุ่มที่ทำหน้าที่ในการประสานภายในหน่วยงานของรัฐและองค์กรนอกภาครัฐได้แก่ • คณะกรรมาธิการประสานงานเกี่ยวกับนโยบายทางสถิติ (The Interagency Council on Statistical Policy : ICSP) ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยสถิติของรัฐบาลและมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้อำนวยการสำนักงานสถิติ แห่งชาติในการประสานงานระบบสถิติของประเทศ • คณะกรรมการกลางเกี่ยวกับระเบียบวิธีทางสถิติ (The Federal Committee on Statistical Methodology : FCSM) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ และมีผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นประธาน และมีหน้าที่ในการให้ข้อมูล และให้คำปรึกษาแก่สำนักงานบริหารและงบประมาณ และ คณะกรรมาธิการ ประสานงานเกี่ยวกับนโยบายทางสถิติ เกี่ยวกับวิธีการและประเด็นทางสถิติที่มีผลต่อคุณภาพของสถิติ • คณะกรรมการสถิติแห่งชาติ (The Committee on National Statistics : CNSTAT) เป็นหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติที่ก่อตั้งในสถาบันการศึกษาแห่งชาติ มีสถานะเป็นหน่วยงานเอกชนที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติเพื่อปรับปรุงวิธีการ ทางสถิติและข้อมูลเพื่อการตัดสินใจด้านนโยบายสาธารณะ

หลักการที่ 9 : ใช้มาตรฐานสากล

กรอบทางกฎหมาย	
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	ไม่ได้ระบุไว้ในกฎหมายแต่ระบุเป็นข้อตกลงร่วมกัน เช่น แนวทางการใช้มาตรฐานการเผยแพร่ข้อมูล (Special Data Dissemination Standard: SDDS) สำหรับการเผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเงิน โดยระบุไว้บนเว็บไซต์ว่า “แม้ว่าการเป็นสมาชิกกองทุนการเงินระหว่างประเทศจะเป็นไปด้วยความสมัครใจ แต่ก็นำมาซึ่งความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรฐานและให้ข้อมูลแก่ IMF เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเงิน”
สหภาพยุโรป	ภายใต้วรรคที่ 11 ของบทนำของ Regulation (EC) No 223/2009 of the European Parliament and Council ได้ระบุว่า “ในการพัฒนา การผลิต และการเผยแพร่สถิติของยุโรปควรพิจารณาจากคำแนะนำที่เป็นสากลและเกณฑ์ปฏิบัติที่ดี” ส่วนกรณีที่มีการใช้มาตรฐาน แนวคิด การจัดจำแนก และวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นเฉพาะเรื่องนั้นจะระบุไว้ในกฎหมายเฉพาะเรื่องตามประเด็นต่าง ๆ ที่จัดทำตัวอย่างเช่น ระบบบัญชีสหภาพยุโรปได้อ้างอิงมาตรฐานในการจัดทำมาจากระบบบัญชีประชาชาติ เป็นต้น
สาธารณรัฐคีร์กีซ	มีการระบุไว้ในกฎหมายว่า “หน่วยงานของรัฐและท้องถิ่นที่ให้บริการสถิติทางการให้ดำเนินการ ดังนี้ • ใช้วิธีการทางสถิติที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานสากล หลักการพื้นฐานสถิติทางการ และกฎหมายของสาธารณรัฐคีร์กีซ • ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดจำแนกสารสนเทศทางด้านเทคนิค เศรษฐกิจและสังคมด้วยมาตรฐานกลาง เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบและบูรณาการสารสนเทศร่วมกันได้ • ตัวชี้วัดทางสถิติมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากล”

มาตรฐาน

มาตรฐานการจัดประเภทข้อมูลอุตสาหกรรมตามประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	เป็นมาตรฐานการจัดประเภทข้อมูลอุตสาหกรรมตามประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อจัดกลุ่มประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีลักษณะการดำเนินกิจกรรมเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน และจัดกลุ่มหน่วยงานตามประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูลสถิติ ทั้งในสถิติประชากร สถิติการผลิต สถิติแรงงาน และสถิติด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ
มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสถิติระหว่างองค์กร	มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสถิติระหว่างองค์กรที่ถูกกำหนดขึ้นมาจาก 7 หน่วยงานเพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและคำนิยามของข้อมูลสถิติในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้สถาปัตยกรรม SOA (Service Oriented Architecture) ในการขับเคลื่อน

มาตรฐานสำหรับการเผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเงิน	มาตรฐานสำหรับการเผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลเศรษฐกิจการเงินให้แก่ประเทศสมาชิกที่ต้องการระดมทุนในตลาดทุนระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความโปร่งใสแก่นักลงทุน โดย SDDS ครอบคลุมข้อมูลเศรษฐกิจมหภาคที่สำคัญ 5 หมวด ได้แก่ ภาคการผลิต ภาคการเงิน ภาคการคลัง ภาคต่างประเทศ และข้อมูลด้านประชากร
ระบบบัญชีประชาชาติ	ระบบบัญชีประชาชาติเป็นมาตรฐานที่ตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ ในการบันทึกหรือแสดงธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่ไหลเวียนระหว่างภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ และเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปคือ 1 ปี ผ่านบัญชีเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบบัญชีกระแส (Flows) และบัญชีสะสม (Stocks) ประกอบด้วย บัญชีเศรษฐกิจหลัก ๆ อาทิ บัญชีการผลิต บัญชีรายได้และค่าใช้จ่าย บัญชีทุน บัญชีการเงิน และงบดุล จึงกล่าวได้ว่า ระบบบัญชีประชาชาติสามารถครอบคลุมธุรกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างครบถ้วน ทั้งด้านการผลิต การใช้จ่าย รายได้ การออม การลงทุน ตลอดจนแสดงให้เห็นระดับความมั่งคั่งของประเทศ โดยแสดงในรูปของมูลค่าทั้งที่เป็นตัวเงินและสิ่งของ ทั้งมูลค่าเบื้องต้น (Gross) และมูลค่าสุทธิ (Net) รวมถึงเชื่อมโยงสัมพันธ์กับภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ
ระบบบัญชีเศรษฐกิจและสิ่งแวดลอม	ระบบบัญชีเศรษฐกิจและสิ่งแวดลอม เป็นระบบการเชื่อมโยงทางบัญชีระหว่างระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts: SNA) กับบัญชีสิ่งแวดลอมในลักษณะบัญชีบริวาร โดยบัญชีสิ่งแวดลอมเป็นการบันทึกปริมาณและมูลค่าทางบัญชีของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ อันเนื่องจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยการผลิต สินค้าและบริการ ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจ และขณะเดียวกันอาจเกิดผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอมจากการปลดปล่อยของเสียที่เกิดจากกิจกรรมการผลิต
ระบบเผยแพร่ข้อมูลทั่วไป	ระบบเผยแพร่ข้อมูลทั่วไปเป็นมาตรฐานที่มีกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นกลุ่มประเทศสมาชิกที่ยังไม่พร้อมเข้าสู่มาตรฐาน SDDS ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศกำลังพัฒนาที่ยังขาดทรัพยากรและเทคนิคในการพัฒนาปรับปรุงระบบข้อมูลและสถิติตามแนวทางมาตรฐานสากล นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ใช้เป็นแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าเป็นสมาชิกมาตรฐาน SDDS โดย GDDS ครอบคลุมข้อมูลหมวดหมู่หลัก รวมถึงข้อมูลเชิงสังคมและประชากรด้วย

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีในการนำกระบวนการเพื่อการผลิตสถิติทั่วไป (GSBPM) ไปใช้

ตริ	สำนักงานสถิติแห่งชาติตริก็ได้พยายามอย่างมากเพื่อปรับปรุงคุณภาพข้อมูล โดยได้เลือกใช้ระบบของการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management : TQM) เป็นกรอบในการดำเนินงานด้านคุณภาพ และได้เลือกใช้กระบวนการเพื่อการผลิตสถิติทั่วไปเพื่อเป็นกรอบในการจัดการการผลิตสถิติ พร้อมทั้งได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการจัดการใหม่ให้สอดคล้อง กับ GSBPM

หลักการที่ 10 : พัฒนาระบบสถิติผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ

กรอบทางกฎหมาย

ยุโรป

- ข้อตกลงกับประเทศในสหภาพยุโรป
- นโยบายความช่วยเหลือพื้นที่ใกล้เคียงสหภาพยุโรป (European Neighbourhood Policy) ผ่านความร่วมมือระดับทวิภาคีและภูมิภาค
- มาตราที่ 10 ของกฎหมายสถิติที่ระบุเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศ

เยอรมนี

ความร่วมมือและโครงการระดับทวิภาคีของสำนักงานสถิติ

กรอบและแผนความร่วมมือระหว่างประเทศ

การกำหนดปณิธานปารีส (Paris Declaration on Aid Effectiveness)

แผนปฏิบัติการด้านสถิติปูซาน (Busan Action Plan for Statistics)

รายงานโครงการกิจกรรมความร่วมมือระดับภูมิภาคและนานาชาติปี 2012 - 2013 และนำเสนอตารางกิจกรรม 2014 - 2015 ของการประชุมทางสถิติ Americas of the Economic Commission for Latin America and the Caribbean

ข้อตกลงประชาคมยุโรปเกี่ยวกับการพัฒนา (European Consensus on Development)

แผนปฏิบัติการของนโยบายพื้นที่ใกล้เคียงของยุโรป (European Neighbourhood Policy)

PARIS21 National Strategies for the Development of Statistics

กลยุทธ์และการจัดการองค์กรของสำนักงานสถิติแห่งชาติในเรื่องความร่วมมือทางสถิติ

ระดับองค์กร

- Twinning instrument of the European Commission
- Twinning project of Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)
- Twinning projects of the Federal Statistical Office of Germany

การต่อสู้กับความยากจน

- Statistics – a tool in the fight against poverty
- Statistics – Department for International Development (DFID)
- Demographic statistics for better health of SIDA

หน่วยงานความร่วมมือของรัฐบาล

- Korean International Cooperation Agency (government agency)

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีในการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างหน่วยสถิติประเทศต่าง ๆ

แคนาดา	มีวิดีโอเผยแพร่กิจกรรมความร่วมมือทางสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติแคนาดา
เดนมาร์ก	มีการเผยแพร่กิจกรรมความร่วมมือทางสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติเดนมาร์ก
ฟินแลนด์	มีการเผยแพร่กิจกรรมความร่วมมือทางสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติฟินแลนด์ผ่านวารสารของสำนักงาน
เยอรมนี	มีสิ่งพิมพ์ "Statistics across borders" ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเยอรมนีที่เผยแพร่กิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
ญี่ปุ่น	มีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศของสำนักงานสถิติแห่งชาติญี่ปุ่น โดยการส่งผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติไปทำงานที่องค์การระหว่างประเทศ และสนับสนุนสถาบันสถิติแห่งเอเชียและแปซิฟิก (SIAP) จากรัฐบาลญี่ปุ่น
สาธารณรัฐเกาหลี	มีการเผยแพร่กิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศของสำนักงานสถิติแห่งชาติเกาหลีใต้
มองโกเลีย	สำนักงานสถิติแห่งชาติมองโกเลียให้ความสำคัญกับการร่วมมือในระดับนานาชาติ ในการเสริมสร้างขีดความสามารถของระบบสถิติของประเทศ เช่น โครงการ MONSTAT เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบสถิติของประเทศ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากธนาคารโลกและกองทุนของเกาหลีใต้ ที่ดำเนินการควบคู่ไปกับโครงการความร่วมมือกับสำนักงานสถิติเยอรมนีและสำนักงานสถิติแห่งชาติเกาหลีใต้ซึ่งถือว่าเป็นรูปแบบความร่วมมือพหุภาคีที่มีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อระบบเป็นต้น
โปรแกรมการอบรมในระดับนานาชาติ	Andean Statistical Formation and Training Center (CANDANE), United States Census Bureau (seminars Webpage), European Commission: European Statistical Training Program (ESTP), Training Program of the Statistical Institute for Asia and the Pacific (SIAP)

ภาคผนวก ข : ตัวอย่างแนวทางการนำหลักการความเป็นอิสระไปสู่การปฏิบัติ

ความเป็นอิสระโดยทั่วไป

เกณฑ์ปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับความเป็นอิสระโดยทั่วไป

- การพัฒนาระบบติดตามความเป็นอิสระในการดำเนินงานของหน่วยสถิติเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและระบุประเด็นปัญหาทางด้านสถิติทั้งจากสำนักงานสถิติและประชาชนทั่วไป ตัวอย่างเช่น The UK Statistics Authority มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลระบบสถิติทางการของประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วย 30 หน่วยงานภาครัฐ โดยทำหน้าที่ในการพัฒนา บริหารจัดการ ส่งเสริม ป้องกัน และตรวจสอบคุณภาพ ความครอบคลุมและแนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องกับสถิติทางการทั้งหมดที่ผลิตขึ้น รวมถึงการจัดทำหลักปฏิบัติของสถิติทางการและการประเมินคุณภาพสถิติทางการตามหลักปฏิบัติสถิติทางการโดยมี สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นผู้ผลิตสถิติทางการรายใหญ่ที่สุด
- การประเมินตนเองของสำนักงานสถิติแห่งชาติเพื่อระบุถึงสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยที่มีความสำคัญสำหรับการนำไปพัฒนาและการปรับปรุงแก้ไขบนพื้นฐานของหลักปฏิบัติของประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงความเป็นอิสระทางวิชาชีพ ตัวอย่างเช่น หน่วยงานผู้ให้บริการด้านสถิติของยูเครนดำเนินการประเมินตนเองตามหลักปฏิบัติของสำนักงานสถิติยุโรป (Eurostat) ในปี พ.ศ. 2551 และจะนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดทำหลักปฏิบัติของหน่วยสถิติของรัฐในปี พ.ศ. 2552 - 2553 โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างกรอบการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพความสามารถทางด้านสถิติของหน่วยงานผู้ให้บริการสถิติต่อไป
- แนวปฏิบัติที่ดีอื่น ๆ เช่น สำนักงานสถิติมองโกเลียได้จัดทำมาตรฐานในการบริหารจัดการคุณภาพสถิติทางการซึ่งสอดคล้องตามหลักปฏิบัติสถิติยุโรป

ความเป็นอิสระทางหลักวิชาการ

กรอบทางกฎหมาย	
เบลารุส	มีกฎหมายสถิติ มาตรา 4 ที่ระบุว่า งานทางสถิติของรัฐบาลคือการพัฒนาระเบียบวิธีสถิติ ตามหลักวิชาการ และปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานของประเทศและสากลทั้งใน ส่วนของการเก็บรวบรวม การประมวลผล การจัดเก็บ และการรักษาความลับของข้อมูลสถิติ
โคลอมเบีย	สำนักงานสถิติแห่งชาติโคลัมเบียไม่มีกฎหมายสถิติ มีแต่พระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพข้อมูลสถิติและกฎระเบียบสถิติพื้นฐาน จึงได้ใช้เครื่องมือในการควบคุม ทางวิชาการ เช่น แนวปฏิบัติที่ดี กระบวนการประเมินคุณภาพ และการประกัน คุณภาพของสถิติทางการ เป็นต้น
โครเอเชีย	มีกฎหมายสถิติ มาตรา 6 ที่ระบุว่า ความน่าเชื่อถือหมายถึง วิธีการและกระบวนการที่ใช้ในการเก็บรวบรวม การประมวลผล และการเผยแพร่ข้อมูลสถิติ ต้องพิจารณาบนพื้นฐานของมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งผลลัพธ์ทางสถิติ ที่ได้จะสะท้อนให้เห็นความเป็นจริงที่ถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
ฟินแลนด์	มีพระราชบัญญัติสถิติ มาตรา 3 ที่ระบุไว้ว่า การประมวลผลข้อมูลสถิติต้องเป็นไปตาม หลักปฏิบัติทางสถิติที่ดี และข้อเสนอแนะจากองค์การระหว่างประเทศ
จอร์เจีย	มีกฎหมายที่ระบุเกี่ยวกับสถิติทางการ ความเป็นอิสระทางวิชาการภายใต้หลักการพื้นฐานของความน่าเชื่อถือ ดังนี้ สถิติจะต้องผลิตอย่างถูกต้อง แม่นยำ และสอดคล้อง ซึ่งหมายความว่า มีการใช้หลักวิชาการในการเลือกมาตรฐานสถิติ ระเบียบวิธี และทรัพยากร รวมถึงมีความเปิดกว้างในการใช้ระเบียบวิธีสถิติในการผลิตสถิติ
เยอรมนี	มีกฎหมายสถิติ มาตรา 1 ที่ระบุอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความเป็นอิสระทางวิชาการว่า สถิติที่ผลิตโดยรัฐบาลจะต้องเป็นไปตามหลักการของความเป็นกลาง การยึดมั่นในหลักการ และความเป็นอิสระทางวิชาการ
เม็กซิโก	มีกฎหมายระบบสถิติและข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ที่ระบุในมาตรา 30 ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจในการเสนอต่อสำนักงานสถิติแห่งชาติเกี่ยวกับเวลา วิธีการ และระเบียบวิธี ที่ใช้ในการผลิตสถิติโดยคำนึงถึงมาตรฐานระดับประเทศและสากล และแนวปฏิบัติที่ดีซึ่งจะทำการทบทวนเป็นระยะโดยองค์การระหว่างประเทศอย่างน้อยทุก 8 ปี มาตรา 57 สำนักงานสถิติแห่งชาติต้องจัดทำและนำเสนอมาตรฐานทางเทคนิคและระเบียบวิธีสถิติในการดำเนินการทางสถิติ รวมถึงกิจกรรมทางภูมิศาสตร์ต่อคณะกรรมการบริหาร เมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถนำเสนอได้ทันทีหรือเมื่อกิจกรรมดังกล่าวไม่สอดคล้องตามมาตรฐานระดับประเทศและสากล มาตรา 62 สำนักงานสถิติแห่งชาติส่งเสริมการใช้มาตรฐานทางเทคนิคและวิธีการ ในการใช้ข้อมูลจากการบริหารงาน โดยทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบและจัดทำบัญชีรายการข้อมูล

นิวซีแลนด์	มีพระราชบัญญัติสถิติ มาตรา 15 ที่ระบุว่า นักสถิติเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวในการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการและกระบวนการในการผลิตสถิติ รวมถึงเนื้อหา รูปแบบ และระยะเวลาในการตีพิมพ์เอกสารทางสถิติ
ตุรกี	มีกฎหมายสถิติ มาตรา 17 ที่ระบุอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความเป็นอิสระทางวิชาการว่าในการผลิตสถิติทางการ หน่วยงานภายนอกไม่ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูล การเลือกวิธีการและกระบวนการทางสถิติ รูปแบบเนื้อหาและเวลาของการเผยแพร่ และการรักษาความลับของข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยสถิติ
สาธารณรัฐคีร์กีซ	มีการกำหนดนโยบายด้านสถิติให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดย มีจุดประสงค์คือ ให้บริการข้อมูลสถิติที่จัดทำตามหลักวิชาการและสามารถเปรียบเทียบได้ เพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลของทุกหน่วยเศรษฐกิจและภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลที่อธิบายสถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ทาง เศรษฐกิจในทุกระดับ ความเคลื่อนไหวของโครงสร้างประสิทธิภาพในการผลิต และการดำเนินนโยบายทางสังคม นอกจากนี้รัฐบาลยังได้จัดตั้งระบบบัญชีและสถิติเบื้องต้น การบริหารจัดการระบบ การกำหนดความสำคัญ และลักษณะกิจกรรมทางสถิติบนพื้นฐานของนโยบายด้านสถิติ ของประเทศ โดย มุ่งเน้นถึงการยึดมั่นในหลักการ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล และความโปร่งใสของข้อมูลสถิติ

ความเป็นอิสระทางวิชาชีพ

กรอบทางกฎหมาย

แอฟริกา	มีหลักการของความเป็นอิสระทางวิชาชีพที่ประกอบไปด้วยความเป็นกลาง ความรับผิดชอบ และความโปร่งใส • ความเป็นกลาง : หน่วยสถิติต้องจัดทำสถิติอย่างมีอิสระทางหลักวิชาการ มีความเป็นกลาง ด้วยวิธีการที่เป็นมืออาชีพและโปร่งใส • ความรับผิดชอบ : หน่วยสถิติและนักสถิติต้องผลิตสถิติด้วยวิธีการที่ชัดเจนทั้งการเก็บรวบรวม การประมวลผล การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล และหน่วยสถิติมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตีความและการใช้ที่ไม่ถูกต้อง • ความโปร่งใส : หน่วยสถิติควรเผยแพร่แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการ และขั้นตอนที่ใช้ตามมาตรฐานหลักวิชาการ และเผยแพร่กฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินการของระบบสถิติ
ยุโรป	มีกฎระเบียบของรัฐสภายุโรปและคณะมนตรีเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2552 เกี่ยวกับสถิติยุโรป ว่า ความเป็นอิสระทางวิชาชีพหมายความว่า สถิติต้องได้รับการพัฒนา ผลิต และเผยแพร่อย่างเป็นอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเลือกเทคนิค คำจำกัดความ ระเบียบวิธีสถิติ และแหล่งข้อมูลที่จะใช้ รวมถึงเนื้อหา รูปแบบ และระยะเวลาในการตีพิมพ์ โดยไม่มีการแทรกแซงจากทางการเมือง กลุ่มที่มีผลประโยชน์ หน่วยงานของรัฐหรือชุมชน และไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของสถาบัน เช่น การจัดเตรียมงบประมาณ หรือคำนิยามของความต้องการสถิติ เป็นต้น การตัดสินใจของคณะกรรมการยุโรป มาตรา 4 (European Commission Decision on Eurostat 2012/504/EU) ระบุว่า สำนักงานสถิติยุโรปจะพัฒนา ผลิต และเผยแพร่สถิติยุโรปตามหลักการความเป็นอิสระทางวิชาชีพ ความเป็นกลาง การยึดมั่น ในหลักการ ความน่าเชื่อถือ การรักษาความลับของข้อมูล และความคุ้มค่าของต้นทุน มาตรา 7 สำนักงานสถิติยุโรปจะรับผิดชอบสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการวิธีการทางสถิติ มาตรฐานและกระบวนการ หรือเกี่ยวกับเนื้อหาและระยะเวลาของการเผยแพร่ข้อมูลสถิติตามปฏิทินของสถิติยุโรปหรือปฏิทินประจำปี นอกจากนี้ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติจะมีการดำเนินงานที่เป็นอิสระ ไม่รับคำแนะนำจากสถาบันภายในสหภาพยุโรป รัฐบาลของประเทศสมาชิก หน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งทำหน้าที่ในการจัดสรรงบประมาณ นอกจากนี้ยังมีแนวปฏิบัติอื่น ๆ ดังนี้ • การจัดทำและเผยแพร่หลักปฏิบัติคุณภาพของประเทศซึ่งอ้างอิงมาจากหลักการพื้นฐานสถิติทางการ แต่มีแนวปฏิบัติและรายละเอียดที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น พร้อมทั้งนำปฏิญญาจรรยาบรรณวิชาชีพขององค์กรสถิติระหว่างประเทศมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดเป็นแนวทางความเป็นอิสระทางวิชาชีพ • ทำให้ประชาชนทั่วไปมั่นใจว่า สามารถเข้าถึงเอกสารทางเทคนิคและคำอธิบายรายละเอียดของสถิติที่ผลิต

	• การนำเสนอข้อมูลสถิติควรนำเสนอแยกจากแถลงการณ์หรือนโยบายทางการเมือง • ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระเบียบวิธีทางสถิติควรมีการอธิบายและแจ้งให้ผู้ใช้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจากสาธารณชน • ปฏิทินการเผยแพร่สถิติควรเชื่อถือได้ ในบางประเทศ อาจมีการอ้างอิงถึงความเป็นอิสระทางวิชาชีพในกรอบทางกฎหมาย แต่ไม่ได้ระบุข้อความหรือไม่ได้บัญญัติอย่างชัดเจน แต่อาจนำไประบุในหลักปฏิบัติสถิติของประเทศ (ตัวอย่างเช่น โคลัมเบีย เป็นต้น)
บัลแกเรีย	มีพระราชบัญญัติที่ระบุเกี่ยวกับความเป็นอิสระทางวิชาชีพ ดังนี้ มาตรา 2 กิจกรรมทางสถิติต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักการความเป็นอิสระทางวิชาชีพ ความเป็นกลาง การยึดมั่นในหลักการ ความน่าเชื่อถือ การรักษาความลับ ของข้อมูล และความคุ้มค่าของต้นทุน มาตรา 3 ข้อมูลสถิติจะต้องจัดทำขึ้นตามกรอบคุณภาพ ดังนี้ ความเพียงพอของแหล่งข้อมูล ความถูกต้องแม่นยำ ความเหมาะสมของเวลา การตรงต่อเวลา การเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและความชัดเจนของข้อมูล การเปรียบเทียบได้ และความสอดคล้อง มาตรา 11 ความอิสระทางวิชาชีพ เป็นหลักการที่เน้นย้ำว่า ข้อมูลจะพัฒนา ผลิต และเผยแพร่โดยไม่มีการแทรกแซงจากทางการเมืองหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
เบลารุส	มีกฎหมายสถิติ มาตรา 5 และ 10 ที่ระบุว่า หนึ่งในหลักการสำคัญของสถิติคือ ความเป็นอิสระทางวิชาชีพ และการแทรกแซงกิจกรรมทางสถิติของรัฐโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นสิ่งต้องห้าม (กฎหมายสถิติฉบับแก้ไขได้เพิ่มเติมมาตรฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระ ทางวิชาชีพ และบทบาทการประสานงานของคณะกรรมการสถิติแห่งชาติ)
โครเอเชีย	มีพระราชบัญญัติสถิติ มาตรา 6 ที่ระบุเกี่ยวกับความเป็นอิสระทางวิชาชีพ ดังนี้ ความเป็นอิสระทางวิชาชีพหมายถึง ผู้ผลิตสถิติทางการดำเนินการผลิตตามหลักวิชาการและหลักวิชาชีพ และเป็นอิสระจากการแทรกแซงทางการเมือง
เม็กซิโก	มีกฎหมายระบบสถิติและข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ที่ระบุในมาตรา 7 ดังนี้ หน่วยสถิติจะกำหนดหลักจรรยาบรรณในการกำหนดมาตรฐานของการดำเนินกิจกรรมทางสถิติและ กิจกรรมทางภูมิศาสตร์ที่หน่วยสถิติทั้งหมดต้องปฏิบัติตาม พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบผ่านทางอินเทอร์เน็ต
มอนเตเนโกร	มีกฎหมายเกี่ยวกับสถิติทางการและระบบสถิติทางการ มาตรา 6 ระบุว่า ผู้ผลิตสถิติทางการจะต้องอิสระอย่างมืออาชีพ โดยไม่มีการแทรกแซงจากหน่วยงานด้านการบริหาร ภาครัฐระเบียบ หน่วยงานอื่น ๆ และผู้ประกอบการภาคเอกชน และจะต้องจัดทำและเผยแพร่สถิติทางการโดยยึดมั่นในหลักการ โปร่งใส และเป็นอิสระทางวิชาการ รวมถึง ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน มาตรา 11 ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการปกป้องความน่าเชื่อถือทางวิชาชีพของสถิติทางการจากการแทรกแซงในทุกรูปแบบ

ความเป็นอิสระของสถาบัน

กรอบทางกฎหมาย

สหราชอาณาจักร	บทบาทสำคัญของผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ระบุไว้ในกฎหมาย โดยระบุไว้ว่า ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติมีบทบาทดังนี้ 1. ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นที่ปรึกษาหลักของคณะกรรมการเกี่ยวกับ 1.1 คุณภาพของสถิติทางการ 1.2 หลักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสถิติทางการ 1.3 ความครอบคลุมของสถิติทางการ 2. คณะกรรมการจะต้องพิจารณาคำแนะนำของผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติในเรื่องที่กล่าวข้างต้น 3. หากคณะกรรมการปฏิเสธคำแนะนำของผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาและทบทวนคำนิยาม ระเบียบวิธีทางสถิติ การจัดจำแนก และมาตรฐานของสถิติทางการ และการประยุกต์ใช้สถิติ คณะกรรมการจะต้องมีการอธิบายถึงเหตุผลในการปฏิเสธ
โครเอเชีย	ในพระราชบัญญัติสถิติทางการ มาตรา 8 ได้ระบุว่า สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นผู้ผลิตหลัก ผู้เผยแพร่ และผู้ประสานงานของระบบสถิติทางการของสาธารณรัฐ โครเอเชีย โดยมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินการอย่างเป็นอิสระตามกฎหมาย
เม็กซิโก	มีกฎหมายระบบสถิติและข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ที่ระบุในมาตรา 26 ดังนี้ ความรับผิดชอบในการควบคุมและประสานงานระบบดังกล่าวเป็นขององค์กรที่มีความเป็นอิสระทางเทคนิคและการบริหารจัดการ และมีอำนาจในการเก็บรวบรวม ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูลสถิติ
มอนเตเนโกร	มีกฎหมายเกี่ยวกับสถิติทางการและระบบสถิติทางการ มาตรา 8 ได้ระบุถึง อำนาจหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติว่า มีอำนาจหน้าที่หลักในการเป็นผู้รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลสถิติ รวมถึงรับผิดชอบเป็นหน่วยงานวิชาชีพสถิติ เป็นผู้ประสานงานและบริหารจัดการระบบสถิติทางการ และจะต้องนำเสนอสถิติทางการในระบบสถิติ ระหว่างประเทศ นอกจากนี้สำนักงานสถิติจะต้องเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล เพื่อวัตถุประสงค์ทางสถิติ และนำเสนอสถิติต่อรัฐบาล หน่วยงานในท้องถิ่น ประชาชน ทั่วไป และผู้ใช้ต่างประเทศ ตลอดจนทำการเปรียบเทียบข้อมูลสถิติในระดับ ประเทศ และระหว่างประเทศ มาตราที่ 10 ต้องมีการแจ้งให้หน่วยงานการบริหารจัดการของรัฐและธนาคารกลางของประเทศจัดเตรียมร่างกฎหมายใหม่หรือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีอยู่แล้ว และการปฏิบัติอื่นๆที่เกี่ยวข้องและส่งผลโดยตรงกับสถิติทางการ
เซียร์ราลีโอน	สำนักงานสถิติแห่งชาติที่ถูกจัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาลและได้รับเงินหรือการสนับสนุนทางเทคนิคจากรัฐบาลและหน่วยงานที่มีความร่วมมือด้านการพัฒนา ในสถานการณ์นี้ความเป็นอิสระของสำนักงานสถิติถูกจำกัด เนื่องจากความเป็นจริงที่ว่า สำนักงานสถิติขึ้นอยู่กับรัฐบาลในเรื่องของการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางสถิติ ดังนั้นควร

ผลักดันให้มีระบุเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณของสำนักงานสถิติในพระราชบัญญัติของรัฐสภา เพื่อมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดของสำนักงานในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้สำนักงาน ซึ่งถือเป็นโอกาสในการปกป้องงบประมาณ เนื่องจากหากไม่มีงบประมาณก็จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางสถิติที่วางแผนว่าจะดำเนินการ ก็จะไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ และข้อมูลที่สำคัญต้องได้จากกิจกรรมดังกล่าวก็จะไม่เกิดขึ้น ความต้องการข้อมูลก็จะไม่ได้รับการตอบสนอง